

FRENK LARAMI

DOK HOLIDEJ

BROJ 323 • CENA 41,00 DIN.

DOŠAO JE TIHO I UŠAO U LEGENDU

Nemačka 3,00 DM
Švajcarska 2,60 CHF
Austrija 19,00 ATS
BIH 1,50 KM
R. Srpska 1,50 KM
Makedonija 45,00 DEN
Crna Gora 1,30 DEM
Slovenija 250 SIT

5. maj 2001.

NEUHVATLJIVI STRELAC

★ DOK HOLIDEJ ★

323

Frenk Larami

NEUHVATLJIVI
STRELAC

MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA

Dok Holidej

Broj 323

Glavni i odgovorni urednik

Slavko DRAGINCIC

Urednik

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala

Frank Laramy

SATAN PULLED THE TRIGGER

Recenzija i adaptacija

Tomislav KETIG

Lektor

Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Tehnički urednik

Franjo VARGA

Korektor

Vilma BEKER-GAČEŠA

Štampa: 26. IV 2001.

Tržište: 5. V 2001.

Izdaje: MARKETPRINT, 21102 Novi Sad, p. fah 20

Štampa: DOO DNEVNIK-ŠTAMPARIJA, Novi Sad

Glavni i odgovorni urednik: Slavko DRAGINCIC. Urednik: Svetlana ŠIMUNOVIĆ

Naslov originala: Frank Laramy – SATAN PULLED THE TRIGGER

Copyright: UNIVERSUM PRESS. Recenzija i adaptacija: Tomislav KETIG

Sva prava se zadržavaju, uključujući pravo na reprodukovanje ove knjige u celini ili delimično ili na bilo koji drugi način.

Konji su u paničnom galopu izleteli iz sumarka, vukući zapregu velikom brzinom.

– Vozar je izgleda izgubio kontrolu nad zapregom – rekao je visoki crno kosi konjanik na crnom ždrepcu, obraćajući se svom pratiocu, malom Meksikancu koji je jahao magarca.

Konjanik je bio Dok Holidej koji je mesecima krstario prostranstvima Zapada, tragajući za kockarem svetloplavih očiju i žute kose, koji je u gradiću San Marko mučki ubio njegovog prijatelja Krisa Kertona.

Zaprega je jurila kao pomahnitala preko travnate prerije, a vozar je grčevito zatezao uzde i očajnički vikao.

Zapregu je trebalo zaustaviti, pomislio je. Odmah.

Mamuznuo je svog konja u slabine. Ždrebac je jurnuo iz mesta i pod pravim uglom ustremio se s desne strane ka zahuktaloj kočiji. Meksikanac je pošao za njim brzinom za koju je njegov magarac bio sposoban. Istovremeno se sa severa pojavila grupa od nekoliko konjanika.

Stigavši na pedesetak metara od kočije, Dok skrenu svog konja i potera ga uporedo sa kolima. Onda je počeo postepeno da se primiće zaprezi. Posle nekoliko trenutaka priterao je ždrepcu tik pored levokrilog konja u zaprezi i pružio ruku da dohvati vođice. Poko-

ravajući se komandi, njegov ždrebac je jedva primetno usporio trk. Sada Dok još malo jače zateže uzde i doviknu vozaru.

– Zategnite svom snagom!

– Već sam zategao koliko mogu – odgovori ovaj ljutito.

Malo-pomalo, zaprega je konačno popustila pred udruženim naporima vozara koji je iz sveg glasa psovao, i visokog odlučnog došljaka, koji je postepeno usporavao svog konja i istovremeno zatezao i dalje uzde zaprege. Tada je dešnjak u zaprezi zarzao buneći se, ali je najgore bilo završeno. U oblacima prašine, uz škripu, čangrljanja i zveket metalnih delova i opreme kola su prešla još nekoliko desetina metara i stala.

Oborivši glave, konji su brektali od zamora. Dok se okrenu u sedlu i pažljivo osmotri vozara. Bio je to mlađi, snažan muškarac, pristojno odeven.

– Ne izgledate mi kao početnik da vam se desi ovakva nezgoda – reče zapadnjak. – Ko ste vi?

– Zovem se Kreg Bejnard – odgovori vozar. – Zaista sam vam veliki dužnik, mister...

– Holidej... Džon Holidej.

– Vi ste vrlo spretni, mister Holidej, i dobro vas je imati u blizini kad zapadnete u nevolju. Ja umem da rukujem konjima, ali uglavnom jahaćim

grlima. Sve do danas nisam ni slutio koliko mi još preostaje da učim kad su u pitanju zaprege.

– Da, zaprege su nešto sasvim drugo – složio se Holidej.

– Naročito ako je konj iz zaprege povredjen i kad ga nešto zaboli. – Dotle prijatno lice Krega Bejnarda postade neraspoločeno.

Dok još jednom obuhvati pogledom vozara. Ovaj je ostavljao utisak zdravog, dobro građenog tridesetogodišnjaka. Na sebi je imao terensko odelo, ali odlično skrojeno i od kvalitetne tkanine. Bio je glatko izbrijan, a lice mu je bilo preplanulo.

– Pogledajte konja s vaše strane – pozvao je Doka. – Vidite li onu ogrebotinu?

Holidej pogleda i vide jasno ocrtanu crvenu brazdu na sapima životinje.

– Je li to od kuršuma? – upita Bejnarda.

– Da. I to od pre nekoliko minuta – namrštio se Bejnard.

– Razume se, taj kuršum je bio namenjen meni, ali, eto... promašio je. – Slegnuo je rezignirano ramenima. – Ovaj put je gađao slabije nego obično. Promašio me je za više od metra. Nije nikakvo čudo što je jedna životinja poskočila kao luda kada ju je okrnulo tane. Ja sam sedeo na sedištu u tom trenutku, a stari Vins, kuvar na ranču, spremao se da mi se pridruži. Hteo je u Luisvil po namirnice.

– Znači, neko je pucao na vas? – upita Dok.

– Da, i to s prilično velike udaljenosti, kao i obično – promrmljao je Bejnard. – Mogu da se kladim da ga nijedan od mojih ljudi nije primetio.

Kogod bio, taj me već mesecima vreba i drži na nišanu. – Pomerio se do ruba sedišta i bacio pogled na grupu konjanika koja im se približavala. – Ovi što dolaze su moji ljudi – objasnio je. – Uzgred, ako vas to zanima, vi se nalazite na pašnjacima koji pripadaju ranču „Leteći krug“.

– Imate dosta lep komad zemlje – primeti Dok.

– Više bih uživao u njoj kada bih znao da ću poživeti još koju godinu. ali s ovim strelcem za vratom, koji mi svakog drugog dana pošalje metak, teško je u to poverovati. – Skrenuo je pogled u stranu i primetio malog Meksikanca koji se približavao na svom magarcu. – Je li ovaj s vama?

– Hm... – Dok podiže obrve. – Samnom je... povremeno, jer ne mogu da ga se otarasim. Zove se Benito Espino.

Meksikanac i šestorica s ranča stigli su do njih u isto vreme. Jedan kauboj se zagleda u svog gazdu da vidi je li povredjen. Bejnard im predstavi Holideja i Meksikanca, a onda se počeo raspitivati za kuvara. – On je star čovek – podsetio je svoje kauboje. – Kada je zaprega jurnula, od naglog trzaja pao je sa sedišta.

– Koli je odveo starog Vinsa nazad na ranč – obavestio ga je jedan od kauboja. – Ugruvan je i malo ošamućen, ali mislim da mu ništa neće biti.

– U redu, Dobse – odgovori mu Bejnard, silazeći iz kola. – A sada se popni na sedišta i pođi umesto Vinsa. Kada stigneš do potoka Algona rashladi konju ranu. A u gradu mu stavi oblog s melemom koji ćeš uzeti od berberina Kilbija, koji je ujedno i veterinar.

Posle toga možeš natovariti robu za nas i vratiti se na ranč.

Kauboj sjaha i pope se na sedište kola, a Bejnard pojaha njegovog ždrepcu i obrati se ostalima: – Mi ćemo nastaviti s žigosenjem stoke na severnim pašnjacima.

Nije li to malo riskantno za vas? namršti se rošavi, šiljibradi Dobs. – Taj ludi strelac bi mogao pokušati ponovo.

Bejnard se nestrpljivo namršti. – Nadjajmo se da neće dvaput u jednom danu! – Onda pogleda zapadnjaka. – Mister Holideje, vi ste u svako doba dobrodošli na moj ranč. Ako nešto budem mogao učiniti za vas...

– Možete odmah – Holidej iz unutrašnjeg džepa izvuče savijen komad papira. – Pogledajte ovu sliku i recite mi da li ste ikada videli ovog čoveka. – Pokazujući crtež Dženerovog lica u nekoliko je reči sažeto ispričao o čemu se radi.

Prvi je pogledao Bejnard, a onda i ostali.

– Verovatno i sada kockanjem zaraduje za život – dodao je Holidej – i veoma besni kada gubi. Uvek pije samo brendi i temperament mu je nepredvidljiv. To je on... verno je nacrtan.

– Ja sam ga video u gradu – reče Dobs pošto je pogledao sliku i malo razmislio. – Ne mogu da se setim tačno gde i kada, ali verovatno nedavno. – Nagnuo se sa sedišta da bi vratio sliku zapadnjaku i dok ju je Holidej vraćao u džep, još jedan kauboj je klimnuo glavom: – Tačno, i ja sam ga video. Negde u gradu.

– Put za Luisvil je tamo – obavestio ga je Dobs, pokazujući rukom

prema zapadu. – Ja bih vas odveo, ali vidim da vam se žuri, a vaš ždrebac će to rastojanje preći brže od zaprege.

– Dao bih vam jedan savet, mister Holideje – reče Bejnard pre nego što je okrenuo konja. – Gradski šerif Peli jer ume ponekad da bude grub bez nekog stvarnog razloga. Budite strpljivi ako dođete u kontakt s njim... vrlo strpljivi i vrlo oprezni.

– Hvala – prihvati zapadnjak. – Imaću to na umu.

Praćen Meksikancem, koji se klatio za njim na magarcu, Holidej se uputio preko prerije u pokazanom smeru, pravo prema uzvišenju pokrivenom stenama i žbunjem. Bejnard je neko vreme gledao za njim i Dobsom, koji je takođe poterao kola, a onda se obratio jednom od kauboja:

– Je li neko otišao da potraži onog prokletog strelca?

– Martin i Riči, gazda – potvrdio je kauboj. – Uputili su se prema visiji čim su se čuli pucnji. Ali ja na vašem mestu ne bih mnogo računao na to da će ga uhvatiti. Taj kao da je utvara. Svaki put se izvuče.

– Utvare ne upotrebljavaju pušku – promrmlja Bejnard.

*

Prolaznici na ulici Luisvila radoznalo su pratili pogledom dvojicu pridošlica. Dok Holidej i Benito Espino bili su pravi kontrast jedan drugom. Jahali su različite životinje, Dok je bio naočit i stasit, a Meksikanac je jedva dosezao malo preko stošezdeset santimetara visine. Bio je zapušten, upalih grudi i preko svake mere ružan, ali je mislio o sebi da je fini džentlmen

prijatnog izgleda i veoma muzikalan. Iako je njegova izgrebana i naprsla gitara bila isto toliko raštimovana kao i njegov promukao glas. Očima, skrivenim ispod oboda njegovog prevelikog sombrera, posmatrao je grad oko sebe i usne mu se razvukoše u osmeh, otkrivajući njegove krnjave zube.

– Mnogo lepih senjorita u ovom gradu, jel te?

– Samo gledaj koliko hoces svojim požudnim očima – progunda Dok – ali svoje lopovske prste drži podalje od džepova ovdašnjih stanovnika.

Smešeći se lukavo, Meksikanac mu odvrati:

– Nijedan žaca nije dovoljno pametan da me uhvati s rukom u nečijem džepu. Ne, nikako Benita, poslednjeg uglednog Espina, najvećeg džeparoša u celom Meksiku.

– Činjenica što potičeš iz porodice koja je dala mnoge generacije lopova nije razlog da se time hvališ – odvrati Dok.

– U ovom gradu neću prazniti džepove – obeća Benito. – I to zato što je sada proleće. A to je doba godine kada svaki mladi kabalero, kao što sam ja, traži partnerku za ljubav. Ovde, u ovom gradu, ti ćeš me izgubiti...

– Jedva čekam – prevale Holidej preko usana.

– Videćeš da ćeš iz ovog grada otići sam... Osećam da mi je boginja sreće u blizini. Ovde ću postići moj veliki cilj. Naći ću divnu ženu s mnogo novca... koja će se udati za mene.

– Ako nađeš takvu, onda njene oči sigurno slabo vide.

Zategli su vodice i zaustavili životinje pred zgradom podignutom od dasa-

ka i opeke. Na natpisu, izbledelom od sunca, pisalo je: „Šerifska kancelarija i oblasni zatvor.“ Kada je Holidej zakoračio na drveni trem ispred zgrade, iz šerifske kancelarije izišao je čovek s metalnom zvezdom prikopčanom za prsluk. Odgovarajući na zapadnjakovo pitanje policajac palcem pokaza preko ramena:

– Ne, ja sam Brin, zamenik šerifa. Šerif je unutra.

– Hvala – klimnu Dok glavom.

– Pazite kako razgovarate s njim – posavetova ga šerifov zamenik i udaljiti se.

Uprkos upozorenju Holidej se nije predomišljao, nije zastao da se psihički pripremi za prilaz policajcu kome možda nedostaje strpljenja. Zakucao je na vrata kancelarije, a zatim ih otvorio i čvrstim korakom ušao u prilično veliku prostoriju, koja je ličila na sve druge u koje bi ulazio tokom višesećnog traganja za Dženerom: potence sa slikama, pričvršćene ekserom za drveni zid, polica za puške, papiri, ma zatrpan izgrebanu pisaci sto, kauč, tapaciran crnom kožom, iz koga su na poderanim mestima izvirivale konjska dlaka i morska trava, mali ormarić za fascikle sa dosijeima, izveštajima i knjigama zapisnika, stolica za ljuljanje, okrugla bronzana peć, lavor za umivanje i ubrus prebačen preko stolice, debela vrata sa gvozdanim rešetkama, koja su zatvarala ulaz u zatvorski deo.

Šerif, koji se upravo brijao ispred lavora i žmireći pogledao Holidejev odraz u okrnjenom ogledalu, bio je snažne fizičke građe i jedva malo niži od dva metra. Kosa mu je bila prorede-

na i proseda, nos malo iskrivljen i verovatno slomljen u nekoj davnoj, već zaboravljenoj tuči. No čak i takav, samo u pantalonama, potkošulji i čizmama, izgledao je Holideju kao čovek kojega se valja pripaziti.

Šerif Pelijer? – upita Dok, zatvorivši vrata i čekajući strpljivo.

Šerif mu uputi drug, bezizrazan pogled. – Ja sam Pelijer – odgovori ućtiyo. – I odmah na početku da vam kažem kako vam se može desiti da umrete u Luisvilu.

Dok nije pokazao kako je pomalo iznenađen takvim nastupom. Čutke je izvadio tabakeru, i pipajući počeo da odabira cigaru u njoj. Onda je zatvori, vrati u džep i podiže glavu. – Čovek može umreti svugde – primeti spokojno. – Svi umiremo čim se rodimo.

Pelijer se namršti: – Mislio sam: s metkom u telu.

– Poznajete me? – upita Holidej. – Znaite možda nekoga ko želi da me ubije?

– Nikada vas u životu nisam video. – Pelijer se okrenu od ogledala i uperi palac u prsa. – Ja sam najpozvaniji da vas ustrelim. Zato je bolje da vas odmah opomenem. Kod mene nema us-tezanja... bilo šta da je u pitanju. Jasno?

– Ovo je za mene nešto novo – proceđi Holidej, prinoseći upaljenu šibicu vrhu mirisne cigare. Povukao je nekoliko dimova i dodao: – Do sada mi nijedan šerif nije pretio. – Kroz dim, koji se lebdeći širio odajom, pogledao je ravnodušno Pelijera: – Zašto? Šta vas muči?

Šerif mahnu brijačem. – Vi me mučite – progundao je. – Tačnije, smeta mi to što nosite na bedru ispod sakoa.

– Sigurno ste i do sada viđali revolver marke „kolt“ – primeti Dok. – Hiljade koltova. Ako se trzate svaki put kada vidite nepoznatog naoružanog čoveka...

– Učinite sebi uslugu – posavetova ga šerif, nastavljajući brijanje – i ne vadite ga iz futrole. Nemojte mi pružiti razlog da vas potražim. Neće vam se pružiti prilika ni za razgovor, ni za iza-zov.

– Želite li još nešto da izjavite pre nego što ja počnem da govorim? – upita ga Holidej.

– Samo sam vas opomenuo – promrmlja Pelijer.

– Dobro – složi se Dok. – A evo sada nešto za vas, što vi treba da imate na umu: imali vi značku na prsima ili ne, ne natrčavajte na mene s revolverom u ruci, Pelijere. Pred vama je čovek koji je dosta puta gledao u otvor revolverске cevi. Do sada me nije hvatao strah kad me neko pogleda preko nišana i ne bih želeo da to dokazujem. A ne bih želeo da dokazujem ni svoje streljačke sposobnosti. – Videvši kako u šerifu ključa bes, odbrusio mu je: – Ako ste zbog nečega smatrali da sam revolveraš, prihvaću vaše izvinjenje. Svako može da pogreši. – Onda reče pomirljivo: – To naročito važi za tvrdoglavog, krutog šerifa.

Nekoliko trenutaka, dugih i napetih, Pelijer je suzdržavao bes, toliko poman da se činilo kako je spreman da upotrebi brijač... ali ne za brijanje! Holidej je stajao miran, s cigarom u uglu usana, pogleda ukršetnog sa šerifo-

vim. A onda se odjednom Pelijer okrenuo nazad ogledalu. Blistava oštrica brijača počela je da klizi po njegovom levom obrazu pa po četvrtastoj bradi i u nekoliko poteza brijanje je bilo završeno. On odloži brijač, nasu vode u lavor i oprla lice od pene. Dok se brišao ubrusom, predložio je još uvek nabusito:

– Mogli biste i da se predstavite!

– Džon H. Holidej – saopšti Dok. – Bez određenog sam zanimanja i već deo vremena provodim na putovanju. Nisam osuđivan, niti me goni policija. Moj dosije je potpuno čist, to možete lako proveriti.

– Bez određenog zanimanja? – ponovi šerif, pružajući ruku da dohvati košulju.

– Tačno. Ipak, ne živim od pljačke

– I provodite vreme u putovanju?

– Da, ali nisam u bekstvu – osmehnu se Dok znajući na šta šerif cilja.

– Hm... Onda ste kockar ili revolveraš. A možda i obojica.

– Delimično ste u pravu, ali svedeno, neću vam biti na teretu. Nisam ovamo došao zbog pustolovine, već zbog nečega što se desilo u San Marku pre izvesnog vremena. – Dok privuče stolicu i ne čekajući poziv, sede. Sažeto je ponovio priču o poslednjim trenucima života Krisa Kertona i o svom dugom lovu na ubicu, koji se nakon toga izgubio. Izvadio je iz džepa njegov portret i Pelijer ga je pažljivo osmotrio. Dodao je još kako je sreo kaulboje s ranča „Leteći krug“ i da su se neki od njih prisetili ubice. – Tvrdili su da su ga videli u gradu – objasni Dok. – Ja sam u poteri za njim, ali nisam čovek koji iz uživanja poteže

revolver, Pelijere, i voleo bih da Džener uhvatim živog. – Pogledom je pratio šerifov pokret dok je ovaj spuštao sliku na sto i uzimao futrolu s revolverom s police za oružje. – U svakom gradu, u kome sam bio – nastavio je Dok – prvo sam razgovarao s šerifom. Ja nisam od onih koji nastoje da uzmu pravdu u svoje ruke. Ali jedno vam napominjem: ako me Džener ugleda i prvi se maši oružja, znajte da ću se braniti.

Zapadnjaka je zainteresovao šerifov izbor oružja. Kraći revolver, u futroli s desne strane, bio je automatski „smit-veson“. Futrola s leve strane bila je prilagođena da primi „bentlajn specijal“ sa dugačkom cevju od deset inča, kakav je nosio i Vajat Erp. Šerif opazi Dokov ispitivački pogled pa promrmlja:

– Ako ste poznavalac oružja onda znate da duža cev omogućava veću preciznost gađanja. Kac da imate kratku pušku.

Šerif se uvalio u stolicu za lulanje iza pisaćeg stola, stavio u zube dugačku cigaru i kresnuo šibicu. Priljubljujući, pažljivo je posmatrao posetioca i na kraju primetio:

– Imate dosta razloga da postanete lovac učenjenih.

– Drago mi je što uvažavate moje razloge – reče Dok.

– Što se tiče slike – slegnu Pelijer ramenima – ne mogu da pratim svaki korak svakog kockara koji zađe na moju teritoriju. Pa ako nameravate da ga potražite u Luisvilu, mislim da je to u redu.

– Vi ste, izgleda, ogorčeni na ljude koji nose oružje, Pelijere – primeti

Dok taktično. – Čega se zapravo bojite?

Ničega! – Pelijerov glas je postao nasećajan. – Ali kada su u pitanju obični građani, koji su me izabrali, murni i poštenu ljudi koji se oslanjaju na mene da ću ih ja štiti, imam čega da se plašim! Mrzim kućkine sinove koji nose pištolj. Ne samo bandite, lopove i profesionalne revolveraše, nego sve! Naročito kauboje, koji subotom uveče dolaze naoružani u grad, a da nisu naučili svoj pištolj ni da očiste i podmažu, a kamoli da ga upotrebe. A tek gradski momci koji žele da se pokažu pred devojkama time što su okačili pucaljku o kuk...

– Shvatam – nabra Dok čelo. – Ni ja, kao ni vi, ne čeznem da izvodim predstave s oružjem.

– Ubio bih kao besnog psa svakog pijanog kauboja koji zapuca nasumice na ulici i može da pogodi nedužnog građanina, neku ženu, na primer.

– To se može desiti – složi se Dok.

– To se i desilo. Baš ovde, u Luisvilu, pre četiri godine. Ta žena je bila moja supruga, Holideje.

– Žao mi je – reče tiho Dok.

– Pogodilo ju je odbijeno tane. – Šerif bolno uzdahnu. – Dvojica suludih kauboja pripucali su jedan na drugog baš na glavnoj ulici. Na nesreću, moja supruga se nije uklonila dovoljno brzo. – Pogled mu se ponovo sreo s Doko-
vim. – Nikada nisam prestao da tugujem za njom. Možete reći da vodim neku vrstu privatnog rata protiv svakog u Luisvilu, bio on stanovnik ili došljak, ko nosi oružje. Ali zašto bi nevini ljudi trpeli od njihove ludosti?

– Nema potrebe da o tome raspravljamo – reče zapadnjak.

– Ja vas razumem, mister Holideje, ali ne želim da činim izuzetke. Radite u ovom gradu ono što morate, ali pazite kako postupate. Neću dozvoliti nikakav obračun. Nemojte mi pričinjavati neprilike.

Nije bilo više šta da se kaže. Holidej izađe iz šerifске kancelarije i pozva prstom Benita, koji je odmah odvezao konja i magarca i poveo ih za vođice, prateći Holideja prema najbližem salunu.

Vozeći glavnom ulicom, Dobs ih je lako prepoznao. A kada je zaustavio zapregu ispred trgovine mešovitom robom, pojavio se još jedan čovek s ranča „Leteći krug“. Bio je to nadzornik Tod Svejn, krupan, neuredan tip oštarih crta lica, čupavih obrva i ledenih, vodnjikavosivih očiju. Iskusan stočar, Svejn je retko nailazio na protivljenje kada je delio naloge kaubojima na ranču, a oni su bili dovoljno pametni da mu ne protivreče, poznajući njegovu prgavu narav.

– Gde je dođavola stari Mek Kresi? – upita Dobsa. – Nabavke u gradu su njegov posao.

– Vins je na ranču – odgovori mu Dobs i ukratko mu opisa šta se nedavno desilo i kako je Kreg Bejnard za dlaku izbegao smrt, a onda je pokazao prstom na dvojicu došljaka, koji su se kretali ulicom: – Vidiš li onog visokog? To je taj! Zove se Holidej. Pojavio se kao da je pao s neba i njegov ždrebac je sustigao i prestigao ova kola tako brzo da to nećeš poverovati!

– Nisam mnogo zainteresovan za heroje – zabruna nadzornik. – Hajde

onda, Dobse, natovari to što treba i požuri kući.

Kada se Svejn udaljio kauboj je ušao u trgovinu i, ugledavši elegantno obučenu ženu, koja je razgovarala s ženom vlasnika trgovine, žurno skinu šešir i promuća:

– Dobro jutro, madam!

Supruga njegovog poslodavca osmehnula mu se ljubazno, a onda je nastavila razgovor sa starijom ženom. Dobs je predao listu narudžbina vlasniku i dok je ovaj izdvajao robu sa spiska, počeo je razmišljati o zloj sreći Sarine Bejnard. Možda ta vitko građena dama blagog, mekanog glasa nika da nije bila velika lepotica, ali su je, koliko je znao, uvek opisivali sa „lepa kao slika“. Da. Pre nesrećnog slučaja koji ju je zadesio, Sarina je bila jedna od najprivlačnijih mladih žena u celom kraju. Ljudi su je, naravno, i sada poštovali, ali ne na isti način kao ranije.

Sarina je stavila pod mišku paketić s kupljenom robom i polazeći ka vratima zastala kraj Dobsa:

– Je li žigisanje stoke završeno, Erni? – upitala je.

– Nadam se da će biti završeno pre zalaska sunca.

– Je li sve u redu? Nadam se da je moj muž... – učitala je primetivši izraz nelagode na kaubojevom licu. – Šta je, Erni? Da... da se nije opet desilo?

– Jeste, ali gazda je dobro. Živ je i nepovređen – umirivao je Dobs. – Kuršum ga je promašio i okrznuo jednog konja iz zaprege. Zaprega je pomahnitala i... – Ponovo je opisao šta se desilo, ističući vrhunsku spretnost spasioaca njenog muža. U to je opazio

Doka i Meksikanca kako izlaze iz jednog saluna i prelazeći dijagonalno ulicu, prilaze drugom. – To su oni, madam – rekao je.

– Nisi preterivao, Erni, kada si rekao da je visok. Ima sigurno dva metra... možda i više.

– Njemu možemo zahvaliti što gazda nije povređen – reče Dobs.

– Naravno da ću mu se zahvaliti – klimnu glavom Sarina Bejnard. Osmahnula se dobroćudno i time zadovoljila kod njega još veće simpatije. – Da, zahvaliću mu, ali kada bude izišao iz saluna.

Salun „Veliki Končo“ pripadao je Arčeru Vilsonu. Tek što se počeo raspitivati, Dok Holidej je zaključio kako mu predstoji hitan polazak na dalji put. Jer njegov čovek je ovde bio poznat. Barmen je odmah prepoznao čoveka sa slike.

II

Pošto je visokog zapadnjaka posluzio brendijem a Benita tekilom, barmen izjavi uverljivo:

– Tačno. Smeo bih da se kladim da sam tog čoveka nedavno video. To je Klinton.

– Klinton nije njegovo pravo ime – odvrati Dok tiho. – U vreme kad je ubio Krisa Kertona zvao se Džener. Ali da čujem vašu priču. Šta možete još da mi kažete o njemu?

– Odjahao je pre nekoliko dana – priseti se barmen. – Niste, dakle, mnogo zaostali za njim.

Holidej vrati crtež u džep, ali je njegov razgovor već bio primetio vlasnik saluna, pa se pridruži pridošlim gostima za šankom i predstavi se.

Archer Vilson je bio pristojno odeven, uredno podšišan i obrijan i od njega se satio miris kolonjske vode. Uz neprozirani osmeh upitao je zapadnjaka za razlog zbog kojeg se raspituje za čoveka koji se predstavljao kao Klinton.

Dok ponovi nobičajenu priču i zaključiti:

- Mora biti da je naučio da obuzdava svoj temperament, ako je uspeo da ovde provede izvesno vreme a da ne dođe u sukob sa šerifom.

- O! Vi ste se upoznali s Denom Pelijerom - Vilson je razvukao usne u još širi osmeh. - Pa, možda je, kako kažete, Klinton postao pitomiji. Ljudi se menjaju. Ovde, u Luisvilu, ni sa kim nije došao u sukob... ali, kad bolje razmislim, mislim da to nije njegova prava priroda.

- Još uvek pije samo žestok brendi? - upita Dok.

- Znaćte čak i to o njemu? - začudi se vlasnik saluna.

- Znam dosta. Znam Dženera tako dobro, kao što znam narav vuka ili zmije otrovnice. - Dok otpi gutljaj pa upita: - Znaćte li, možda, kojim smerom se uputio kada je otišao iz Luisvila?

- Video sam samo da je izišao iz ovog saluna - slegnu ramenima Vilson. - Ali možda drugi znaju kuda je Klinton nameravao da pođe. Znaćte već kako je s tim lutajućim kockarima. Ne mislim reći da se sprijatelje sa svakim čovekom s kojim odigraju partiju, ali se bar upoznaju. - Razmislio je malo. - Popijte još jedno pivo na račun kuće dok ja pogledam mogu li naći Freda Tisdejla.

- Tisdejl je verovatno takođe kockar - primeti Dok.

- Da. Nekoliko puta je igrao poker s Klintonom - potvrdi Vilson. - Nikad se ne zna, mister Holideje. Možda mu je Klinton nekim slučajem pričao kuda namerava da pođe.

Vlasnik saluna se udaljio od šanka i izvesno vreme se izgubio među stolovima za kockanje. Benito je ispio svoju čašu tekile, posle čega je ostavio alkohol i potražio društvo jedne od salunskih zabavljačica. Ali, pošto ga visoka plavuša nije zarezivala, on mahnu rukom Holideju, zabaci gitaru na leđa i iziđe pred salun.

Vilson se vratio do Holideja u pratnji mršavog čoveka upalog lica, obućenog u dugačak crni sako i belu košulju sa svilenom mašnom - odoru profesionalnog kockara. Fredu Tisdeju je moglo biti oko trideset pet godina i po njegovom izgledu više mu je trebalo dobre hrane nego dupli viski koji je nosio u levoj ruci.

Vilson ih je upoznao. Kockar je pozdravio Holideja uz osmeh, koji mu je bio jednako neproziran, kao i Vilsonov.

- Čuo sam da imate njegovu sliku - rekao je otežući. - Mogu li je videti? Možda ću vam moći reći je li Klinton vaš čovek. - Zagledao se u crtež i zamišljeno klimnuo glavom. - Da, to je on.

- Imaš li neku predstavu, Frede - upitao ga je Vilson - kuda se uputio odlazeći iz Luisvila?

Kockar se naslonio laktom o šank, podbočio rukom bradu i zamišljeno se zagledao u zapadnjaka.

- Toga dana je bilo razgovora o mnogo čemu - rekao je, naglašavajući

reč po reč. – Klinton, ja i još dvojica-trojica igrača pričali smo o mestima gde se može igrati bez limita. To je, znate, jedini put da se profesionalni kockar obogati. Mora se igrati u velike iznose da bi se dobilo dovoljno novca.

– Kažete da ste pominjali dosta gradova?

– Jesmo – potvrdio je Tisdejl. – I...ovaj... Klinton se odlučio za jednog od njih. Čekajte da razmislim... koji mu se to grad beše dopao? Uh... Ubijte me ako mogu da se setim!... Znaate šta, mister Holidej? Ostajete li u gradu?

– Samo onoliko koliko vam je potrebno da se setite. Čim mi to saopštite, odmah ću krenuti.

– Misliću o tome – obeća Tisdejl, udaljavajući se od šanka. – I čim se budem setio, odmah ću vam javiti.

Benito je u međuvremenu doživio veće uzbudenje nego dugo vremena do sada. Srce mu je tuklo kao ludo. Sa pločnika ispred saluna „Veliki Končo“ imao je dobar pregled glavne ulice u oba smera. Pažnju mu je privukla stasita devojka bujne kose, u tesno pripijenoj haljini. Nekoliko puta devojka je bacila pogled preko ramena kako bi se uverila da li je mali Meksikanac prati. I svaki put kada bi ga pogledala, Benito bi uzvraćao krezubim osmejkom. Onda bi devojka zanjihala kukovima, očito iz puke zabave, a Benito je išao za njom kao omađijan. Kada je ušao u sporednu ulicu, devojka mu odjednom iščeznu iz vida u jednoj kapiji. Ali, lutajući pogledom ka drugoj strani ulice video je nešto od čega je pretrnuo. Zurio je kroz bočni prozor radnje koju je držala Edna Mej Ful-

minster, dosta privlačna gradska use-delica neodređenih godina, ugledna krojačica i modiskinja.

Ono što on još nije znao, znao je ceo Luisvil: mis Edna je ekscentrična osoba, nekadašnja lepotica, koja živi u prošlosti. Ali što bi Benito mario za njenu ekscentričnost čak i da je to znao? Njegovu svest zaokupljao je problem novca... kako se domaći što veće količine zelenih novčanica sa što manje napora. A ovde je, izgleda, naleteo na svoj ćup zlata. Jer prozor je bio zatvoren, ali ne i kapci na njemu. I tako je Benito jasno video plavokosu ženu kako kleči pored jednog malog ormarića s pultom, zaokupljena zanimljivim poslom. Mis Edna je slagala svežnjeve novčanica u otvor na podu, načinjen jednostavno time što je uklonila komad daske iz poda kraći od metra. Upravo je stavila poslednji svežanj u otvor i vratila dasku na mesto. Onda je ustala i zagladila haljinu na bokovima, što je Benitu omogućilo da uživa dodatno u skladnosti njene figure. Ah, karamba, kakav srećan spoj novca i lepote!

Kada je nekoliko minuta kasnije mali Meksikanac ušao kroz otvorena vrata s ulice, ona je sedela za šivaćom mašinom, podalje od uzanih stepenica koje su vodile na sprat, u njen stan. Pretvorivši celo lice u osmeh, Benito skide sombrero i pokloni joj se skoro do zemlje.

– Moje poštovanje, senjorita! Dopustite da vam predstavim svoju skromnu malenkost... Benito Espino, vama na usluzi!

U njenim plavim očima zaiskrila je varnica zadovoljstva. Plemenita dama

ustala je od šivaće mašine, prišla korak-dva bliže i lako, skoro šapatom, uzvratila na pozdrav:

– Ah, očarana sam! Zaista sam očarana.

– I ja sam – žustro je odgovorio Benito.

– Naći južnjačku galantnost u Luisvilu – promrmljala je. – Stil džordžijanskog kavaljerstva toliko daleko od mog doma! To je zaista retko zadovoljstvo.

– A za mene je i čast – nastavio je obodreno Benito. – Nikada u svojim lutanjima svetom nije ovaj bezvredni putnik naišao na takvu lepotu. – Načinio je pompezan gest rukom: – Nikada neću otići iz ovog grada. Uvek ću ostati ovde.

– Ja sam dirnuta – odgovorila je Edna svečano. – Duboko, iskreno dirnuta.

– Za vas, i samo za vas – naglašavao je poslednje reči – otpevaću serenadu.

– Oh, vi ste i muzikalni, senjor Espino? – pogledala ga je strastveno.

– Si – osmehnulo se.

– Što je to uzbudljivo – uzdahnula je. – A ja sam već bila sigurna da mi se to više nikada neće desiti... da više nikada neću čuti kako mi neki džentlmen slatkim glasom peva serenadu pod prozorom, kao nekada u Lauderdaleju u Džordžiji. – Graciozno je mahnula rukom: – Pevajte. Ja moram da se vratim svom poslu, ali budite sigurni da ću vas slušati.

Zacrveneši se u trijumfu, uveren da će za nekoliko dana osvojiti i dobiti ovu malo uvelu lepoticu, Benito se natraške vratio kroz vrata. Pred njima bila je drvena klupa, pogodna za ovu

priliku. Benito je stavio nogu na nju, skinuo gitaru, improvizovao neki uvod i s njemu svojstvenom veselošću, ne mareći za pravu melodiju i ritam, zapevao jednu staru meskikansku pesmu, omiljenu među seljacima Sonore i Čivave. Džordžijanska lepotica ga je pažljivo slušala i na Benitovu sreću bila je potpuno bez sluha.

– Kakvo retko zadovoljstvo – rekla je tiho – do opet čujem kako jedan tako fini džentlmen peva.

*

Videvši da je njegov saputnik već zauzet, Holidej povede obe životinje ka gornjem delu grada u štalu čiji je vlasnik Mori Fič uživao podeljeni ugled. Crnpurast, velikog nosa i zajedljiv, polovinu grada je okrenuo protiv sebe, dok mu je druga polovina bila naklonjena. Izrekavši uobičajenu pohvalu lepoti šarenog indijskog ždrepcu, Fič pozva zapadnjaka da pogleda jarkim bojama ispisanu firmu na drvenoj tabli zakucanoj na uglu korala. Dok posluša i zaprepasti se. Činilo se da je Fič majstor mnogo različitih zanata: na tabli je pisalo da obavlja poslove sedlara, kovača i veterinara, a takođe i javnog beležnika, drvodelje i pogrebnika.

– Jedino čime se ne hvalim – osmehnulo se Fič – jeste da sam na ovaj svet doneo mnogo građana Luisvila. Da, to je čista istina, mister Holideje. Da, da. Došao sam ovamo nekoliko meseci pre doktora Gelbrajta, a dve godine pre doktora Nouma. Pošto sam bio jedini koji je znao nešto o tome, bio sam babica svim snažnijim damama... ako shvatate šta mislim. Sada se Gelb-

rajt i Noum zaprepaste kad im ponudim pomoć – nasmejao se. – Ne shvaćaju da se šalim... – Još jednom je s divljenjem pogledao vranca. – Kako se zove ovaj prelepi konj?

– Mig – odgovori Dok.

– Lepo ime za dobroga konja.

– A magarac se zove Kapetan Kortez, verovali vi to ili ne.

Fič pogleda magarca, pa zavrte glavom:

– Ako čovek dovoljno dugo živi, može svašta da čuje.

Pre nego što je napustio štalu, Holidej se seti da Fiču pokaže sliku ubice. Moglo se desiti da Fred Tisdejl nije jedini koji je znao kuda se Džener uputio.

– Znam ga – klimnuo je glavom štalar. – Zove se Klinton. Njegov konj je boravio u ovoj štali. Ali davo neka me nosi ako znam kuda se uputio odavde. Došao je tog dana, platio račun, rekao da mu osedlam konja... i to je sve.

– Hvala – reče Dok. – A što se tiče mog ždrepcu...

– Dobiće zob i seno, i to najbolje – uveravao ga je Fič. – Pustiće vas da ga hranite i timarite – upozorio ga je zapadnjak.

– Ali nemojte pokušati da ga jašite. I pazite da neko drugi to ne pokuša.

– Ne trpi jahača? – nabra Fič obrve.

– Nikoga sem mene – potvrdi Dok.

– Čuli ste sigurno za konje koji trpe na leđima samo onoga ko ih je ukrotio. Ovo je jedan od tih.

Izišavši nekoliko trenutaka docnije iz štale, Dok se sreo s nasmešenom Sarinom Bejnar. Obuzela su ga protivrečna osećanja. Nijedan normalan muškarac nije mogao odoleti čarima

te žene, njenom iskrenom, prijateljskom osmehu, mekom, grlenom glasom, koji je ugodno treperio u uhu, ukusno skrojenoj haljini koja je isticala njen skladan stas. Kosa joj je bila tamnosmeđa i bujna, a oči jasne i blistave. Dopala mu se veoma i to na prvi pogled, iako ga je istovremeno ispunila sažaljenjem, jer je njeno ovalno lice pravilan nos i ljupko izvajane usne kvarilo ono što se desilo njenom desnom obrazu. Ožiljak na njemu bio je velik i uočljiv. Koža oko njega bila je modrocruvena i nabrana.

– Vi se zovete Holidej – obratila mu se. – Jedan od naših kaubojja mi je maločas ispričao za vašu intervenciju. – Skinula je rukavicu s desne ruke i pružila mu ruku. Dok je dodirnuo prstima obod šešira i vrlo nežno prihvatio njenu krhku ruku, kao da uzima veliku dragocenost. – Ja sam Sarina Bejnard, mister Holideje. Čovek kome ste spasili život je...

– Vaš muž, madam? – upita Dok ugladeno.

– Da – potvrdila je. – Pretpostavljam da vam je Kreg ispričao o drugim napadima na njegov život. – Osmeh je iščezao s njenog lica. – Sve je to tako tajanstveno. Ne znam ni ko ni zbog čega.

– Ne znam da li su moje zasluge baš tolike – primeti Dok skromno.

– Kako mi je Erni Dobs ispričao – rekla je Sarina, oborivši pogled – bila je to prava demonstracija jahačke veštine. – Navukla je rukavicu i ponovo se prijatno osmehnula. – Mnogo sam vam zahvalna za to što ste učinili...

– Činite mi čast – nabra Dok čelo.

– I... sledeći put kad se nađete na pašnjacima ranča „Leteći krug“, obavezno svratite do naše kuće. Učinićemo sve što možemo da se osećate prijatno. To je najmanje što vam duguemo.

– Vaš muž me je već pozvao – reče Dok – ali ne verujem da ću doći, jer se neću dugo zadržati u ovom kraju. U svakom slučaju, hvala na pozivu.

– Ako vam Kreg i ja možemo biti od neke pomoći dok ste ovde, samo nam se obratite.

Dok se udaljavala, zapadnjak pomisli kako Kreg Bejnard ima mnogo, mnogo sreće. Prefinjena dama od glave do pete, Sarina Bejnard je bila od onih žena koje nepoznatom čoveku mogu ponuditi prijateljstvo, a možda i neslućenu toplinu, a da time ne izgube ništa od svoje vrednosti i dostojanstva. Bila je to žena koja se u svemu, pa verovatno i u ljubavi, držala kao kraljica.

Okrenuo se i pošao u suprotnom smeru, suviše zaokupljen svojim mislima da bi zapazio krupno građenog čoveka u kaubojskoj odeći, koji je izvirivao iz obližnje sporedne ulice. tod Svejn ga je posmatrao usjaktelim očima, merio ga od glave do pete, procenjivao snagu njegovih mišica. Nezadovoljstvo se gomilalo u svesti nadzornika ranča „Leteći krug“. Nezadovoljstvo i još nešto više.

Za Holideja jutro tek što je bilo odmaklo. Još nije bilo vreme ručku, pa je svratio u malu radnju u kojoj je berberin Džos Kilbi obavljao svoj zanat. Isto toliko mlohav i neugledan kao i Mori Fič, Kilbi je bio pet godina mlađi, desetak santimetara niži i fizički teži. Svoju časnu debljinu nosio je ponos-

no, pokazujući da ga nije briga šta drugi o tome misle.

U tom trenutku Dok je bio jedina njegova mušterija. Dočekao ga je s osmehom, dao mu rukom znak da zauzme mesto i počeo svoj monolog:

– Dobrodošli u Kilbijev vrhunski frizerski salon, najbolji u Luisvilu! Pretpostavljam da će vas interesovati nova kolonjska...

– Moram vas razočarati, Kilbi – prekide ga Dok – ali ja želim samo šišanje.

– Samo šišanje.

– Dobro – uzdahnu filozofski berberin. – Kosa vam je prilično porasla. biće mi zadovoljstvo da je obradim.

– Lepo. Pružiću vam to zadovoljstvo – složi se Dok.

Udobno se namestio u stolici i Kilbi počeo da štricka makazama, ćeretajući i Dok ga je slušao na pola uha dok Kilbi nije pomenuo Bejnardove. Zapadnjak mu postavi par pitanja i berberin se rasprica:

– Oni su zbilja u teškoj situaciji na „Letećem krugu“. Kao da još nisu dovoljno nesrećni, našao se i neko koji hoće da ubije mister Bejnarda.

– Kažete da su već bili dovoljno nesrećni? – upita Dok.

– Ne u finansijskom pogledu. Novca imaju dosta. „Leteći krug“ ima najkvalitetniju stoku u krugu koji dodiruje čak Kaliforniju. Zaista napredan ranč. Osnovao ga je otac misis Sarine. Njen otac i njegova braća... Ali po onome što govorite pretpostavljam da ste se već upoznali s njima?

– Upoznao sam ih – potvrdi Dok.

– Kakva nesreća – uzdahnu Kilbi. – Tako lepa žena...

– Nesrećan slučaj? – pretpostavio je Dok.

– Da, tako nešto. Kako sam čuo, spremali su se da pođu na jahanje. Njen konj je bio osedlan i spreman, ali je bio nešto nemirniji, ritnuo se i zbacio misis Sarinu čim ga je uzjahala. Padajući na zemlju, udarila je licem pravo na razbijenu bocu. Kreg Bejnard i njegov nadzornik otkrili su ko je bacio tu praznu bocu od viskija i otpustili ga, ali to, naravno, nije moglo pomoći misis Sarini.

– Kada se to desilo?

– Ima dve godine... Ne, nešto više.

– I niko ne može da se seti ko je taj strelac? I zašto želi da ubije Krega Bejnarda?

– To je prava zagonetka. Naš šerif. Pelijer, prosto je poludeo zbog toga. Kad čuje da je na Bejnarda opet pućano biće kasno da strelcu otkrije trag.

– Taj uporno gađa iz zasede – reče Holidej tiho – ali ga niko nikada nije uhvatio na delu.

– Čak ni video – dopunio ga je Kilbi. – Kao da je duh... samo što se duhovi ne služe puškama. – Pogledao je prema vratima kroz koja je ušao novi posetilac. – Zdravo – rekao je. – Uđi i sedi. Uzeću te u rad čim završim s gospodinom.

– Ti njega nazivaš gospodinom? – brećnuo se pridošlica. – On za mene nije uzor džentlmena. Svako ko se udvara udatoj ženi ... i to usred belog dana...

– Ko je taj vaš drski prijatelj, Kilbi? – upita Dok.

– Nije on moj prijatelj – promrmlja berberin. – Slušaj, Svejne, ako želiš da se podiššaš...

– Došao sam da predam poruku ovom došljaku – zagraktao je Svejn.

– Od? – zainteresova se Dok.

– Od mene – namrgodio se nadzornik.

– Ovo je Tod Svejn – predstavio ga je Kilbi. – Nadzornik na „Letećem krugu“.

– Dobro – reče Dok, gledajući netremice Svejna. – Ja se šišam i uživao sam u tome dok vi niste došli. Ako imate nešto da kažete, videćemo se kasnije.

– Slušaćete me sada i ovde! – zareža Svejn, prelazeći preko praga. – I poslušaćete me ukoliko ne želite da razbijene glave odete iz Luisvila. – Zastao je pored stolice i upro prstom prema Holidejevom licu. – Klonite se Bejnardove žene! Jasno?

– Svejne, ne znam šta se kuva u vašoj bolesnoj glavi – promrmlja Dok. – I nije me briga. Desilo se da mi se ta gospoda obratila i ja mislim da se to vas ništa ne tiče.

– A ja kažem da me se tiče! – Svejn je sevao očima. – Ako mislite da možete igrati ulogu junaka i udvarati se Bejnardovoj ženi...

– Je li on uvek ovakav? – upita zapadnjak Kilbija.

– Samo jedan čovek u ovoj pokrajini ima žustriju narav od šerifa Pelijera – objasni mu Kilbi.

– Zaveži! – dreknuo je Svejn.

– A taj čovek je Tod Svejn – završio je Kilbi.

Svejn je zategao usne i iskezio zube. Podrhtavao je od ljutine i to je na

Doka ostavilo utisak. Osećao je da se ta promena na gore može okončati samo na jedan način. Ipak, hladnom procenom, svojstvenom veteranu salunskih obračuna, zaključio je da može srediti zahuktalog nadzornika.

– Ne prilazite joj – zadihano je govorio Svejn. – Da je više niste ni pogledali!

– Gubite se odavde, Svejne – obratio mu se Holidej vrlo tih. – Idite da viškim sperete vaše nezadovoljstvo, ili odjašite i zagnjurite glavu u bure s kišnicom. Ali nemojte stajati ovde i gnjaviti me.

– Čekaj malo, Svejne... – umešao se Kilbi.

Ali nadzornik je već bio prešao granicu sa koje nije bilo povratka. Dok je očekivao udarac u lice ili nešto slično, ali mu nije padalo na pamet da će ga Svejn ščepati za vrat.

Levom rukom je odbacio čaršav s prsa, a desna pesnica mu se poput čekića zarila u Svejnov pleksus. Nadzornikov stisak bio je razbijen. Svejn glasno opsova i ustuknu korak. Holidej skoči sa stolice.

– Odlazite smesta odavde! – reče mu Dok energično.

Svejn, međutim, odbačen udarcem u pleksus do vrata, ponovo je nasrnuo. Pred njegovim udarcima Holidej se sagnuo, ali je ipak bio dokačen. Od udarca levom osetio je snagu Svejnovih mišića, a udarac desnom po uhu odbacio ga je u stranu. Zatim ga je Svejn ponovo ščepao rukama za vrat.

– U redu – procedi Dok zadihano. – Nemoj reći da te nisam upozorio! – Savio je ruku i dižući je naglo uvis, sebi prema licu, razbio je Svejnov zah-

vat oko grla. Svejn je zastenjao i krenuo kolonom uvis da bi udario zapadnjaka u stomak. Od tog trenutka Holidej nije više imao milosti prema njemu. Odmakao se korak nazad i celokupnu težinu uneo u zamah desne ruke koja pogodi Svejna usred lica. Kada se nadzornik zateturao prema pločniku, Dok krenu za njim.

No Svejn je uspeo da ga uhvati u koštac i obojica su se srušili na tle i nastavili da se kotrljaju zamahnutih pesnica, ruku i nogu i zgrčenih tela. Pali su s pločnika u prašinu i iz svih pravaca oko njih počeli su da se okupljaju radoznali građani. Žagor se ubrzo pretvorio u glasne komentare i na kraju u bučno navijanje, koje je čuo i čuvar reda u svojoj kancelariji. Pošavši prema mestu odakle se čula buka, Pelijer je tiho psovao sebi u bradu.

Ma koliko da se trudio, ratoborni nadzornik s „Letećeg kruga“ nije mogao da dohvati svog protivnika. Njegovi snažni udarci odlazili su u prazno. Holidej je izmicao gipko kao panter i izgledao je neumoran. No ni on nije uspevao da Svejna izbaci iz stroja. Za bivolju Svejnovu snagu bio je potreban pun udarac od koga nema oporavka. Dok je vrebao priliku i u međuvremenu izbegao jedan divljački zamah usmeren ka njegovom pleksusu. Svejn se zaneo i Dok je to iskoristio. Prišao mu je korak bliže i zadao kratak udarac Svejnu pozadi u vrat. Ovaj se zateturao i pao na kolena.

– Prekinite! – zaurao je Pelijer. – Pustite me da prođem, ljudi...

Sarina Bejnard je jasno videla celu tuču, jer se u tom času penjala uz ste-

penice, koje su vodile u ordinaciju i stan doktora Nila Gelbrajta, starijeg od dvojice luisvilskih lekara. Ordinacija se nalazila iznad sedlarske radnje i moglo se do nje doći samo spoljnim, otvorenim stepenicama. Mada pitoma po prirodi, Sarina je ipak bila dete još neukroćene granice i nasilje je za nju bilo uobičajena pojava. Obrazovala se u San Francisku, ali je detinjstvo i prvu mladost provela u ovakvom ambijentu. Zato je bila samo zbunjena ovim što je videla, jer nije mogla da razume kakav je razlog našao nadzornik njenog muža da se upusti u obračun sa strancem. Istina, opazila je ona kako je Tod Svejn sve skloniji nasilju. Šta je uzrok tome?

Nadzornik ranča je u tom trenutku ustao i ne obazirući se na prisustvo više žena među okupljenima, počeo grozno da psuje. U tom trenutku i Pelijer je uspeo da se probije kroz masu posmatrača i nađe se među borcima. U tom trenutku Holidejev revolver izleteo je iz futrole.

– Ne! – viknu šerif.

Pištolf je bio uperen Svejnu u grudi.

– Svejn se mašio revolvera – umešao se neko iz gomile.

– I počeo je tuču! – potvrdio je Kilbi, istupivši iz gomile.

– Svejne, miči ruke od futrole! – uzviknu oštro Pelijer. Sevao je očima i za trenutak Dok pomisli kako će šerif i sam potegnuti revolver. – Koliko sam ti puta ponavljao da obuzdaš i svoju narav i pucaljku!

– Ovom čoveku treba očitati lekciju – stenjao je Svejn.

– Zaveži! – dreknu šerif. – Penji se na konja – pokazao je prstom u pravcu

„Letećeg kruga“. – Odlazi iz grada! U sledećih sedam dana zabranjujem ti pristup u Luisvil! Ako te vidim pre nego što prođe taj rok... znaš šta te čeka!

Berberin tiho objasni Holideju:

– On stvarno misli to što kaže!

– Ne sumnjam u to – potvrdi Dok, vraćajući revolver u futrolu.

Otresavši šeširom prašinu s odeće, Svejn besno pogleda zapadnjaka: – Još ćemo se mi sresti! – pretio je.

Holidej niti je šta odgovorio niti je pošao za Svejnom kada se ovaj počeo udaljavati. Gomila se počela razilaziti. Pelijer priđe Doku i još ljut reče:

– Imam utisak da ste me shvatili. Vi ste drukčiji od ostalih, jer znate šta je vatreno oružje. Ne biste potegli revolver na ulici da niste morali.

– Ja o uličnim obračunima mislim isto što i vi – odgovori zapadnjak. – Ali ima trenutaka kad čovek nema izbora.

III

Stari, ćelavi lekar primetio je njen dolazak još pre nego je Sarina pokucala na njegova vrata. Prozor njegove ordinacije bio je okrenut prema glavnoj ulici i pružao je dobar pogled i na ulicu i na stepenište.

– Dobro jutro, mlada damo. Uvek mi je drago da te vidim. – Pokazao je Sarini na jednu udobnu stolicu a onda kratkim, staračkim koracima prišao staroj bronzanoj peći i iz ibrika ulio kafu u šolju od kineskog porculana. – Bila je to prilična tuča, zar ne? Gledala si kao sa tribine.

– Ja sam već ranije srela tog stasitog došljaka – osmehnula se ona, spu-

tajući se na stolicu – pa kad sam vide-la da se tuče sa Svejnom, zastala sam da gledam.

– Je li taj došljak neka posebna ličnost?

– Za mene je nešto vrlo izuzetno – promrmljala je žena. Prihvatila je šolju kafe, sačekala da stari doktor uzme drugu stolicu, a onda mu ispričala za poslednji napad na njenog muža.

– I to je moralo biti zanimljivo za gledanje – reče Gelbrajt – mada ja radije gledam pesničenje nego utrku pomahnitale zaprege. – Nasmešio se. – Uvek će biti tučnjave dok ima usijanih glava kao što je Tod Svejn. Ali, meni se čini da si došla da razgovaramo o Kregu.

– Pa... ne baš zbog toga.

– Kako je on? Pretpostavljam da su mu živci zategnuti kao strune. Nije ni čudo. Kad je čovek svestan da ga neprekidno vreba neki strelac iz zasede...

– Kad bi te poslušao, bilo bi to priznanje poraza – reče joj doktor. – Na taj način priznao bi celom kraju da mu je taj ubica uterao strah u kosti. – Popio je još gutljaj kafe i obrisao usta salvetom. – Dobro, a sad popričajmo malo o tebi. Zašto si došla, draga moja? Je li se najzad desilo? Nadam se da jeste.

– Doktore... – zausti mlada žena.

– To je veliki događaj za jednog lekara, Sarina. Doneo sam na svet jednu devojčicu i posle više od dvadeset godina imam privilegiju da donesem na svet i njeno prvorodenče.

– Nisam u drugom stanju, doktore – reče Sarina žalosno.

Lekar se namršti. – Ima već više od tri godine kako to čekamo.

– Nemojte misliti loše o Kregu – glas mlade žene zvučao je preklinjući. – Ja imam finog muža... ljubaznog, blagog, odmerenog, koji me voli...

– Ali... – upita je doktor.

– Stvari naprosto nisu više iste kao pre. – Bespomoćno je raširila ruke. – Sve je drukčije od kako se dogodio onaj incident.

Doktor ispi kafu do kraja, pa privuče stolicu bliže njenoj i potapša je oćinski po ruci. – U redu, mala damo. Sada mi reci zašto si došla kod mene.

– Iz istog razloga kao i pre – osmehnula se snebivljivo. – Da li biste... molim vas?

– Već dva puta sam pregledao taj ožiljak. Zašto sebe mučiš? Odgovor će biti uvek isti.

– Molim vas – preklinjala ga je. – Možda ćete ovaj put videti neku promenu... neko poboljšanje.

Lekar ju je ozbiljno gledao. – Ti si mi više od običnog pacijenta, jer ja sam te doveo na ovaj svet. Ti si mi skoro kao kći i neću te lagati, jer si dovoljno čvrsta da podneseš istinu.

– Ne tražim da me lažete.

– Ustani – uzdahnu doktor, pa i sam ustade sa stolice. Poneo je njenu stolicu do otvorenog prozora i sačekao da mlada žena ponovo sedne. Onda je pažljivo pregledao ožiljak na obrazu.

– Nema nikakvog pogoršanja – rekao je zatim – i to je već dovoljno da budeš zahvalna Bogu. Dobro je što nisi pokušavala da ožiljak prikriješ pudrom ili rumenilom. Time bi samo rizikovala da dobiješ trovanje krvi.

Nastavili su tiho da razgovaraju dok je doktor pažljivo nastavio pregled.

Za to vreme nedaleko odatle, u berbernici, Dok Holidej je klimnuo glavom svojoj slici u berbernici, zadovoljan Kilbijevim umećem. – Lepo ste to uradili – konstatovao je.

– Ja uvek tako radim – uzdahnu Kilbi, odlazeći pribor na stočić. – Kod vas i nisam imao mnogo posla. Većina mojih mušterija vole da ostanu u stolici pola sata i više da ih češljam i šašoljim po glavi, ali vi ne.

Ustajući iz stolice, pokazao je berberinu Dženerovu sliku i dobio pozitivan odgovor, ali sem da ga je video, Kilbi nije mogao ništa više da mu kaže.

Holidej plati berberinu, stavi šešir na glavu i uputi se ka vratima. Za to vreme je jedan čovek na krovu obližnje zgrade proveravao da li mu je puška puna. A na drugom kraju grada Benito Espino bio je pozvan na čašu vina kod gospođice Fulminster. U salunu „Veliki Konč“ Arčer Vilson igrao je karte a na uglovima usana igrao mu je zagonetan osmeh.

Sedeći kraj otvorenog prozora ordinacije, Sarina Bejnard pokušavala je da se pomiri s onim što joj je izgledalo neizbežno. Taktično koliko god je moguće, Gelbrajt joj je rekao:

– Mnogo sam se raspitivao. Obavio sam golemu prepisku sa specijalistima u San Francisku, Sitlu, Njujorku i Čikagu. Ima ožiljaka koji nikada ne zacele, Sarina. To zavisi od mnogo okolnosti. U ovom slučaju mislim da zavisi od dubine rane. Kod tebe je oštećeno i dubinsko tkivo mišića, a to oštećenje je trajno i nepopravivo. Žao

mi je – uzdahnuo je. – Ako bilo šta drugo mogu da učinim...

– Vi me doktore znate bolje od većine ljudi u gradu – reče mlada žena razočarana. – Navikla sam se na to da zure u mene... i da me sažaljevaju.

– To je dobro. Moraš se naučiti da živiš s ožiljkom.

– Ali šta ćemo s jadnim Kregom? – pobunila se ona.

– Jadnim Kregom? – doktor je belo pogleda.

– Njemu mora da je strašno – na licu Sarine videla se patnja. – U početku smo bili jako bliski i mislila sam da ćemo imati izvanredan brak. A onda... desilo se to...

– Hoćeš li da mi kažeš da više ne živite kao muž i žena? – doktor nestrpljivo nabra zabrinuto čelo. – Zbog toga, Sarina, nema potrebe da ti i tvoj muž podižete zid između sebe! Ni opravdanja.

– Znam da je Kreg pokušavao da mi se približi. Nastoji i sada, trudi se... uvek je tako ljubazan i blag. Ali... sve je sada sasvim drukčije. – Oklevala je malo, pa nastavila: – Pretpostavljam da će vremenom... – Reč joj je zastala u grlu, jer joj je pogled odlutao niz ulicu gde se pred Kilbijevom berbernicom odigravala nova scena nasilja. Napad na Holideja ovaj put je pretio da bude smrtonosan.

Prelazeći ulicu, zapadnjak je bio baš negde na sredini kada je začuo kratki praska puške i osetio vrela vetar od kuršuma koji je prohujao, napravivši rupu u obodu njegovog šešira.

Nije bilo sumnje da je napadač hteo da ga ubije, ali je pogrešio što je ciljao

u glavu umesto u grudi kao mnogo krupniju metu.

Kleknuvši i potegavši revolver jedva da je čuo korake ljudi koji su trčeći tražili zaklon. Zapitao se da li da sledi njihov primer i potraži zaklon na drugoj strani ulice ili da se okrene i potrči prema berbernici.

Puška ponovo grmnu i pruži mu odgovor. Taj strelac mogao ga je pogoditi mnogo pre nego što bi stigao bilo do jednog bilo do drugog zaklona.

Pogledom je prošetao po krovovima kuća. Već posle prvog hica zaključio je da se strelac mora nalaziti na nekom visokom mestu odakle je imao pregled cele ulice. U to začu približavanje koraka s leve strane, a onda poznati promukao glas:

– Holidej, šta je to dodavola?

– Ne prilazite, Pelijere! – doviknu mu Holidej, ne skidajući pogled s vrha krovova. – Inače ćete biti meta kao i ja.

Ali Pelijer ga nije poslušao. Izišao je iz sporedne ulice s kratkim pištoljem u desnoj ruci, lica crvenog od ljutine. U trenutku kad je potrčao prema Holideju, strelac je za trenutak izvirio i ispalio još jedan hitac. Pelijer se zateturao kao da je pijan, bacio se na prašnjavu zemlju i počeo da puzi prema zapadnjaku, zgrčenom u klečećem položaju na sredini ulice. Dok je odgovorio na treći hitac strelca iz zasede, ali bez rezultata.

Pelijer skoro bez daha dotetura do njega. Krv mu je curila iz velike, ružne rane na nadlaktici i bio je bled u licu.

– Ko? – zaustio je.

– I ja znam isto koliko i vi. I šta vam je ovo trebalo? Bili biste sigurniji tamo gde ste stajali.

– Moj je posao da.. – počeo šerif da se pravda, a onda glasno opsova i baci se na zemlju, jer je strelac ponovo otvorio vatru. Tane udari u zemlju blizu njega i zasu ga komadićima zemlje po licu.

– Holideje, bežimo obojica! Uzmite moj „bantlajn“! Nekoliko santimetara duža cev je velika razlika u odnosu na vaše koltove. Šerif izvuče dugački revolver iz leve futrole i pruži ga Doku.

Strelac je ponovo opalio. Kuršum se opet zario opasno blizu njih dvojice, ali sada je tane udarilo u zemlju pod drugim uglom što je bio znak da je ubica promenio položaj. Možda je skočio na susedni krov, ili je prešao preko više krovova.

Ozbiljnog lica Holidej vrati svoje koltove u futrole i uze oružje koje mu je dodao šerif. Prisloni dugačku cev na izdignutu levu podlakticu. Bio je spreman da iznenadi strelca kada se ovaj promoli da ispali sledeći hitac.

Pritisnuo je obarač čim ga je ugledao. Zatim je opalio ponovo i oba metka pogodila su cilj. Strelac se sada jasno video, skoro uspravljen iznad gornje ivice krova nešto dalje u glavnoj ulici. Ona je ispustio pušku, koja je zvečeći pala na jedan ispust na fasadi. Strelac se presamitio preko krova i pokušao da se zadrži da ne padne, ali bez uspeha. Kliznuo je niz zgradu do ispusta. Jedna žena, videći ga da pada, kriknu. Ona se on skotrljao i kao vreće tresnuo u prašinu glavne ulice.

– Svršeno je – reče Holidej nabravši obrve, dok je pomagao Pelijeru da us-

tane. – I da ne biste došli do pogrešnog zaključka, ja nisam tražio ovu pucjavu. On je pripucao na mene, a da ne znam zašto.

– Ko je onda, dođavola? – promumla šerif začuđeno dok su prilazili mestu gde je strelac iz zasede pao.

– Otkud bih ja to znao? – skoro se ljutnu Dok. – Ja sam došljak u ovom gradu.

– Za običnog došljaka suviše brzo stvarate sebi neprijatelje. Onda podiže glas kako bi udaljio radoznale građane, koji su sada izvirili iz svojih zaklona i pošli da provere ko je taj strelac:

– Uhapsiću svakog radoznalca koji mi se nađe na putu!

U tom trenutku Sarina Bejnard i doktor Gelbrajt žurili su trotoarom, pošto su, prekinuvši razgovor, sišli iz njegove ordinacije. Iz pravca gradske štale ka mestu događaja trčao je Mori Fič.

Doktor Gelbrajt je stigao do strelca opruženog na tlu nekoliko trenutaka posle šerifa i Holideja. Dok je vrhom čizme prevrnuo napadača na leđa i istog trenutka ga prepoznao. Ukočeno su ga s tla gledale staklaste oči Freda Tisdejla, kockara s kojim se toga jutra upoznao. Kockar je s mukom uspeo da iskrivi lice u osmeh.

– Moram ti priznati... lafcino – počeo je isprekidano – da imaš vrašku sreću... Možda bi bilo bolje da sam.. revolverom. Nikada nisam bio mnogo vešt s puškom...

– Ali zašto, Tisdeje? – upita ga Dok. Kockareve grudi i rame bili su krvavi što je značilo da je rana teška. Možda neće imati mnogo vremena da kaže šta

treba. – Učinio si sve što si mogao, Tisdeje. Zašto?

– Zhog hiljadu... pakleno jakih razloga – prokrkljao je kockar. – Svaki od tih razloga je zelenkast i šušlav...

– Misliš na novčanice – Holidej zna lački klimnu glavom. – Džener je obećao nagradu onome ko me ubije, je li?

– Razgovarali smo malo kada je bio ovde – uzdahnu Tisdejl. – Ispričao mi je sve o tebi i rekao da je spreman da plati hiljadu dolara za tvoj leš. Ne možeš osuđivati čoveka koji je pokušao da se domogne tih para, zar ne, Holideje? Hiljadu dolara...

– Onda moraš znati gde ga možeš naći. Kako bi inače naplatio svoju uslugu? Hajde, Tisdeje, reci gde je on?

– Od njega više ništa nećete čuti ako mu ne spasem život – umeša se doktor Gelbrajt. Zagledao se u onesvešćenog kockara, a onda u šerifa, posiveo log u licu. – Dva pacijenta u isto vreme, to je već previše!

– Stiže pomoć, doktore – isceri se Mori Fič, nagnjući se da uhvati šerifa za zdravu ruku. – Evo, me, ovde sam! Spreman za polazak.

– Beži dalje od mene, prokleti konjski doktore! – durnuo se Pelijer.

– Gde je doktor Noum? – upita šerifov zamenik Brin, gurajući se kroz gomilu.

– Video sam Toma Nouma kada je pre jednog sata otišao iz grada – obavesti ga Fič, otežući. – Niko ne zna gde je otišao i koliko će se zadržati. Od njega, dakle, nemate koristi i morate se osloniti na ono što imate.

– Neka dva čoveka odnesu ovog nevaljalca u moju ordinaciju – naredi Gelbrajt, pokazujući na kockara. – On

je u teškom stanju. Ukoliko mu ne izvadim kuršume verovatno neće preživeti. Ali i ako ih izvadim, ne mogu ništa da garantujem. – Obrativši se zatim Pelijeru, promrmlja kratko izvinjenje: – Oprostite, šerife, ali pravila moje profesije kažu da teži slučaj ima prednost.

– Znam to – ljutiu se Pelijer. – Ne brinite za mene, doktore. Ja ću se već nekako snaći s Fičom.

Po drugi put toga jutra uzbuđena gomila se razišla. Uz pomoć Fiča i zamenika, Pelijer je stigao do šerifske kancelarije, dok su dvojica građana postavili onesvešćenog kockara na improvizovana nosila i poneli ga u Gelbrajtovu ordinaciju. Holidej je automatski pošao za njima. Moglo se desiti da kockar ponovo, za kratko, dođe k sebi, a mnoga važna pitanja još uvek su bila bez odgovora. Pre svega, gde je sada Džener.

U tom trenutku pozvao ga je Benito. Žustro ga je uhvatio za ruku i upitao šta se događa.

– Vidiš i sam – odvratila Dok. – Ovaj Dženerov plaćenik pucao je na mene.

– Možda bi trebalo da ponovo razmisliš o tom gonjenju, amigo – predloži mu Meksikanac. – Džener ti može namestiti zasedu na svakom uglu. – Svejedno neće odustati.

Dok naglo pogleda Benita:

– Jesi li se pristojno ponašao?

– O, itekako jesam! – isceri se Meksikanac. – Bio sam, kako vi to kažete, u poseti jednoj divnoj senjoriti. Uskoro ću biti njen muž. Njen bogati muž.

Holidej se na to samo osmehnu i krenu za Gelbrajtom i nosilima s ranjenikom. Odjednom opazi da se za

njim u ordinaciju uputila i Sarina Bejnard. Doktor Gelbrajt ih oboje zamoli da odu u čekaonicu dok on obavi hiruršku intervenciju nad Tisdejlom.

Kada su seli, Sarina počela da se raspituje o razlozima Tisdejlvog napada na njega. Dok joj na to počela da priča sve o njegovom gonjenju ubice Krisa Kertona. Nije video razloga zašto bi to tajio od nje.

Sarina ga je pažljivo saslušala, a onda rekla:

– Nameravala sam da vas zamolim za pomoć, mister Holideje, ali sada više nisam sigurna da imam pravo na to. Vi imate svoje probleme i odgovorni ste prema uspomeni na vašeg prijatelja.

U to se u čekaonici pojavi doktor Gelbrajt.

– Ti bi mogla pričekati ovde, Sarina – rekao je. – A vi, Holideje, mogli biste mi pomoći da premestim kockara u sobu.

– Pristajem – Dok ustade.

– To je prava ironija – nasmeja se Gelbrajt. – On je pokušao da vas ubije. Vi ste ga skinuli s krova s nekoliko dobro naciľjanih kuršuma. Ja sam mu izvadio te kuršume. A sada ga vi nosite u krevet.

– On mi je važan, doktore.

– To sam i pretpostavljao po žurbi da ga ispitajte pre nego što je izgubio svest.

– Da li se opet osvestio?

– Nije i neće skoro. Izvadio sam mu kuršume. Jedan je bio veoma blizu srcu. Očistio sam i dezinfikovao rane. Neće umreti od trovanja krvi, ali može od oštećenja srca ili ako dobije upalu

pluća. Ali učinio sam sve što je bilo do mene. Ostalo zavisi od Svemogućeg.

– Imam jedan predlog – umeša se Sarina. – Ne možete čekati ovde u doktorovoj kući, pa zato recite doktoru šta želite da saznate od ranjenika. Ako bude u stanju da govori, može to reći i njemu.

– Dobro – pristade Holidej, pa se obrati Gelbrajtu: – Mislim da je hteo da me obavesti o čoveku koga on poznaje pod imenom Klinton. Važno mi je da saznam kuda se Klinton uputio iz ovog grada.

Odneviši kockara u rezervnu spavaću sobu, vrati se do Sarine, spreman da sasluša njene molbe. Ona mu je to izložila dok ju je pratio do njenih kola, koja su stajala ispred lokalne banke.

– Već ste čuli da je izvršeno nekoliko napada na Kregov život – rekla mu je, prethodno pohvalivši njegovu boričku veštinu. – On je u smrtnoj opasnosti, mister Holideje, a ne znamo ko to pokušava da ga ubije i zašto. Molila sam šerifa Pelijera da interveniše. On čini najbolje što može, ali on ne može da provodi dan za danom na „Letećem krugu“, daleko od grada. Ima samo jednog zamenika.

– Tražite telohranitelja za svog supruga? – Stigli su do kola i Dok joj pomože da se popne na sedišta. – Ali... šta će Kreg reći na to? Odluka bi trebalo da bude njegova. Čovek ima svoj ponos.

– Da – uzdahnula je Sarina. – Kreg je vrlo ponosan.

– Ja mislim da vama treba nešto više od telohranitelja – reče zapadnjak. – Jer svaki kauboj na ranču istovremeno je i telohranitelj svom gazdi, pa ipak

se taj strelac nije uplašio... – Zagleđavši se zamišljeno niz glavnu ulicu, okupanu zracima vrelog podnevnog sunca, on nastavi: – Meni se čini, madam, da je Kregu Bejnardu potrebni detektiv od telohranitelja.

– Detektiv?

– Ma ko da je strelac koji pokušava da ubije vašeg muža – objasni Dok – on mora imati neki razlog. Niko ne puca više puta na istog čoveka bez ikakvog povoda. Prvo što treba naći jeste ko je taj strelac. To bi vaš muž morao znati.

– Kreg je dugo preturao po sećanju – potvrdila je Sarina. – Čak je pomišljao da se vrati u prošlost i da obiđe sva mesta gde je boravio pre nego što je došao u pokrajinu Levis. Rezonovao je da je negde, u nekom trenutku, morao stvoriti opasnog neprijatelja, jednog od onih koji nikada ne zaboravljaju. Ali nema vremena za to. Potrebno je na ranču. – Glas joj zadrhta: – Potrebno je i meni.

Dok je osećao nelagodnost, naslućujući šta će mlada žena tražiti od njega. – Zna, kada biste mi jasnije rekli šta želite...

– Želela bih da dodete sa mnom na „Leteći krug“. Bićete naš gost i bićete blizu Kregu. Pazićete na njega i razgovaraćete s njim o svemu. Pokušaćete da mu osvežite pamćenje.

– Ne znam koliko bi vremena mogao ostati kod vas. Ako se Tisdejl osvesti i odgovori na moje pitanje, ja ću odmah krenuti dalje.

– Ja sam očajna – priznala je mlada žena klonulo. I uplašena za jadnog Krega. Spremna sam da vam ponudim

pedeset dolara na dan, bez obzira koliko to trajalo...

– To je mnogo novca, madam. Ali ja ne prodajem svoje usluge.

– Ja to sebi mogu dozvoliti – molila je Sarina. – Koliko god tražite, i bez obaveze. Otići ćete kad budete hteli da odete, bez obzira da li je strelac otkriven ili ne.

Holidej duboko uzdahnu. Nikada nije voleo da ga neko odvlači od zacrtanog cilja, pa bila to i tako izuzetna žena kao Sarina Bejnard. Ali u očima joj je pročitao krajnje očajanje i beznađe. Koliko će dugo još Tisdejl biti bez svesti?

Desetak minuta kasnije Luisvil su napustila kola sa ženom na vozačkom sedištu, a uporedo s njom na Šarenom ždrepcu jahao je otmen, visoki muškarac.

IV

– Još malo, pa je gotovo, Dene. Garantujem ti da neće doći ni do kakve infekcije kad te previjem – rekao je Mori Fič šerifu.

– Kakva je to mast koju si mu stavio? – upita Pelijer. – Nešto što stavljáš konjima na kopita?

– Ako je dobra za konja – uzvрати mu Fič šeretski – dobra je i za šerifa.

Pelijer je otvorio usta da bi mu njegov pomoćnik stavio cigaru u zube. Brin zatim kresnu palidrvce i pripali mu je. Povukavši dim iz nje, šerif dade znak četvrtom čoveku u prostoriji, jednom starijem muškarcu koji je upravo ušao.

– Hajde, Endi – obratio mu se – znam da si stidljiv kada je Vilson u pitanju, ali znam i da ne bi imao hrab-

rosti da me lažeš. Kažeš da si video Tisdejla, Vilsona i Klintonu kako razgovaraju?

– Klinton je onaj tip na crtežu koji ima Holidej?

– Klinton ili Džener, to je isto – potvrdi Pelijer. – U redu, Endi, kaži šta imaš.

– Kažite prvo vi, šerife – odvrati ovaj. – Ja kažem samo ono što sam video... i to ne jednom. Klinton, Tisdejl i Arči Vilson domundavali su se nešto u salunu „Veliki Končo“. Bio sam тамо. Čuo sam i šta je Tisdejl rekao Holideju: da je Klinton obećao nagradu onome ko ga ubije. Pa, ako je Tisdejl to znao, zašto ne bi i Vilson?

– Svi su izgledi da je znao – složi se Pelijer.

– To će biti teško dokazati – javi se zamenik Brin. – Ne sviđa mi se Vilson ništa više nego tebi, šerife, ali kako dokazati tu pretpostavku? Da je znao?

– Znao? – nasmeja se Pelijer ironično. – Ne bi me iznenadilo ni da je to Vilson udesio. Vrlo je verovatno da je za procenat od obećane nagrade on Tisdejla upoznao s Holidejem i omogućiо mu da svoju metu vidi izbliza.

– Ja sam vam rekao samo ono što sam video – promrmlja Endi, odlazeći.

– Zašto, Endi? – podsmehnu se šerif umesto pozdrava. – Zato što si saves-tan građanin ili zato što mrziš Vilsona?

Kada je ovaj izašao, Fič reče Brinu: – Tvom gazdi ni tane ne bi omekšalo srce.

Pelijer sede na divan i uz pomoć svog zamenika navuče okrvavljenu košulju. – I šta sad, Fiče? Naplati mi

svoje usluge, stari lešinaru, ali ne pokušavaj da me odereš.

– Zadovoljiću se čašicom dobrog viskija.

– Izvadi ga iz donje fioke – šerif odbi dim iz cigare pa naredi zameniku:

– Brine, pođi i reci Arčeru Vilsonu da želim odmah da ga vidim.

– Kladim se da znam šta nameravaš – reče Brin. – Hoćeš da mu uteraš strah u kosti.

– Krajnje je vreme za to – potvrdi Pelijer. – On je kao i svi vlasnici saluna koje sam poznavao. Naročito oni koji se uzgred kockaju. – Opružio se na divanu i opustio. – Nisu svi prevaranti i nevaljalci, ali...

– Ali ih ima suviše mnogo, je li, Bene? – upade mu u reč Fič, ispijajući drugu čašu viskija. – Malo pomalo postanu pohlepni. Uvek moraju da zarade neki ekstra dolar. – Sačekao je da Brin izađe, pa dodao: – Ovo će biti smešno. Jedva čekam da vidim izraz Vilsonovog lica kad...

– Nećeš čekati i nećeš videti – reče Pelijer odlučno. – Ovo je ozbiljnije nego što misliš, Fič. – Pokaza palcem prema vratima: – Čisti se.

Fič je duboko uzdahnio i sasvim polako otišao do otvorenih vrata. Nije uzeo za zlo šerifu što ga tera. Razumeo ga je.

*

Arčer Vilson je zastao na ulazu u kancelariju i s palcima zataknutim za prsluk zauzeo važan stav. Između dva prsta držao je dugačku „havanu“, a na licu mu je lebdeo bezizrazni osmeh.

– Odlična predstava, šerife – rekao je ravnodušno. – Po tome kako je vaš

zamenik ušao u moj lokal čini mi se da vam je bio cilj da na sve ostavite neki naročiti utisak...

– Zatvori vrata, Brine – naredi šerif zameniku.

Ovaj pokretom noge zalupi vrata i sede u stolicu. Vilson slegnu ramenima i pođe ka drugoj stolici.

– Niko vam nije rekao da sednete – obrati mu se šerif grubo.

Vlasnik saluna zastade i pogleda ga upitno:

– Šta je vama, Pelijere?

– Oslovljavajte me sa „šerife“.

– Neka me nosi vrag ako razumem šta hoćete – nervozno prasnu Vilson.

– Biće i gore nego da vas nosi vrag ako me strpljenje izda. Šta vi mislite ko ste vi, Vilson? Mislite da ste, ako imate salun, glavni gazda u ovom gradu? Za mene ste isto što i trgovac ili neki drugi poslovni čovek. Morate se pokoravati mojim pravilima kao i svaki drugi.

– Šta vas muči? – ponovo upita Vilson.

– Govorim o Fredu Tisdeju i činjenici da ste vi, Tisdejl i Džener bili bliski kao tri buve na šugavom psu.

– Ko je sada, za ime božje, taj Džener?

– Vi ga poznajete pod imenom Clinton. I vi ste ga prepoznali čim vam je Holidej pokazao sliku. Dabome, setili ste se i Dženerove ponude: hiljadu dolara onome ko smakne Holideja.

– Kunem se da nikada... – zausti Vilson.

– Vi ste takođe znali da je Tisdejl pohlepan za novac – nastavi Pelijer, ne obazirući se na Vilsonove reči – kao i većina kockara. Vi sami nemate

hrabrosti da se suprotstavite čoveku kao što je Holidej u otvorenom obračunu. Čak ni iz sigurnog zaklona ne biste se usudili da pucate na takvog čoveka. Zato ste gurnuli napred Tisdejla. Verovatno ste se ponudili i da Tisdejlju pružite alibi za slučaj ako bi ga neko prepoznao kad pripuca na Holideja.

– Ni reč od toga ne možete dokazati! – zapeni Vilson.

Pelijer se osmehnulo. Lice vlasnika saluna sijalo se od graški znoja.

– Naravno, Vilsone – šerif lagano klimnu glavom. – Ne mogu ništa da dokažem, ali vi isto tako dobro znate da je to tačno, kao što znam i ja.

– Ništa ne priznajem! – zagrcnu se vlasnik saluna.

– I ne morate – slegnu Pelijer ramenima. – Hteo sam samo da shvatite u kakvom ste sada položaju. – Šerif se ponovo osmehnulo: – Bićete pažljivi, zar ne, Vilsone? Bićete pažljivi jer znate da ću vas motriti. A to što pominjete dokaze... Odlično! Razmišljate o tome, Vilsone, koliko mi dokaza treba da vas uhapsim zbog pljuvanja po podu, zbog sipanja vode u viski, zbog angažovanja zabavljačica koje pokatkad džepare goste? – Digao je ruku s upola dopuštenom cigarom. – Vladajte se, dakle, prema mojim pravilima jer... treba mi samo jedna mala šansa i s vama je svršeno. A sada odlazite!

*

Posle nešto više od sata jahanja Holidej je ugledao veliku, lepu kuću na ranču „Leteći krug“, podignutu u španskom stilu na vrhu jednog brežuljka, okruženu drugim pomoćnim zgradama, neophodnim za veliki i na-

predni stočarski ranč. Bili su tu korali, staje, dugačka spavaonica za kauboje, ostave za alat i opremu, vrtovi s povrćem, vetrenjača. Posvuda prema istoku i zapadu videlo se mnoštvo lepih, ugojenih goveda koja su se razmileda po pašnjacima s bujnom, zelenom travom, a njihova mrka i šarena koža presijavala se na ranom popodnevnom suncu. „Leteći krug“ je bio veliki ranč, jedan od najvećih koje je video do tada. Rekao je to Sarini.

– Pa, to je jedan od većih rančeva uz granicu – potvrdila je mlada žena. Dok je tokom puta ka ranču opazio kako ona s lakoćom drži uzde i upravlja zapregom kao iskusni vozač. Verovatno je bila i odlična jahačica, ali da li je jahala još posle onog nesrećnog slučaja? – Imam utisak – nastavila je Sarina – da vi, mister Holideje, vodite vrlo intenzivan i raznolik život. I ako već toliko putujete, a izgleda da ste veoma često u drugom gradu, kako onda zarađujete za život? – Osmehnula se sa snebivanjem. – Oprostite za ovu slobodu, ali za mene je egzistencija uvek vezana za neki posao i za određeno mesto boravka.

– Ne mora biti, madam. Ima mnogo ljudi koji žive u pokretu: lovci bufala, traperi, banditi...

– Ali vi niste ništa od toga, to je očigledno. Po vašem izgledu i držanju vidi se da ste džentlmen. – Da niste možda čovek koji iznajmljuje svoj revolver?

– Nikada nisam iznajmljivao revolver za novac. Živeo sam od mnogo čega, ako baš želite da znate, najviše od pokera. – Dok se osmehnulo. – U mno-

go čemu nisam imao sreće, ali me je ona u kocki velikodušno obeštećivala.

Sarina se onda raspitala za njegovog maleckog saputnika.

– Izvesno vreme moraće da se snađe bez mene – reče Dok.

– Vi imate neobične prijatelje.

– To nije pravo prijateljstvo, misis Bejnard.

– Mogli biste me oslovljavati i po imenu. To bi bilo jednostavnije.

– Možda, misis Bejnard, ali moglo bi i komplikovati stvari. Ljudi bi to mogli pogrešno shvatiti, pa je bolje da ostanemo na „misis Bejnard“.

– Vi ste od vrlo interesantne vrste ljudi. U vama ima mnogo duha, samo mi se čini da to skrivate. Uvek ste vrlo zvanični i na distanci. Pretpostavljam da je to rezultat vašeg životnog iskustva. Ali, prekinula sam vas. Hteli ste da mi objasnite vaše prijateljstvo s onim malim Meksikancem...

– Taj mali Meksikanac je lovac na suknje, džeparoš i kukavica koji bi, ako bi dobio dobru cenu, prodao i rođenu majku.

– Za ime božje! I vi ste takvog čoveka izabrali da jaše s vama?

– Tačnije bi bilo reći da smo jedan drugoga izabrali – tiho objasni Dok.

– Mada zvuči malo luckasto. – Onda joj je opisao jedinstvene okolnosti njegovog prvog susreta s najvećim malim lopovom severno od Rio Grande, naglasivši da se verovatno ne bi oporavio od posledica zmijskog ujeda da mu Benito na tom usamljenom mestu nije pritekao u pomoć. – Prvo je isisao otrov iz mene i pomogao mi, a onda me je opljačkao.

Sarina nije mogla da se uzdrži već prasnu u smeh. Njen milozvučan glas prijaio je zapadnjakovom uhu.

– I to se sve vreme dalje događalo? – upitala je.

– On nije u stanju da prestane s tim – potvrdi Dok. – Vi ste obrazovana žena, misis Bejnard pa računam da znate šta je kleptomanija. E, pa, on je neizlečiv slučaj kleptomanije. S vremena na vreme mora mu se dati lek u vidu kazne.

Približili su se ranču. Nekoliko dokonih kauboja i sluge među kojima je bilo i Meksikanaca i crnaca radoznalo su pogledali nepoznatog muškarca. Iz jednog ograđenog prostora za stoku prema njima se žurno uputio Sarinin muž. Prihvatio je i zaustavio zapregu. Holidej je sjahao i pomogao Sarini da side sa sedišta i tek onda primetio čoveka s kojim je u Luisvilu izmenjavao dosta teških udaraca. Tod Svejn je sedeo na najvišoj prečagi ograde korala i žmirkajući neprijateljski ga posmatrao.

– Zadržala sam se u gradu – počela se Sarina ispričavati mužu. – Ako još nisi ručao...

– Čekao sam tebe – Kreg Bejnard nabra obrve.

– Fino. – Osmehnula se i uhvatila ga pod ruku. – Onda možemo ručati zajedno nas troje. Neka Dolores postavi sto. Ti si, dabome, već imao prilike da upoznaš našeg prijatelja gospodina Džona Holideja.

– Dobrodošli, mister Holideje – rančer srdačno stisnu zapadnjaku ruku. – Nisam očekivao da ću vas tako brzo opet videti, ali u svakom slučaju ste dragi gost.

– Vaša žena ima jednu ideju – napomenu Dok. – Možda se vi s njom nećete složiti.

– Objasniću to za vreme ručka – reče Sarina.

Na Bejnardovo naređenje jedan od kauboja je prišao i preuzeo iz Holidejeve ruke vodice njegovog Miga. Dok mu odmah napomenu da niko ne pokušava da ga uzjaše, jer je on navikao samo na jednog jahača.

Ručak je poslužen u hladovitom venjaku. Hrana je bila po Holidejevom ukusu, s društvo takvo da mu ništa nije nedostajalo. U međuvremenu Sarina je promenila haljinu, a njen muž je proveo posetioca kroz prostranu dvospratnicu. Uz put je pružio objašnjenje u vezi sa svojim predradnikom:

– Naravno da se ne slažem s načinom kako se ponašao prema vama. Ili, bolje reći, kako je pokušao da se ponaša, jer ako uporedimo njegovo i vaše lice vidi se ko je prošao gore. Sigurno vas čudi da takva usijana glava nadzire rad na ovakvom ranču.

– Kako će se raditi na ranču, to je vaša lična stvar.

– Uprkos njegovoj ratobornosti, Svejn je dobar stočar ... i najbolji nadzornik koga je ovaj ranč ikada imao. Njegove naredbe slušaju se bez pogo- vora, a vi znate koliko вреди disciplina.

– Naravno. I nema potreba da se izvinjavate zbog Svejna. Niste vi odgovorni za njegov postupak.

Za vreme ručka Sarina je objasnila Kregu razloge zbog kojih je dovela Holideja na ranč. Učinila je to blago, sa puno diplomatske veštine i s velikom dozom nežnosti, naglašavajući svoju veliku brigu za njegovo dobro,

ali je on i pored toga izgledao nezadovoljan.

– Ako bi se tebi ma šta desilo, Kreg, ja ne znam šta bih radila – dodala je. – Ne mogu jednostavno sedeti skrštenih ruku i nadati se da će strelac biti uhvaćen. Nada nije dovoljna.

– Ja sam okružen vernim saradnicima – branio se njen muž. – Kakve potrebe imam za specijalnim telohraniteljem?

– Ti tvoji saradnici ne mogu sve vreme biti pokraj tebe – odgovorila je Sarina. – Ne mogu se posvetiti tome da samo tebe štite. Zbog toga sam zamolila mister Holideja da nam pomogne. On je došao jedino zato da bi pazio na tebe.

– Da raščistimo prethodno jednu stvar – javi se ozbiljnim glasom Dok. – Ja nisam čovek kome je zaštita profesionalno zanimanje i kolebao sam se da li da uopšte dođem. Ali misis Bejnard me je uverila da ću učiniti nešto plemenito ako vam pomognem i ja sam pristao. To, naravno, podrazumeva vašu saglasnost. Kako bih mogao da štitim čoveka koji to ne želi?

– Nije stvar u tome da ne cenim Sarininu brigu za mene – branio se Bejnard. – To je samo... – Odmahnuo je bespomoćno rukom. – Taj ludi strelac je kao fantom. Bez uvrede, mister Holideje, ali zašto biste vi imali više sreće nego ostali? Ako ga niko od nas nije uhvatio, zašto biste vi to mogli?

– Početnička sreća – našali se Dok. – Nikada dosad nisam lovio duha.

– Šerif Pelijer čak nije mogao ni da mu otkrije tragove – promrmlja Bejnard. – Nije mogao ni njegov zamenik.

– Tragovi se lako mogu izbrisati – slegnuo je Dok ramenima – ako čovek zna kako se to radi.

– Nadam se da vi znate dosta o tragovima – nasmešila se Sarina.

– Pa, za svog života naučio sam o tome nekoliko stvarčica – potvrdi Dok oprezno. – To što znam naučio sam od nekolicine starih izvidnika, ali najviše od Apača Indijanaca. – Onda se opet obrati Kregu: – Ne mogu reći koliko ću dugo ostati. Zauzet sam jednim drugim poslom. Već sam vam pominjao da tragam za onim Dženerom. – Onda objasni svoj sukob s Tisdejlom. – Kada se on osvesti verovatno će nešto reći, možda će otkriti gde se Džener sada nalazi. Doktor Gelbrajt će mi to javiti i nakon toga više me nećete videti. Možda ću biti ovde nekoliko dana, možda nekoliko sedmica, a možda samo nekoliko časova. Moguće je da za to vreme nećemo ništa čuti o strelcu.

– Ja sam u tvoje ime već pristala na takve uslove – obrati se Sarina mužu.

– Pa onda... – zausti Bejnard.

– Predočila sam sem toga mister Holideju da smo voljni da mu bogato platimo za njegove usluge. Pomenu la sam cifru od sto dolara dnevno.

Bejnard iznenađeno razrogači oči, ali Holidej odmahnu rukom: – Ako ne bude rezultata, nema plaćanja – rekao je odlučno.

– Kako sad to? – namrštio se Kreg Bejnard.

– Ako uhvatim tog vašeg strelca, razgovaraćemo o plaćanju za moje usluge. Ako ga ne vidim ili ne postignem nikakav rezultat a budem morao otići, nećete mi dugovati nijednog centa.

Vaše gostoprimstvo biće mi dovoljna nagrada. – Pokaza na zdele na stolu.

Ovo je najukusniji ručak kojim sam u poslednje vreme poslužen.

– Moraš da priznaš, Kreg, da je mister Holidej vrlo razlošan čovek – reče Sarina. – A možda će naići na nešto. Ponekad čovek sa strane vidi bolje od onih koji su u srcu problema.

Doku se činilo da je Bejnard pristao dosta nevoljno. – Teško mi je da mojoj ženi bilo šta odbijem – rekao je. – Ona ume biti vrlo ubedljiva. – Sto ste verovatno već приметili.

Muškarci ustadoše od stola i Sarina im najavi da ih ostavlja!

– Vi svakako želite da o tome porazgovarate onako kako to muškarci čine, a ja imam neka posla sa Doiores. – Dobacila je topao osmeh zapadnjaku i pružila mu ruku: – Hvala vam unapred na svemu, mister Holideje.

Muškarci ponovo sedošu. Ušla je jedna sluškinja i pokupila posude sa stola, a Bejnard je za to vreme ponudio gosta cigarom iz velike drvene kutije, ukrašene ornamentima. Izmenjali su poglede kroz kolutove duvanskog dima. Bejnard je izgledao pomalo nesiguran.

– Čovek se oseća pomalo šašavo kada se nađe u ovakvoj situaciji – priznao je. – Kada mi se to prvi put desilo bio sam uveren da je to neki pijani kauboj s nekog obližnjeg ranča šenlučeći opalio hitac, ne ciljajući na mene. Drugi put je zrno prolećelo vrlo blizu i onda sam zaključio da to ipak ne može biti slučajno. Jednom smo našli njegov trag, ali čudili biste se kada bih vam rekao koliko smo dugo jahali pre nego što smo naišli na trag.

– Moram da priznam da me je zainteresovalo ovo što ste sada rekli, Bejnarde – odgovori mu Dok. – Taj strelac nije neki običan kauboj koji puca iz neke stare puške. Sve mi liči na to da on koristi neko specijalno lovačko oružje... možda pušku s telskopskim nišanom.

V

Cigare su bile dopola ispušene. Holidej je sedeo zavaljen u stolici, ispruživši dugačke noge, a pogled mu je bio usmeren ka mreži ograda gde su kauboji s „Letećeg kruga“ obučavali tek ukroćene konje, pomagani primedbama i savetima svojih drugova koji su dokono stajali, oslonjeni na ogradu koral. Njegov domaćin ga je posmatrao sa sve većim interesovanjem i na kraju primetio:

– Vi znate mnogo više nego što je kroćenje konja. Izgleda da znate ponešto i o revolverima. I puškama.

Holidej jedva приметно klimnu glavom, ne pogledavši svog sagovornika. Nastavio je polako:

– Vi treba da učinite nešto i to odmah. Treba dobro da prečešljate vaše sećanje. Vratite se dovoljno unazad, a razmotrite i blisku prošlost. Negde u tom toku sigurno ste nekom čoveku stavili trn pod košulju i od njega napravili neprijatelja. Taj čovek vas onda mrzi toliko da želi da vas vidi mrtvog, ali je možda suviše oprezan i bistar da bi vam otvoreno pretio. Šta mislite o tome, Bejnarde? Izgleda li vam to razumno? Ili ste možda već pomislili na nekoga?

– To bi mogao biti bilo ko između brojnih ljudi. Pitajte me isto što me je

pitao i Den Pelijer. Daću vam isti odgovor, ali bih vam bio zahvalan ako to ne kažete Sarini. Zašto bih joj zadavao još veću brigu?

– Ne pada mi na pamet da otvorim usta pred vašom ženom.

– Pa, evo: najveći deo života proveo sam u državi Jute posle završetka školovanja u Solt Lejk Sitiju. Oduvek sam bio stočar. Radio sam na nekoliko rančeva u oblasti San Fafael Rivel i dole oko Eskalantea. I svaki put kada bi šerif u gradu organizovao neku poteru za banditima ja sam se javljao kao dobrovoljac. Tako sam pomogao i da izvestan broj nevaljalaca bude uhvaćen.

– Mislite da je neki od tih bandita iz Jute sada ovde, u pokrajini Levis? – upita Dok. – Mislite da vas je video i prepoznao... baš vas od svih ljudi u poteri?

– Zvuči neverovatno, jel te? – Bejnard nelagodno sleže ramenima. – Ipak, to je jedino objašnjenje koje mogu da dam, jer na ovoj teritoriji nikada svesno nisam sebi stvorio neprijatelja.

– I taj strelac nikada nije bio viđen? – upita Dok. – Čak ni sa veće udaljenosti?

– Ne – potvrdio je Bejnard. – I to se slaže s vašom pretpostavkom o puški s teleskopskim nišanom. On je uvek pucao s tako velike udaljenosti da nismo mogli da čujemo pucanj. A s tog rastojanja nije mogao gađati s običnom puškom.

– I meni se čini – složi se Holidej. – A šta je bilo s onim banditima iz Jute? Sećate li se nekoga od njih?

– Bilo ih je nekoliko, ne sećam se njihovih imena, koji su obešeni. Ovaj ubica bi mogao biti neki njihov rođak. Ostali su osuđeni na zatvor.

– Ti su možda izdržali kaznu. Svaki od njih bi mogao sada biti na slobodi i uzeti vas na nišan.

– Naravno. Nevolja je u tome što ne mogu da se setim njihovih imena. U svakom slučaju ne svih.

Dok se zagleda u kolut dima koji je dunuo. – Da čujem bar ta imena kojih se sećate – predloži.

– Stari Derb Skobl i njegovi sinovi – počeo da nabraja Bejnard. – Pridružio sam se opsadi kad ih je potera saterala u jedan slepi kanjon. Zatim su tu bili Brejton, jedan usamljenik koji je napadao dilažansu tri puta pre nego što je naleteo na poteru, pa Kit Lenderst i njegova banda kradljivaca stoke...

– Sećate li se da vam je neko lično pretio?

– U poteri nas je pokatkad bilo i petnaestorica. – Bejnard zažmiri i protrlja bradu. – Ali sećam se da mi je jednom ipak zaprećeno. Nas četvorica uhvatili smo na prepad Troka Monroa, pošto je opljačkao jednog trgovca u Pirbergu i ja sam taj koji ga je onesposobio udarcem revolvera. Kada se probudio i zatvoru, on me se setio.

– Znači, Monro je jedna mogućnost – reče Dok. – Sećate li se još koga?

– Četa Bajersa i njegovog rođaka Rala Kvajna. Pošto je Bajers umro u zatvoru, Kvajn se zakleo da će me potražiti čim se nađe na slobodi. Kada smo ih hvatali bilo nas je samo nekoliko i Kvajn me se mogao lako setiti. A i ja se kroz ovo vreme nisam mnogo

promenio. Ali može biti da su se Kvajn ili Monro promenili, čak toliko da ih ne bi prepoznao ni kad bih ih video. Možda sam u gradu prošao pored njih a da nisam ni znao ko su.

– Dali ste mi materijal za razmišljanje – procedi Dok.

– I šta sad? – upita Bejnard.

– Sada ću – odgovori Holidej – ići tamo kuda i vi. Dok ne legnete na počinak biću uz vas i pratiću vas kao senka.

– Hoće li to nešto značiti čoveku koji nišani iz daljine?

– Pa, biće velika razlika – Holidej ustade. Ja ću osmatrati preriju oko nas, svako mesto iza koga se može skrivati strelac. Koncentrisaću se na to i ni na šta drugo. Ja nisam ovde da skupljam stoku, krotim konje ili popravljam ogradu. Tu sam zato da vas čuvam. Imam oštro oko i uvek će postojati šansa da spazim odblesak sunca na pušćanoj cevi i da vas upozorim.

– Vidim na šta ciljate – klimnu Bejnard glavom. – Lakše je preživeti opasnost ako ste spremni za nju.

– Pa, uglavnom uzevši, tako je – potvrdi Dok.

Celo popodne Holidej je išao kud i Bejnard. Prošli su nekoliko hektara pašnjaka obavljajući razne poslove, koji su zahtevali rančerovo lično prisustvo. Proveli su dosta vremena i oko zgrada na ranču. Posetili su i spavaonicu da bi proverili kako se oporavlja stari kuvar, koji je tog jutra pao sa sedišta kola. Starac se osećao malo bolje i tvrdio je da je sposoban da nastavi posao.

– Imaš vremena do sutra, Vinse – potapše ga rančer po ramenu. – Odmaraš se dotle. I zaslužio si odmor.

– Jesu li vas najмили za telohranitelja? – obrati se starac visokom došljaku gledajući ga ispitivački. – Vi izgledate kao čovek koji ne drhti pred svakom opasnošću.

– To je blago rečeno, Vinse – osmehnu se Bejnard. – Mister Holidej je od onih ljudi koji lako gledaju opasnosti u oči.

Starac s odobravanjem klimnu glavom. – Odlično! Izgledate dovoljno bistri da nadmudrite tog prokletog strelca, sinko. I ako dođe do pucnjave, ja ću se kladiti na vas. Ma ko da je, taj čovek je slab strelac.

– Kako možeš to da tvrdiš? – ljutnu se Bejnard. – Do vruga, Vinse, on me zamalo nije ubio. I to ne jedanput.

– Znam samo da vas je jutros promašio – uzjogunio se kuvar. – I to ne za dlaku! – Vins se sada obrati Doku: – Hoću da kažem da je gazda sedeo pored mene, a to je dosta daleko od konjskih sapi, je li tako? To nije promašaj za dlaku, već za milju.

– Vins je u pravu – reče Dok rančeru dok su izlazili iz spavaonice. – Možda je strelac spavao loše. Možda je previše popio. Jer oko ga je izdalo bez obzira što je možda koristio dvogled. To dokazuje da on nije nepobediv. Može da čini greške kao i svaki drugi čovek. Prema tome držite palčeve, Bejnarde. Možda će njegova sledeća greška biti i poslednja.

Sve do zalaska sunca Dok nije skidao oka s rančera. Ali kada se u sumrak rančer sreo sa Svejnom u blizini staje, nije mogao da čuje njihov raz-

govor. Kasnije mu je Bernard, dok su ulazili u kuću, objasnio:

– Upozorio sam Svejna da vas se kloni. Nisam mu naredio da vam se izvini, jer sam znao da to ne biste želeli.

– I ne bih – potvrdi Dok.

– Ali nešto sam mu ipak jasno stavio do znanja: dok ste ovde moraće da obuzda svoj temperament. A ako želi da ukrsti rogove s vama, onda to može samo na nekom drugom mestu... u gradu možda. Ali ne na mom ranču.

– Pošteno od vas – priznao je Dok.

Za vreme večere Sarina je izgledala zadovoljna što igra ulogu graciozne domaćice i Holidejevo oduševljenje njom se pojačalo. Trebalo je mnogo hrabrosti, inteligencije i odlučnosti, razmišljao je, da se ispolji takav šarm uprkos stalnoj svesti o ožiljku, koji joj je naružio lice.

– Taj vaš saputnik – skrenu Bejnard temu na Benita – mora biti da je najtrapaviji lopov na svetu.

– Pa, sreća ga baš ne služi uvek – složi se Dok, izmenivši osmeh sa Sarinom, koja zaključuje:

– To dokazuje kako je sujeta snažno osećanje. Kad pomislim na kontrast između njegovog magarca i vašeg ždrepcu! – Onda objasni mužu: – Magarac se zove Kapetan Korteza, a ždrebac ima skromno ime Mig.

– Da, čudan kontrast – osmehnu se Kreg.

– Nedostajaćete mu dok boravite van grada, zar ne? – upita Sarina Holideja.

– Ne verujem – odgovori Dok. – Benito je čovek koji uvek nađe posla, a zaposlenom čoveku niko ne nedostaje. Pre nego što smo otišli iz grada

opazio sam kako obigrava oko neke dame u jednoj maloj radnji pored trgovine.

– To je Edna Mej Fulminster – osmehnula se značajno Sarina.

– Ne znam ime te dame – reče Dok.

– Znam samo da ima jake živce.

– Po čemu to ocenjujete?

– Benito joj je pevao serenadu, a žena mora imati mnogo hrabrosti ako ga sluša kako peva, a ne poviče u pomoć.

– Jadna Edna Mej – promrmlja sada Sarina, predstavši da se osmehuje. – Tako ljupka žena, tako blaga i tako pouzdana. Možda je za nju dobro što se nije udala. Žena tako dobre naravi zaslužuje čoveka posebne vrednosti i dobrote, čoveka kakav je moj Kreg. – Spontano je uhvatila muža za ruku i čvrsto je stisnula.

Kada se Bejnard povukao na počinak, Holidej proveri bezbednost kuće. Pošto se uverio da se sa tla ne može stići do njegovog prozora i da Bejnard obično zaključava sobu na spratu koja mu je određena. Bejnardov neprijatelj još nikada nije napao noću i to ga je hrabrilo.

*

Nešto pre deset časova te večeri mali Meksikanac je bio spreman da počne svoju igru. Činilo se da mu sve okolnosti idu u prilog. Zgrada uz južnu stranu modnog salona Edne Mej bila je nenastanjena. Zgrada sa severne strane – trgovina mešovitom robom – bila je zatvorena i svi prozori na njoj bili su u mraku. Taj deo grada bio je tih, a najbliža kuća zabave nalazila se ceo blok kuća dalje. Uz sve to, najbliža ulična svetiljka bila je tako daleko da

je oko Salona mode vladala potpuna tama.

Baš lako, pomislio je, približavajući se iz svog zaklona u bočnoj ulici. Vrlo, vrlo lako. Ispričao sam joj o mom ranču u Kaliforniji, o mojim slugama i hiljadama grla stoke i ona mi je poverovala. Bože, kakva glupava ženska! Kako je brzo podlegla mom velikom šarmu! Odmah sam postao njen omiljeni kabalero. Sve je ispričala. Aj, karamba! Šta je sve ispričala!

Počeo je da razmišlja o tome što mu je Edna Mej tog popodneva rekla. Polaskana pažnjom svog novog obožavaoca, dama iz Džordžije je čak navela sumu novca koji je nasledila od svog pokojnog oca, pukovnika Vilksa Fulminstera. Benitu se, kad je to čuo, činilo da je nasledila sav novac ovoga sveta. Pedeset osam hiljada dolara! Bogatstvo!

– Toliko mnogo novca – prošaputao je – za stvorenje tako ludo da ne veruje u banke. Toliko novca skrivenog ispod daske u podu! Neverovatno!

Do tog trenutka laskanjem zalude na modiskinja trebalo bi da je već u dubokom snu, sanjajući možda još jednu posetu svog novog obožavaoca. Zamenik Brin je pre nekih pet minuta prošao pored te uzane ulice i zagledao se duž nje, ali više po navici. Tek reda radi. Benito je zato imao dovoljno vremena da se sakrije iza bureta za kišnicu.

Ući u kuću neće uopšte biti problem, zaključio je. U zatvaranju vrata i prozora Edna Mej je bila nesvakidašnje nehatna. Zaključala je, istina, prednja i zadnja vrata, ali je bočni prozor, koji je gledao na sporednu ulicu, izmakao

njenoj pažnji. Ne samo da je bila nezavrnutu kvaka na njemu, već je bio i poluotvoren!

Benito je podigao prozor još nekoliko santimetara kako bi se lakše provukao. A onda, pre nego što je prekoračio podest, setio se da skinu gitaru i sombrero i da ih ostavi napolju iza bureta za vodu.

Zatim se vratio prozoru. Mali napor, skok i već se našao u tami. A šta sad? Neće li možda šerifov zamenik, vraćajući se iz obilaska grada, malo pažljivije pogledati u sporednu ulicu? Otvoren prozor mogao ga je lako izdati. Brzo i što je moguće tiše spustio ga je.

Trebalo mu je malo vremena da se privikne na pomrčinu. Zatim je počeo da razaznaje nejasne obrise pisaceg stola, Ednine šivaće mašine i stepenica koje su vodile u njenu spavaću sobu. Smejujući se zadovoljno zbog neočekivanog uspeha, uputio se prema pisacem stolu. Biće mu lako da nađe pokretnu dasku u podu.

No umesto jedne otkrio je nekoliko pokretnih dasaka i nijednu od njih iza pulta. Negde na sredini predmetima natrpane prostorije doživio je taj peh da stane na deo poda koji je odjednom popustio pod njegovom težinom. Uz prasak polomljenog drveta i zbunjen jauk, Meksikanac je proleteo kroz otvor, otkotrljao se do stepenica i dočekavši se na ruke, pao na prljavi pod podruma. Por dios! Kakvo mesto za podrum! I da uz to još i kapak ostane otvoren!

Ne. Kapak je bio zatvoren, ali su daske očigledno nagrizli neumorni termi. Ustavši na noge, počeo je žurno da se penje uz lestvice. Da li je prasak

pri njegovom padu probudio Ednu Mej, pitao se. Nije čuo nikakav šum na stepenicama i zaključio je da modiskinja čvrsto spava.

Pokušati namestiti daske bilo bi uzaludno, jer je većina njih ležala u komadima na podu podruma. Još nekoliko trenutaka napeto je stajao, očekujući da čuje kretanje po stepenicama. Onda je, idući na prstima, ponovo krenuo prema pultu.

Tek što ga je dodirnuo, s namerom da obide oko njega, kad ga gromoglasna buka natera da mu srce uzdrhti. Trgao se kao ošinut i zaprepašćeno pogledao prema ulaznim vratima. Neko je svom snagom lupao na njih! Karamba, to je sigurno šerifov zamenik! Ali ne. Lupanje pesnicom bilo je praćeno glasnim zahtevom da modiskinja otvori vrata, a glas je odavao da je pred vratima žena.

– Edna Mej Fulminster, siđi i pusti me unutra! Imamo jedan nezvaničan posao, Edna Mej!

Kako se moglo desiti da modiskinja ne čuje to lupanje? Bilo je izvesno da se morala probuditi. Zahvaćen panikom Benito odskoči od pulta i uputi se bočnom prozoru. Svetlost je obasjala stepenice baš kad je pokušao da dignu prozor i on začu slab ali dovoljna čujan glas Džordžijanke:

– Ko je tamo?

Benito se i dalje upinjao, ali uzalud. Prozor se bio zaglavio. Zgrčio se u strahu kada je glas spolja ponovo zabubnjao u njegovim ušima:

– Siđi i otvori mi, Edna Mej! To sam ja, Mod Ford! Ona haljina, koju si mi napravila, vrti se oko mene... nije važno koliko i kako, ali mi je moraš pop-

raviti i to smesta! Platila sam visoku cenu za nju, Edna Mej, a moj muž mi kaže da u njoj izgledam kao...

– Dolazim, misis Ford! – odazvala se modiskinja.

„Sad ili nikad“, jadikovao je Benito Espino u sebi. Ako ne otvori prozor neće moći da pobjegne. U tom slučaju neminovno će biti otkriven. A kako da objasni svoje prisustvo u toj radnji u tako kasne sate?

Gore, na vrhu stepenica, zaškripale su šarke. Za koji trenutak modiskinja će sići niz stepenice. Na Benitu se odeća tresla, mokra od znoja i on se izbezumljeno počeo okretati oko sebe, tražeći izlaz. Šta da radi?

Moram se sakriti, pomisli panično. Moram!

Iza pulta? Šta ako modiskinja zađe iza pulta da uzme još materijala? Zgrčio se ponovo kad se lupnjava na vratima nastavila. Podrum? Ne. Pažnja žena odmah će se okrenuti ka polomljenom kapku na podu. Bilo bi još gore ako bi ga dole našle. Iza šivaće mašine? Nemoguće. Ako bude morala da popravlja haljinu ovoj urlajućoj zveri napolju, moraće da upotrebi mašinu. Gde se onda mogao sakriti?

Morao je brzo doneti odluku i pogled mu se zadržao na jednom povećem objektu koji mu se učinio poznat. Zapazio ga je u toku popodneva. Bila je to lutka, možda nešto veća od prosečne veličine. Bila je to zapravo dosta krupna kopija ženskog torza, ispod koga je skoro sve do poda visio špenadlana prikopčan materijal. Šunjajući se, prišao je lutki i kleknuo iza nje na kolena.

Svetlost je postala nešto jača. U kućnoj haljini ljubičaste boje, navučenoj preko spavačice, Edna Mej je sišla niz stepenice i stavila svetiljku na pult. Benito jedva da je imao dovoljno vremena da zgrabi tkaninu koja je visila s lutke i da se njome obavije. Na njegov užas lutka se pomerila! Zaboravio je da ispod postolja lutke postoje mali točkići. Priljubio se čvršće, drhteći, ali srećan što je nedovršena haljina bila namenjena nekoj krupnijoj ženi. Bilo je isto kao da je utočište potražio u nekom malom šatoru.

– Odmah stižem, misis Ford – doviknula je pevajućim glasom Edna Mej. – Moram da upalim još jednu svetiljku!

– Požuri, Edna Mej! – navaljivala je njena nestrpljiva mušterija.

Upalivši i drugu svetiljku, Edna Mej se graciozno uputila prema uličnim vratima. Uz put je bacila kratak, začuđen pogled na rupu u podu, ali je njeno čuđenje bilo kratko. Slegnula je ravnodušno ramenima i stigavši do vrata okrenula ključ u bravi.

Mod Ford je ušla ozbiljnog lica, isturene donje vilice, smrknutih obrva i ljutitog pogleda, odevena u haljinu koju joj je Edna Mej isporučila prethodnog dana.

– Pogledaj ovo! – povikala je, šireći izazovno pri tom ruke. – Pogledaj sama!

– Gledam, misis Ford – odgovorila je Edna Mej, skoro veselim glasom, zatvarajući vrata za njom. – Gledam.

– Počela si da gubiš šik, Edna Mej – nastavila je da se ljuti Mod Ford. – Gledaj kako se haljina vrti oko mene...

– Da, vidim. Priznajem da sam načinila malu grešku pri uzimanju mere.

– Mali grešku! – frknula je nezavodoljna mušterija. – Nijedna udata žena mojih godina nije građena kao ja. Vitkija sam u struku od svih drugih. – Sa prezirom je pokazala prema lutki iza koje se skrivao Benito. – Naročito od Ejbi Grimšou. Ovo je za nju, zar ne? Kome bi drugom još trebalo nešto ovako veliko?

– Naravno, misis Ford – složila se Edna Mej. – A jeste li ikada videli lepši model?

– Ejbin pojam o lepoti – frknu razjarena Mod Ford – nije i moj pojam o lepom.

Za to vreme, zgrčen iza lutke, Benito se pitao sme li se usuditi da zajedno sa svojim zaklonom pođe ka jedinjoj mogućnosti izlaza... ka uličnim vratima.

Edna Mej ih je zatvorila ali njegovo oštro uho nije pritom čulo škljocanje ključa u bravi. Ako bi došao do njih, možda bi uspeo da pobegne neotkriven.

– Nemojte se ljutiti, misis Ford – govorila je Edna Mej. – Treba mi samo pet–šest minuta da prihvatim špenadlama tu i tamo. Onda će vam fino ležati...

– Da, to je trebalo – složila se nestrpljivo Mod Ford.

Skinula je haljinu i predala je Edni Mej, koja ju je uzela i prišla mašini. Samo u cipelama i donjem vešu, misis Ford je nestrpljivo šetkala po sobi. Edna Mej je šila sve dok je mušterija nije odjednom prekinula:

– Lutka! – rekla je bez daha. – Kreće se!

Krojačica je digla pogled sa svog rada, pitajući se da li da se složi sa

svojom mušterijom ili ne. Je li to bio proizvod mašte gospođe Ford ili se lutka zaista pomerila?

– Priznajem da mi se čini da je nešto bliže vratima – našla je kompromisan odgovor. – No, naravno, to je nemoгуće.

– U poslednje vreme ne spavam dobro – požalila se misis Ford. – Verovatno me oči varaju.

– Da, sigurno vam se pričnilo – promrmrlja Edna Mej i vrati se svom poslu.

– Imate rupu na podu! – primeti iznenada misis Ford.

– Termiti – odvrati Edna Mej, osmehnuvši se. – Zar nisu oni najvredniji sićušni stvorori?

– Prvi put u životu čujem za termite s očnjacima – zamumlala je misis Ford.

Nastavila je da šeta tamo-amo. Kroz prozor na tkanini koja je trebalo da postane haljina misis Grimšou, Benito je posmatrao obe žene očekujući momenat kada nijedna od njih neće gledati u njegovom pravcu. Kada se mušterija ponovo obratila krojačici, on je iskoristio priliku i prišao tri stope bliže vratima.

– Samo još nekoliko minuta – osmehnula se Edna Mej – i možemo probati. Sigurna sam da ćete sada biti zadovoljni.

– Moram priznati da ste uslužni – rekla je pomirljivo misis Ford – jer nije jednostavno kad vam neko usred noći zalupa na vrata. Ali kad me je muž video u ovoj haljini... – počela je ponovo. Onda je pogledala prema vratima, obema rukama pritisnula grudi i grcajući izgovorila:

– Gospode bože!

– Šta je bilo? – upitala ju je Edna Mej učtivo.

– Ponovo se pomerila! – rekla je misis Ford plačnim glasom. – Sigurna sam!

– Mora biti da jeste! – Edna Mej nabra čelo. – Nova letnja haljina misis Grimšou je skoro pored vrata! Priznajem!

– Živa je! – kriknula je misis Ford.

Na Benitov dodir vrata su se otvorila. Skriven iza lutke od pogleda dve žene, pružio je ruku i dohvatio kvaku. Na rukama i kolenima prešao je preko dovratka i zatvorio vrata za sobom. Tek tada, bojeći se da vrištanje žena može domamiti zamenika Brina, jurio je u sporednu aleju i uzeo svoj sombrero i gitaru. Za nekoliko minuta stigao je u zaklon Fičove štale i napetih živaca popeo se na tavan sa senom. Aj karamba! Da li ga je neka od žena videla? Nije mu se činilo verovatnim da jeste. Kakva sreća da je ta misis Grimšou bila tako pozamašnih dimenzija.

Nekoliko trenutaka kasnije, privučen prodornim vrištanjem preplašene Mod Ford, u malu radnju Edne Mej Fulminster žurnim korakom je ušao šerifov zamenik Brin. Neprijatno iznenađen pojavom misis Ford u donjem vešu i zbunjen videvši ogroman otvor u podu, on se zapita nisu li Edna Mej i njena mušterija nešto proslavljale. Jedan jedini put u svom brbljanjem ispunjenom životu Mod Ford je bila nesposobna da išta kaže. Stoga je preostalo Edni Fej da blagim glasom objasni šta se desilo. Strpljivo i dosta smireno, objasnila je šerifovom zame-

niku kako je velika lutka, na kojoj se nalazila upola dovršena haljina misis Grimšou, odjednom postala pokretna, kao da je dobila noge. Brin je to obaveštenje primio razrogačenih očiju.

– Kretala se – pokušavala je da ga uveri Edna Mej, dok je on sumnjičavo posmatrao lutku.

– Jeste li sasvim sigurni u to što kažete, mis Edna Mej? – upitao je.

– Isto toliko sigurna koliko sam sigurna da sada gledam vas – izjavila je modiskinja. – Dajem vam časnu reč kao kći pukovnika Vilksa Fulminstera i kao rođena Džordžijanka.

– Lutka je na točkićima – konstatovalao je Brin, pošto ju je pogledao. – Mislim da je to u pitanju. Mora biti da je pod nagnut prema vratima, možda zbog te rupe. Tako je lutka jednostavno.. ovaj... pošla prema vratima. Hej! To je prilična rupa!

– Termiti – reče Edna Mej.

– To nije baš logično objašnjenje, madam – nabra Brin čelo. – Možda su to termiti s pacovskim zubima. – Ustao je, naklonio se učtivo prema paravanu iza kojega se oblačila Mod Ford i dodao: – Sada možete prestati s vrištanjem, misis Ford.

– Nemojte mi naređivati kada ću prestati da vrištim. Prestaću da vrištim kad mi to bude volja – huktala je Fordovica. – Nikada u životu se nisam toliko uplašila. Ejbi Grimšou nije nimalo simpatična osoba, ali kada je njena haljina počela da se kreće bez Ejbi...

Pre nego što je zaspao, Benito Espino se zavukao dublje u seno i poslednji put dao sam sebi jedno obećanje. Pokušaće još jednom. Ovo što mu se

večeras desilo bio je umalo potpuni promašaj, ali on je po prirodi bio neizlečivi optimista. Pedeset osam hiljada dolara! Za takvo neizmerno bogatstvo svaki rizik je vredelo podneti.

Sutra, draga moja, ponovo ću vam se udvarati, razmišljao je mali Mek-sikanac. Može biti da ću naći neki lakši put da se dokopam tog novca. Ko zna?

Posle tog premišljanja zapao je u san kao svi ljudi koje ne uznemirava mnogo njihova zakržljala savest. Bilo je to oko pola jedanaest uveče, u vreme kada je doktor Gelbrajt dobio neočekivanu posetu.

IV

Stari lekar otvori vrata i uz izraz negodovanja na licu izjavi:

– Pametan policajac zna kada treba da se odmara a kada ne.

– Nisam ozbiljno ranjen – pravdao se Pelijer, ulazeći u ordinaciju.

– Ranjeni ste u ruku – primeti Gelbrajt.

– Fič me je odlično previo – obavestio ga je šerif – mada mu to nikada ne bih priznao.

– Je li pre toga oprao ruke? – upita lekar. Šerif potvrdi, klimnuvši glavom.

– Pa, to je već nešto – konstatova Gelbrajt ironično.

– Kako je Tisdejl? – upita ga Pelijer.

– Dođite da vidite – pozva ga doktor.

Poveo je Pelijera dugačkim hodnikom do upola otvorenih vrata sobe. Pelijer je ušao i nekoliko trenutaka ostao tamo, posmatrajući onesvešćenog ranjenika. – Kakve su mu šanse? – upita.

– Reći ću vam, ali ne ovde – odvrati Gelbrajt i odvede šerifa do malog salona. – Hoćete li čašicu pred spavanje?

– Može, ali malu – klimnu glavom Pelijer.

Dok su srkutali viski, doktor je izložio svoje mišljenje:

– Šanse su veoma male. Metak je ošteti srce, a to mali broj ljudi preživi. A da li će se osvestiti da da izjavu? Sam Gospod zna odgovor na to pitanje. Može se na kratko vratiti svesti, a može i svakog momenta umreti. – Ispio je svoje piće i spuštajući čašu, razdoznalo pogledao Pelijera:

– Šta vama znači da li će Tisdejl nešto reći? Činjenice govore za sebe. Tisdejl je već priznao da je hteo da zaradi nagradu. A Holidej ga je ranio u samoodbrani.

– Znam to – potvrdi šerif.

– Obećao sam Holideju da ću mu se naći pri ruci ako se Tisdejl osvesti – reče Gelbrajt. – On misli kako Tisdejl zna kuda je otišao onaj drugi kockar.

– I ja bih želeo da od Tisdejla dobijem jedno malo obaveštenje. Slutim da ga je Arč Vilson nagovorio da puca na Holideja, kako bi i on dobio deo nagrade.

– Da, Vilson je sposoban za tako nešto. Ali bez dokaza...

– Nemam nikakav dokaz – priznao je Pelijer. – Ali ipak sam upozorio Vilsona. – Ukratko je ispričao svoj razgovor s vlasnikom saluna i dodao: – Ništa me neće sprečiti da ga stavim iza rešetaka.

– Razumem vas – reče Gelbrajt. – Taj Vilson je gadna zmija. Iza njegovog osmeha krije se masa gadosti... Hoćete li još jedno piće?

– Drugi put – odbi Pelijer, ostavljajući praznu čašu. – Jeste li čuli za Sarinu i Holideja?

– Šta je bilo s njima?

– Holidej je privremeno na ranču „Leteći krug“. Ovde se vesti brzo šire. Jedan Bejnardov kauboj došao je u grad i ispričao da je Sarina angažovala Holideja kao telohranitelja njenog muža.

– Nema razloga da se ljutite – objasni mu Gelbrajt. – To nema veze s vama. Šerif ne može biti u isto vreme na dva mesta.

– Znam. Ali to je misterija koja me jako kopka – priznao je Pelijer. – Jeste li pomislili kada da je taj strelac ovdašnji čovek?

– Prestao sam da mislim o tome – priznao je Gelbrajt, mršteći se.

– Bejnardov neprijatelj je najverovatnije neko iz ove pokrajine – izneo je Pelijer svoje mišljenje. – On dobro poznaje ovu teritoriju. Ispali hitac i pobjegne, pošto prethodno izbrise trag. Za nekog stranca to bi bio suviše komplikovan posao. – Ustao je i pogledao prema sobi s pacijentom. – Šteta da se Tisdejl nije osvestio.

– Dene – u uglu doktorovih usana pojavi se osmeh. – Priznaj, ne bih voleo da vas imam na vratu. Da sam na Vilsonovom mestu brzo bih napustio ovaj kraj. – Zagledao se pažljivo u Pelijera: – To je nešto lično, zar ne?

– Jeste – klimnuo je šerif glavom i uputio se prema vratima. Kada ih je doktor otvorio, on je upitao: – Sećate li se one dvojice kauboja, one dve budale koje su me napravile udovcem?

– Elisa i Starka? Naravno da ih se sećam – potvrdi Gelbrajt. – Imaće da

odleže do kraja života u zatvoru zbog Rebine smrti. Sudija ih je strogo osudio. To vama nije nikakva uteha, ali...

– Njih dvojica su pili u salunu „Veliki Končo“ – reče Pelijer. – To sam saznao tek kasnije. Te dve budale bile su naoštrene na obračun. Vilson je to nanjušio i šta mislite šta je učinio? Mislite da je poslao po čuvara zakona, da nas je upozorio? A, ne! Dao im je da piju koliko mogu i to besplatno. A onda, kada su izišli iz saluna počeo je primati opklade ko će od njih koga ubiti.

– Pravi pokvarenjak – namršti se Gelbrajt.

– Smatram da je on odgovoran za Rebinu smrt – izusti Pelijer tiho. – On je čak i krivlji od Elisa i Starka. – Na licu mu se pojavi osvetnički osmeh. – Naplatiću to Vilsonu, hoću! Zažaliće što se rodio.

*

Bila je prošla ponoć kada se Dok Holidej probudio od upornog kucanja na vrata njegove sobe. Potraživši rukom revolver, izgovorio je samo dve reči:

– Ko je?

– Sarina! – odazvao mu se poznati grleni glas. – Bojim se, mister Holidej! Kad sam se pre nekoliko minuta probudila, Krega nije bilo.

– Odmah dolazim – reče Dok, oblačeći se. Navukavši košulju, pantalone i čizme, otvorio je vrata. Trebalo mu je malo vremena da upali svetiljku. Pri njenoj svetlosti ukaza se Sarina, uplašena i usplahirenih očiju kao malo dete. Dokovo srce je zakucalo brže. Sa dugačkom kosom, koja joj je padala

na ramena i, raskošnom kućnom haljinom navučenom preko spavačice, izgledala je tako krhka i ranjiva.

– Ne brinite – umirivao ju je. – Možda postoji sasvim prosto objašnjenje.

– Ali zašto bi ustao i izašao iz kuće u ovo doba?

– Jeste li upalili svetiljku u sobi? Možda šeta u snu?

– Njegova spavaća košulja je na krevetu. Obukao se pre nego što je izašao.

– Sačekajte ovde – rekao joj je Dok i potapšao umirujuće po ramenu.

S prozora je imao jasan pogled na dvorište pred kućom. Bio je mrak, ali je ipak primetio neko kretanje, neku nejasnu siluetu.

Vrativši se do vrata, uzeo je Sarinu za ruku. – Ostanite u vašoj sobi – rekao joj je. – Ja ću pogledati unaokolo. Ne verujem da će biti nevolje, ali ne prilazite prozoru... Jeste li razumeli?

– Bojite se da će biti pucanja? Mislite da je strelac negde u blizini?

– Ne bih hteo da nagađam – promrmlja Dok. – Znam samo da dole ima nekoga. Idem da pogledam.

Otrpao ju je do otvorenih vrata nje-ne spavaće sobe, a onda zatvorio vrata za njom. Ubrzao je korak dok je silazio niz stepenice u hol u prizemlju. U kući je vladala tišina. Negde u noći zvijsao je kojot. Ali iz dvorišta se nije čuo nikakav šum.

Izašavši na glavni ulaz, uputio se ka voćnjaku. Lakoća i sigurnost kojom se nepoznata prilika približavala iz pravca ograđenog prostora za stoku, govorila je da joj je prostor oko kuće dobro poznat. Ako je to bio Kreg Bejnard

onda se ponašao kao čovek koji se ne boji za svoj život.

Holidej je sačekao u senci sve dok se nepoznati nije približio nadohvat ruke, a onda je izvukao revolver i pritismo ga nepoznatom u slabinu. – Pištolj je zapet – rekao je tiho. – Ko si?

– Holideje? Ja sam. Kreg Bejnard. – Da bi to dokazao, rančer je kresnuo šibicu i primeo je licu.

– Šta, dođavola, tražite ovde u ovo doba noći? – reče Dok spuštajući obarač revolvera. – Vaša žena se probudila i uplašila.

– Izašao sam tiho koliko sam mogao – promucio je Bejnard, odbacujući dogorelu šibicu. – Nisam hteo da je uznemirim... Jadnu Sarinu...

– Niste odgovorili na moje pitanje.

– Probudio sam se – rekao je Bejnard. – Ne znam šta me je probudilo. Kad sam pogledao kroz prozor, učinilo mi se da sam video nekoga kako se šunja, pa sam se opremio... – potapšao se po dršci kolta zadenutog za pojas – i sišao da pogledam.

– To je bilo nepromišljeno – rekao mu je Dok. – Zna i sami da na vas vreba strelac, Bejnarde. Šta bi bilo da je taj strelac slučajno bio u dvorištu i čekao pogodan trenutak?

– U svojoj kući i na svojoj zemlji – usprotivio se Bejnard – čovek se uvek oseća sigurnim.

Holidej ga učtivim glasom podseti: – I do sada je strelac pucao na vas na vašoj zemlji!

– To je istina – uzdahnio je Bejnard. – Telohranitelj je nekoristan čovek koji se sam šunja po noći.

– Šta sam ja? Bespomoćno dete? – pobuni se rančer. – Ja znam da se ču-

vam, Holideje, i čuvao sam se pre nego što ste vi došli.

– Možda – slegnuo je Dok ramenima, – ali ovo što ste noćas učinili nije pametno. Šta bi bilo da je strelac zaista vrebao? Mogao je jednostavno da sačeka da priđete blizu, kao što sam ja sačekao i da vam zarije nož. Nema buke, nema ničega. On bi otišao a vas bi ujutru našli ukočenog.

– Dobro, dobro – Kreg rezignirano odmahnu rukom. – Bio sam zbilja nepromišljen.

– Šta je bilo, bilo je – reši Dok da okonča bukvicu. – Hajdemo unutra. Vaša žena je bolesna od brige za vama.

– Verna Sarina – promrmľao je rančer dok su prilazili glavnom ulazu. – Najbolja žena koju čovek može poželeći.

– I meni se čini – potvrdi Dok. – Imate sreće.

Ušli su u kuću i popeli se do spavaće sobe, gde ih je na vratima dočekala uznemirena Sarina. Njen muž joj se osmehnuo i obgrlio je rukom oko struka. Holidej joj se obrati:

– Nije bilo opasnosti. Nije trebalo da se plašite, ali ste dobro uradili što ste me probudili.

– Zašto si... – zausti Sarina, gledajući upitno muža.

– Pomislio sam da dole ima nekoga – pravdao se Bejnard. – Ili sam, možda, hteo da pokažem kako se još uvek mogu starati o sebi – nasmešio se. Onda klimnu glavom zapadnjaku: – Hvala.

– I ja vam se zahvaljujem – reče toplo Sarina.

– Ja retko kada naređujem damama – uzvratila Holidej raspoloženo – ali

sada vam izuzetno naređujem da još malo odspavate. Duša vam spava.

– Znam – uzdahnula je.

– U pravu je – potvrdi Kreg. – Jedva držiš oči otvorene.

Bejnardovi udoše u svoju sobu, a Dok se vratio u svoju. Pogledao je na sat, skinuo odelo, vratio koltove u futrole i legao i sam da još malo odspava. Ali san mu nije dolazio na oči, jer se u njegove misli uvukao nemir. Ovaj ponoćni incident bio je očiti dokaz da je Kreg Bejnard, postupajući po svom impulsu, mogao izgubiti glavu. U voćnjaku je bilo desetak mesta na kojima se ubica mogao lako sakriti. Dabome, Sarina je mogla ostati udovica još pre zore.

Ali jedno drugo osećanje počelo je da potiskuje tu misao iz Holidejeve svesti. Otkud ta potajna ali neodoljiva slutnja? Slutnja o čemu? Taj osećaj bio je lepršav i neuhvatljiv, ali se ipak uporno nametao i sve više uvlačio u Dokovu dušu. Ovde, na „Letećem krugu“, nešto nije bilo u redu. Holidej je pretpostavljao da će nepoznati strelac ostati skriven negde u blizini, očekujući da se Kreg Bejnard pojavi. Sem toga, međutim, još je nešto izvirivalo iz mraka nepoznatih činjenica. Da, mogao se očekivati još jedan pokušaj ubistva, danas ili možda sutra, ali sve je to bilo obavijeno u neku tajnu koja je kucala na vrata Holidejevog uma.

Kada je svanulo, zapadnjak se obrijao stojeći kraj prozora i sišao u trpezariju. Bejnardovi su već bili za doručkom. Dočekali su ga srdačno. Holidej sačeka da mu jedna punačka, nasmejana Meksikanka naslaže u tanjir malo brdo slanine i jaja.

– Danas ćete celoga dana misliti na Luisvil – primeti Sarina. – Mislićete na Tisdejl.

– Doktor Gelbrajt mi je obećao da će ostati kraj njega – podseti je Dok. – Ako Tisdejl progovori, ja ću to saznati.

– Mislite da on zna gde možete naći ubicu? – upita Kreg.

– Vrlo verovatno – potvrdi Dok. – Džener je vrlo oprezan, ali se ponekad zaboravi. Moguće je da je nagovestio kuda će otići.

– Pretpostavljam da bi takvo obaveštenje skratilo vašu potragu – primeti Sarina. – I šta će biti kada uhvatite Dženera i predate ga pravdi... ili ga ubijete?

– To još ne znam – odgovori Dok i osmehnu se krajičkom usana. – Verovatno ću nastaviti s lutanjima. Ima dosta mesta na ovom Zapadu koja još nisam video.

U toku obilnog doručka koji je proticao u opuštеноj atmosferi, Dok je zapazio Sarininu jednostavnu haljinu. Bila je to jedna od one vrste haljina koje se dopadaju samo ženama s izvanredno razvijenim osećajem za eleganciju. Zapazio je i sjaj njene kose, toplinu njenog osmeha i iznad svega onaj prijatan grleni glas, koji je privlačio i osvajao. Kreg Bejnard je zaista bio vrlo srećan čovek. Nikakav ožiljak na obrazu nije mogao da izmeni duh ove ljupke, dobroćudne žene.

Posle doručka Holidej je pošao s Bejnardovima niz brdo do druge štale i malog koralala ispred nje. Tu su kritičkim okom osmotrili kobilu i novo-rođeno ždrebe, koje je porodilo najstariji kauboj na ranču, jedan koščati čovek, oštih crta lica, po imenu Toli.

Holidej preskoči ogradu koralala i prišavši ždrebetu, počeo je da ga miluje po vratu i glavi. Stojeći jedno pokraj drugog, Sarina i njen muž su izmenjali osmehe i nastavili da posmatraju scenu.

U tom trenutku strelac je napao ponovo. Oštro Holidejevo uho, spremno na najmanji signal opasnosti, jedva da je uhvatilo udaljeni odjek puščanog hica. No Sarinin prigušen jauk i glasna kletva kauboja Toli je odjeknuli su u Holidejevom uhu kao prasak groma.

Okrenuo se i pogledao, prisiljavajući sebe da pogled koncentriše na prostor daleko iza Krega Bejnarda i njegove pogođene supruge. Usledio je drugi hitac. Kuršum je odbio komad iverke sa vrha ograde i taj put Holidej je uočio strelčev položaj. Ako je iznenadni blesak puščane cevi prouzrokovao zrak jutarnjeg sunca, strelac se nalazio negde u stenama, daleko od kuće na ranču. Očigledno je teleskopski nišan opet bio upotrebljen.

Kako je Sarina mogla ostati pri svesti u tako teškim okolnostima? Haljina na prsima bila joj je sva krvava. Oči su joj bile mutne, a svakim trenutkom iz lica joj je sve više nestajalo rumenilo.

– Prokletnik! – besneo je Bejnard. – Zašto bar ovaj put nije ciljao kako treba? Bar ovaj put...

– Polako... – doviknuo je Holidej, žureći ka ogradi koralala. – Držite se!

– Mora da je bio suviše daleko za tačan pogodak – promrmlja Toli. – Prokleti nitkov je promašio gazdu i pogodio misis Sarinu. Svega mi na svetu, ako ga ikada budem uhvatio...

Holidej je sada već sasvim brzo reagovao. Bilo je sasvim normalno da preuzme inicijativu. Pogledao je prvo Sarininu ranu i odahnuo, uverivši se da su šanse na njenoj strani. Onda je rekao Toliју:

– Neka jedan čovek na najbržem konju odmah odjaše u grad! Što pre doktor Gelbrajt bude ovde utoliko su šanse gospođe Sarine da preživi veće.

– To će biti moja dužnost – izjavi Toli. – Nema konja kojeg ja ne mogu jahati.

– Bejnarde, odnesite vašu ženu u krevet i ostanite pored nje – naredi zatim Dok rančeru. Žurio se da što pre krene u poteru. – Ja ću sam osedlati mog konja i poći u poteru za tim strelcem.

– Nađite Svejna i povedite ga sa sobom – posavetovao ga je rančer. – Trebaće vam pomoć.

– Ne – Holidej se lako prebacio preko ograde korala. – Sam ću biti brži.

Sarina je poslednji put pokušala da nešto kaže, ali nije mogla. Dok ju je gledao kako kopni, u Holideju je ključao bes. Ozbiljan u licu, Bejnard je poneo suprugu u naručju prema kući, a Toli je krenuo za Holidejem do štale u kojoj se nalazio njegov Mig.

– Gledao sam je kako raste od malih nogu – rekao je Holideju dok je sedlao konje. – Živa slika njene majke, ali sa hrabrošću njenog oca. Voleo sam je kao da mi je kći. Ako umre...

– Mislim da znam kako se osećaš, stari – promrmljao je zapadnjak. Pritegao je bolje kolan, izvukao „vinčesterku“ iz futrole i proverio da li je napunjena. – Ako ti to nešto znači, te-

raću zlikovca sve dok mi ne dođe na nišan.

– Niko ga još nije ugledao – nabra Toli čelo.

– Možda su sada šanse bolje nego ikad – rekao je Holidej.

Dok se penjao u sedlo, Toli ga je upozorio:

– On je lukav. Zna dobro kako da prikrije trag.

– I ja znam nekoliko trikova – odgovorio je Dok ozbiljno – a znam i kako se traže tragovi.

Bilo je neosporno da je strelac u međuvremenu pobegao sa mesta odakle je pucao. Holidej nije u to sumnjao, inače se ne bi uputio preko otvorene prerije prema udaljenoj skupini stena. Pustio je ždrepcu da grabi punom brzinom, i ovaj je, odmoran i svež, nosio Holideja kao oluja.

Kada je stigao do stena, trebalo mu je sasvim malo vremena da otkrije mesto odakle je strelac ispalio ta dva hica. Otisak njegovog tela na mekoj travi bio je jasno vidljiv i pozicija za gađanje bila je izvanredno povoljna. S puškom naslonjenom na stenu, uz pomoć teleskopskog nišana, pogodak je bio skoro siguran.

Od skupine stena Dok je lagano pošao prema istoku i odatle počeo da istražuje okolinu. Tragovi koje je našao imali su značaj samo za Indijanca ili izvrsnog izvidnika. Otisaka nogu nije bilo, jer ih je strelac izbrisao. U tu svrhu upotrebio je komad lisnate grane i njom izbrisao i tragove nogu i tragove konja, ali je trag koji je ostao od same grane bio dovoljno jasan uvežbanom, pažljivom oku. Holidejev plen se uputio prema severu, zastajući povremeno

da izbriše tragove konja. Međutim, na dva mesta Dok je naišao na trag koji je izmakao begunčevoj pažnji: siguran dokaz da je begunce uhvatila panika.

Holidej je produžio da jaše umere-
nim kasom prema severu, oprezno
motreći prostor pred sobom. Izgledalo
mu je sasvim verovatno da će strelac
negde zastati i da će sačekati svog go-
nioca da dođe nadomak hica. Ako se
to desi, sledeći strelčev cilj biće Dok
Holidej.

*

Posle mnogo godina provedenih na
Dalekom zapadu moglo se očekivati
da će se doktor Nil Gelbrajt navići na
noćna bdenja i uznemiravanja. Ali nije
bilo tako. Istina je jednostavno bila da
ni sada, kao ni na početku svoje kari-
jere, nikako nije voleo besane noći,
provedene kraj postelje nekog pacijen-
ta.

Zbog toga je i sledećeg dana, kada
je rano ujutru obišao svog pacijenta,
bio u tmurnom raspoloženju. Tisdejl
je naizgled disao ravnomerno, ali to
doktora nije moglo da zavara: kocka-
revo stanje bilo je jednako kritično,
ako ne i kritičnije nego prethodne ve-
čeri. Da li sme da svog pacijenta osta-
vi onoliko dugo koliko mu treba za pri-
premanje doručka? Ne, nikako toliko
dugo. Da skuva kafu, da, ali ne i da
pripremi ceo doručak.

Skuvao ju je na brzinu, ulio u ibrik
od kineskog porculana i poneo posudu
u sobu. Dvadesetak minuta nakon što
je popio topli napitak, preduzeo je sve
što mu je njegovo lekarsko znanje
omogućavalo da pacijenta vrati svesti.
I zaista, Tisdejl je počeo davati znake

kao da se vraća. U nekoliko trenuta-
ka činilo se kao da pokušava nešto da
kaže. Otvorio je oči, ali njegov pogled
nije imao neki određen cilj. Da bi po-
dupro ranjenikove napore, Gelbrajt mu
je dao neki stimulativni preparat, a
onda mu se obratio, ali nije dobio ni-
kakav odgovor.

Tačno u osam časova i dvadeset
minuta Fred Tisdejl je umro. Nil Gel-
brajt se na neki način osećao prevare-
nim, iako je njegova dijagnoza odmah
po ranjavanju bila da su pacijentove
rane potencijalno smrtonosne.

Ali s Gelbrajtom je oduvek bilo tako:
kad bi mu neki pacijent umro postao
bi krajnje nezadovoljan. Imao je osećaj
da je izgubio bitku. Čak i kad je paci-
jent bio toliko star da drugi ishod nije
mogao ni da se očekuje.

Navukao je čaršav preko posivelog
mrtvačevog lica i navukavši kaput i
stavivši na glavu šešir, pošao da oba-
vesti šerifa i pogrebnika.

Obojica koje je hteo da obavesti na-
lazili su se u šerifovoj kancelariji. Peli-
jer je sedeo za stolom samo u košulji
i prsluku. Mori Fič se baš pripremao
da mu ponovo previje rahu na ruci.

– Pošto ste već ovde – obrati se on
Gelbrajtu – mogli biste i da pogleda-
te. Jer vi ste pravi lekar, s diplomom
i kvalifikacijama.

– Tisdejl je malopre umro – obaves-
tio ih je Gelbrajt dok je proveravao
stanje šerifove rane. – Potpisati smr-
tovnicu kad budete hteli, šerife, a Fič
može da se pobrine oko sahrane. A
vaša rana je gadna, ali čista.

– Jeste li zadovoljni? – osmehnuo se
Fič.

– Kakav ste to balzam upotrebili? – upita ga Gelbrajt. Fič mu pokaza i doktor klimnu glavom. – U redu, to je dobro.

– Je li Tisdejl rekao nešto pre nego što je umro? – upita Pelijer.

– Ni reč – uzdahnu lekar. – Mislim da je hteo, ali jednostavno nije imao snage.

– Nikada nisam voleo ubice za nagradu. Čak ni amatere kao što je bio Tisdejl – primeti Pelijer.

– Ja sam Holideju obećao da ću mu javiti – priseti se Gelbrajt – i trebalo bi da održim reč.

– Nameravate da odjašete na „Leteći krug“? – upita ga šerif.

– Idem da mu kažem da je Tisdejl umro, ne rekavši ni reč.

Preskočivši doručak, vratio se nakratko u svoju ordinaciju kako bi uzeo svoju malu lekarsku torbu. Šta ćeš, pomislio je pritom, navika je druga priroda.

Nikada nije išao daleko bez svoje torbe s instrumentima, lekovima i zavojima. U Fičovoj štali sačekao je da mu osedlaju njegovog konja, jednog starog, ali još uvek durašnog zelenka. Neće mu trebati mnogo vremena da stigne na „Leteći krug“, pomislio je. Sarina će mu sigurno ponuditi doručak. A stara Dolores Lucero bila je odlična kuvarica.

Tako je sudbina odlučila da Sarini Bejnard bude ukazana lekarska pomoć sat i po ranije nego što je to njen muž očekivao. Doktor Gelbrajt je odjahao prečicom do „Letećeg kruga“, istim putem koji je koristio Sajrus Toli. Stari kauboj na zahuktalom ždrepcu ukazao se na vidiku baš kad je Gel-

brajt izjahao iz jedne šume i odmah ga je prepoznao. Toli je neobuzdano uskliknuo, zaustavio konja i nestrpljivo mahnulo rukom, što je lekar odmah razumeo i petama podbo zelenka u trk.

U oblaku prašine zaustavio se pored Toliya i njegovo šesto čulo opomenu lo ga je da nešto nije u redu.

– Nevolja na ranču – izustio je. – Onaj prokleti strelac sigurno je ranio Krega, je li tako?

– Promašio je gazdu – namrštio se Toli. – Nesreća je u tome što je ona stajala pokraj njega.

– Sarina? – nabra čelo Gelbrajt.

Stari kauboj zabrinuto klimnu glavom.

– Ovaj put je opalio dva hica i jedan je pogodio gospodu. I kažem vam ovo, doktore: ako ta mlada žena umre, ja ću tog kućkinog sina uhvatiti i izrešetaću mu strvinarsku kožu. Naći ću ga makar morao celog života da tragam za njim!

– Je li rana teška? – upita ga lekar.

– Nisam imao vremena da pogledam izbliza – promrmljao je Toli.

Jahali su čutke skoro kilometar, terajući konje ujednačenom brzinom. Kada su prešli granicu pašnjaka ranča, Gelbrajt se seti da upita:

– A šta je s onim došljakom... Dokom Holidejem?

– Drago mi je što je bio u blizini kada se to desilo. – Toli se snuždeno osmehnulo. – Svaki put do sada onaj zlikovac je uspeo da pobegne. Možda će ovaj put biti drugačije. Holidej je bio baš na licu mesta kada je strelac pripucao i sad je u preriji i goni ga.

– Taj strelac iz zasede predugo je bio na slobodi – reče Gelbrajt. – Trebalo

je da bude uhvaćen još pre više meseci. Da sam na mestu Krega Bejnarda ja lično bih znao šta bih učinio. Ja bih našao trag toga ubice, makar morao angažovati nekog indijanskog tragača iz obližnjeg rezervata.

Sarina Bejnard je još uvek bila bez svesti, a njen muž je rastreseno pokušavao da odstrani iz sobe meksikanšku služinčad kada je čuo povik kauboja. Toli se vratio... s doktorom Gelbrajtom.

VII

Kada je doktor Gelbrajt ušao u kuću i uputio se ka stepeništu vladala je grobna tišina. On je bio omiljeni lekar svih Meksikanaca u dolini Levis i bilo je opšte poznato da nikada nije tražio punu naknadu za svoje usluge. Takođe se znalo kako u hitnim slučajevima ume lako izgubiti strpljenje, pa mu se poslugi brzo uklonila s puta, nastojeći da ga ničim ne ometa.

Doktor je ušao u spavaću sobu i kada je prišao krevetu nabusito je naredio:

– Svi napolje! Gazda može da ostane. I ti, Dolores. Ali svi ostali neka se čiste! Brzo!

Posluga se udaljila, zatvarajući vrata za sobom. Obrativši se Bejnardu, lekar je rekao ljutito:

– Bez obzira hoće li taj strelac biti obešen ili ne, trebalo bi ga pre toga žestoko išibati!

– Znam šta osećate... za jadnu Sarinu – uzdahnuo je rančer. – Otuda... pretpostavljam da shvatate kako se ja osećam.

– Ako je ikada postojala neka žena, koja je zaslužila da ne oseti bol... –

Gelbrajt je žalosno zavrteo glavom i seo pokraj kreveta. – U redu, Dolores, daj da vidimo.

Gojazna Meksikanka stala je između kreveta i njenog gazde pre nego što je digla pokrivač s obnaženih prsiju njene gospodarice.

– Ja nisam ništa radila – objasnila je doktoru Gelbrajtu kada je ovaj počeo da uklanja privremeni zavoj – sem što sam očistila ranu.

– Odlično – progundao je lekar. – Ti si suviše bistra žena da bi sama pokušala da lečiš. Odlično si to uradila, Dolores. Čišćenje rane je važno. I šta si upotrebila za dezinfekciju? – Bacio je pogled na bočicu koju mu je krupna žena pokazala. – Fino, fino. U redu, sad se skloni.

– Doktore... bilo šta da možete – zausti Kreg Bejnard.

– Učiniću sve što je u ljudskoj moći – progundao Gelbrajt. – Nije potrebno da me na to upozoravate. – Tokom sledećih nekoliko trenutaka on je veoma pažljivo pregledao povređenu. Rana je bila gadna, ali će zaceliti. Nije bilo potrebno da je sondira, jer postojala su dva otvora. – Tane je prošlo skroz – konstatovao je tiho. – Objasniću situaciju prostim rečima; postoji, razume se, oštećenje tkiva, ali takva oštećenja nikada nisu fatalna, sem ako nije u pitanju stara osoba, ili ako dođe do infekcije. Mislim da Sarina ima velike šanse.

– Nikada ne bih verovao ... – Bejnard se činio potpuno rastresen. – Kada sam video toliku krv...

– Tane je prošlo daleko od srca – objasni Gelbrajt. – Nije povredilo ni pluća. Mislim da je Sarina sada u šo-

ku. Sem toga, oslabila je od gubitka krvi. To je ono loše. A dobro tu su njena mladost, zdravlje i otpornost, a siguran sam da ću sprečiti infekciju. – Otvorio je svoju torbu i počeo da pretura po njoj. Držao se sada smirenije, čak se i osmehivao. – Uvek se lepo osećam kada me neko pozove kod pacijenta i kada otkrijem da pacijent ima šanse da preživi.

– Hvala vam, doktore – rekao je Kreg žustro. – Kada biste samo znali kako se osećam...

– Mogu da zamislim – klimnu glavom Gelbrajt. – Vraški težak šok za vas. Preporučio bih vam čašu viskija.

– Srećan sam što će ostati živa – promica Bejnard. – Sada, kada znam da će joj biti pružena najbolja moguća nega... učiniću ono što se mora učiniti – okrenuo se prema vratima, ali je zastao kad ga je lekar upitao:

– Šta hoćete time da kažete?

– Holidej goni onog kojota, koji je to učinio – objasni Bejnard. – Ali i ja imam i pravo i dužnost da krenem u taj lov! Dugujem to Sarini. Idem za Holidejem i možda ću ovaj put imati sreće. Kad uhvatimo tog nitkova, ja ću prvi ispaliti metak!

– Neka vam je sa srećom – promrmlja Gelbrajt.

Ne rekavši više ni reč, Kreg Bejnard iziđe iz spavaće sobe i žurno se uputi niz stepenice. U salonu sa zidovima obloženim hrastovinom, natočio je i naglo ispio čašu viskija, a onda izvadio revolver i proverio da li je pun.

Nije ništa rekao dok nije izišao iz kuće, a i tada je samo doviknuo svojim ljudima nekoliko naredjenja. Jedan od kaubojka skočio je da poslušati i požu-

rio u štalu da rančeru osedla konja. Nekoliko minuta kasnije, Bejnard je već jahao kroz preriju.

Uputi se onim smerom u kome je s prozora spavaće sobe video da je na svom vrancu odjurio Holidej. Ka se veru.

Strelac je možda uspeo da izbriše svoj trag, ali zapadnjak nije imao razloga da briše svoj. Zato su tragovi koje je ostavio njegov ždrabac bili jasni i Bejnard ih je mogao vrlo lako pratiti. Stigavši do skupine stena odakle je strelac pucao, Bejnard produži dalje prema severu, za Dokom Holidejom.

*

Toga jutra, negde oko jedanaest sati, dakle već skoro pred podne, Dok Holidej je osetio onaj nelagodni instinktivni signal opasnosti. Koža na glavi mu je trnula a hladni žmarci silazili su mu niz kičmu. Nije mu bilo prvi put da sledi trag nekog ubice, ali u svim tim slučajevima njegovi protivnici nosili su sa sobom samo uobičajeno oružje. Nijedan od njih nije bio opremljen puškom s teleskopskim nišanom.

Taj teleskopski nišan davao je njegovom sadašnjem protivniku nesrazmerno veliku prednost. Na otvorenoj preriji gonilac bi bio izložen na milost i nemilost progonjenog. Pogodak iz takve puške ne bi bio doveden u pitanje.

A upravo se tada pred Holidejem, kada je izjahao iz jednog šumarka, pružila još jedna prostrana ravnica. Pružala se na zapad da bi kasnije prešla u talasastu padinu, koja se opet završavala na nešto nižem terenu. Primetivši da se tim putem može proći.

on okrenu vranca u tom smeru. A zaklon? Nikakav zaklon nije imao. Jedinu mogućnost bila je da što brže pređe taj brisani prostor, da se potom spusti na taj niži teren i zatim krene dalje prema dalje prema severu još dva-tri kilometra. U svakom slučaju, kada se spusti ispod nivoa prerije, postaće nevidljiv za strelca ušančenog na kamenitom prevoju, naravno pod pretpostavkom da se taj strelac zaista tamo i nalazi.

Jahao je ivicom prerije i tako stigao do tačke odakle se pružao pogled na kosinu. Padina se odatle pružala talasasto naniže, a njena površina izgledala je mekana kao tepih, što će za nekoliko sledećih trenutaka za zapadnjaka biti od životne važnosti.

Jer odjednom je začuo odjek pušcanog pucnja i u istom momentu tane ga umalo nije ubilo. Kuršum je, očesašavši ga, otkinuo komad košulje i prsluka i oprljio ga po koži na levoj strani grudi. Holidej je instinktivno reagovao. Neophodno je bilo da priđe što bliže mahnitom strelcu, a nije se mogao nadati da će mu to poći za rukom sve dok taj čovek bude verovao da ga on goni. Pa dobro... onda ga treba navesti da poveruje kako ga niko ne goni.

Na Dokovu komandu Mig se uspravo na zadnje noge i zamlatario prednjim nogama kroz vazduh. Holidej je izvukao noge iz uzengija i kliznuvši glatko iz sedla, pao na ivicu padine, dočekavši se u padu rukama.

Koliko je ta predstava mogla izgledati ubedljivo strelcu koji ju je posmatrao sa svog položaja na kamenitom uzvišenju? Dok je za trenutak os-

tao da leži na leđima, a onda se okrenuo na trbuh i uspuzao na početak padine. Sačekao je još nekoliko dugih trenutaka pre nego što je izvirio. Neka prođe par minuta, zaključio je. Najbolje je da ne žuri previše. Sa teleskopskim nišanom strelac je mogao da osmatra preriju i početak padine kao na dlanu. Zato Holidej nije dizao glavu sve dok nije čuo udaljeni topot kopita.

Njegov verni Mig stajao je nešto dalje, nestrpljivo šibajući dugačkim repom i kopajući kopitom. Motreći prema prevoju, Holidej je osluškivao sve slabiji topot kopita i razmišljao:

„Načinio si dve teške greške, razbojnice. Čak i s teleskopskim nišanom dva puta si promašio... najpre Bejnar-da, a sada mene.“

Kada se Dok prebacio preko blagog prevoja padine i uputio prema svom ždrepcu koji ga je čekao, topot kopita se više nije čuo. Kada je pojahao konja i mamuznuo ga da krene u galop, dao je sebi obećanje: ma šta se desilo i bez obzira na rizik, dočepaće se suludog strelca pre nego što se ovaj dan završi.

Jahao je pravo prema stenovitom prevoju i nekoliko minuta nakon što je tamo stigao naišao je na tragove: trag strelca i trag njegovog konja. Po otiscima čizama zaključio je da je strelac po zanimanju stočar, a nikako neki farmer ili radnik na farmi. Pratio je trag čizama do mesta gde je begunac pojahao konja, a onda je poterao svog Miga punom brzinom drugom stranom prevoja prema severu.

Tridesetak minuta kasnije, kada se slučajno obazreo, ugledao je i trećeg konjanika. Udaljenost je bila suviše

velika da bi prepoznao ko to za njim jaše, ali je odlučio da ne dozvoli da ga taj što ga prati omete u njegovom naumu. Bar ne u ovom trenutku, u kome je čovek ispred njega bio njegov glavni cilj.

Ravan na severu padine prešla je polako u šumoviti pojas, koji se pružao kilometrima i prema istoku i prema zapadu. Holidej je ujahao u taj šumoviti pojas polako i veoma oprezno, znajući da je begunac mogao zastati u šumi kako bi proverio da li ga neko prati. No, srećom, nije naleteo na zasedu. Bez ikakvih problema stigao je do severne ivice šumarka i pre nego što je izašao na otvorenu preriju zastao je na trenutak kako bi osmotrio predeo pred sobom.

U njegovom vidokrugu tekla je reka Riz, blistajući na zracima ranog, popodnevnog sunca. Prostor između šume i obale bio je mestimično prošaran žbunjem meskite i gomilama vulkanskog stenja, tako da se begunac na mrkovu mogao samo povremeno videti. Bio je to krupan čovek s puškom u ruci, koja se presijavala od bleska sunčevih zraka. Holidej je imao oštar vid, pa je uprkos rastojanju opazio datak na ubojitom oružju. Bio je to zaista teleskopski nišan i bila je to puška koja se nije upotrebljavala na rančevima Zapada.

Kuda se bio uputio čovek koga je Holidej pratio? Očigledno prema drvenom mostu koji je spajao dve obale reke Riz blizu rečne okuke, dvestotinak metara dalje uzvodno. Strelac je nameravao da pređe na drugu stranu.

Po mojoj prognozi, pomislio je Dok, izlazeći iz šume, do mosta ćeš stići, ali ne i dalje. Tu je kraj tvoga puta.

Kada je konjanik na mrkovu bio pedesetak metara daleko od obale, Holidej se nalazio svega šezdeset metara iza njega, približavajući mu se sve većom brzinom. Ipak, još ni tada strelac nije opazio njegovo prisustvo. Mig je poneo svog gospodara pored još jednog žbuna meskitovog drveta i tek tada, kada je mrkov zatrupkao prednjim nogama po debelim daskama mosta, konjanik je bacio pogled unazad i kao pogođen strujnim udarom stupio u akciju. Ozbiljnog lica, Holidej je izvukao „vinčesterku“ iz futrole. Prepoznao je strelca, ali ono što je osetio bilo je više gađenje nego čuđenje. Ruka mu neće zadrhtati kada bude pritisknuo okidač „vinčesterke“. Trudiće se da ne promaši cilj.

U kratkom predahu, pre nego što mu je Tod Svejn preteći doviknuo da stane, Holidej je čuo topot kopita trećeg konja koji se približavao iz pozadine.

– Ne prilazi mi, Holideje! – viknu Svejn.

Okrenuo je prema zapadnjaku pušku s teleskopskim ništanom, ali je istog trenutka Dok opalio iz svoje „vinčesterke“. Nije digao pušku do ramena da bi nanišanio. Opalio je brzo, s kuka, a ipak je postigao ono što je hteo. Svejn je bolno kriknuo i ispustio iz ruke oružje koje je haralo „Letećim krugom“. Puška je pala na zemlju, a Svejn je mamuzama poterao konja u trk. Na njegovom levom rukavu Dok je opazio crvenu krvavu mrlju. Svejn je dakle bio pogođen, ali je očito i dalje bio opasan. Jureći na konju prema sre-

dini mosta, izvadio je revolver iz futrole, okrenuo se u sedlu i pripucao. Kuršum kalibra četrdeset pet prohujao je pored Dokove glave. Dok je sjahao, kleknuo na jedno koleno i oslonivši lakat na drugo, prineo „vinčesterku“ ramenu. Nanišanio je veoma pažljivo jer je želeo da Svejna uhvati živog. Mrtav strelac nije mogao dati odgovor ni na jedno pitanje, a Holideja je veoma zanimao razlog Svejnovih postupaka.

Kada je „vinčesterka“ planula Svejn glasno izusti neku psovku i zaljulja se. Nije imao drugog izbora nego da izvuče noge iz uzengija, jer mrkov nije hteo da stane, a Holidejev metak ga je okrznuo po ramenu i izbacio ga iz ravnoteže. Begunac je tresnuo na drveni pod mosta, otkotrljao se koji metar dalje i pokušao da ustane, dok je njego konj odjurio na suprotnu obalu. Kolt mu je ležao tamo gde je pao, puna tri metra od mesta gde je begunac sada stajao. Zraci sunca svetlucali su na sjajnom metalu, a Svejn je stajao kao laka meta.

– Ne mašaj se tog revolvera – doviknuo mu je zapadnjak pre nego što je „vinčesterka“ ponovo planula.

Revolver je poskočio u vazduh i odbivši se od ograde mosta, pao u reku. Svejnovo lice se izobličilo od besa.

– Morao si da se pokažeš, je li. Holideje? – zarežao je. – Šta čekaš sada? Aplauz?

– Vрати se ovamo s mosta – naredi mu zapadnjak. – Nisi toliko ranjen da ne možeš da jašeš. Idemo u Luisvil, gde ću te predati oblasnom šerifu.

– Ubico! – taj krik se začuo skoro neposredno iza Holideja. Glas je bio toliko izobličen od uzbuđenja da Dok

nije odmah prepoznao Krega Bejnarda. – Krvavi ubico žena...!

Onda se desilo nešto toliko brzo da je čak i prekaljeni zapadnjak zastao iznenađen i nespreman da takav razvoj događaja spreči. U trenutku kada je Svejn počepo da diže ruke uvis, grmnulo je kolt. Nadzornik je zakolutao očima. Uzdrhtao je od metka ispaljenog iz Bejnardovog revolvera, zateurao se unazad i udario u ogradu mosta. Holidej se okrenuo s namerom da odvrati Bejnarda od prenamagljene osvete, ali je grmljavina drugog hica zaglušila njegov povik. Bejnard je izgledao izbezumljeno. Iskeženih zuba siktalo je na Svejna i kada je ponovo opalio bilo je to iz takve blizine da je Dok instinktivno odskočio u stranu. Sudeći po Svejnovom krik, i treći Bejnardov hitac pogodio je metu. Nadzornik je mlitavo klonuo na ogradu mosta. Težina tela ga je povukla preko ograde i on je, mlatarajući rukama i nogama, pao u vodu.

– Bejnarde, dosta! – grmnulo je zapadnjak.

Ali rančer kao da je bio u transu. Njegov kolt je gruvao i gruvao. Ciljao je prema sredini mosta, očigledno zamišljajući da je Svejn još tamo. Kuršumi su otkidali komade ispucale ograde.

– Pokušao je da ubije moju ženu – urlao je gušeći se i ponovo zapeo pištolj. Kada je ispalio i poslednji, šesti metak, Dok ga je ozbiljno upitao:

– Jeste li sada zadovoljni, Bejnarde? Mislite li da je ovo pravi odgovor na njegov zločin?

Bejnard je podigao prazan revolver i zatreptao.

– Morao sam to da učinim – rekao je.

– Možete ga sada staviti u futrolu – reče Dok. – Prazan je.

Rančer odsutno klimnu glavom i pogleda u brzu maticu rečice. Od Svejna nije bilo ni traga.

– U redu, Holideje – slegnuo je ramenima nelagodno. – Eto ... izgubio sam glavu.

– Nije trebalo da toliko pucate – prekoreo ga je Dok. – Ja sam ga već bio spetljao. Bio je bespomoćan i ne-naoružan. Niste ga morali ubiti.

– Ako me optužite – namrštio se Bejnard – ja ću reći istinu. Reći ću da nisam znao da Svejn nema oružje te sam pucao kako bih ga sprečio da pobjegne... da mu ne dam da stigne na drugu obalu. – Ponovo se zagledao u reku. – Šta ste drugo, dođavola, mogli očekivati od mene? Videli ste šta je učinio Sarini! Znamo da je hteo da ubije mene, ali žrtva je bila ona. Mislite li da je trebalo da mu oprostim?

– Ono što još ne znamo – odgovorio je Dok – je zašto je želeo da vas ubije.

– Ko zna šta se događalo u glavi takvog jednog nevaljalca kao što je Svejn? – slegnu Bejnard ramenima. – Mislio sam da mogu da mu verujem. Uvek sam postupao prema njemu s uvažavanjem. Verovao sam da mi je veran. A sve vreme sam grešio. Mora biti da me je mrzeo do srži, Holideje. To je jedini razlog koji mogu da smislím.

– Pucao je na vas iz nedelje u nedelju – reče tiho Dok – izlažući se opasnosti da bude uhvaćen i osuđen...

– Kako se samo nismo setili? – uzdahnuo je rančer. – Ni Vins, ni Do-

lores, ni Sarina, ni Toli... niko! Kako se nismo setili da Svejn nikada nije bio prisutan kada se pucalo na mene? Rešenje cele misterije bilo je tako jasno, tako očigledno... – Okrenuo se prema svom konju, koji ga je čekao. – Dakle, sve je završeno. Bilo bi bolje da se vratimo na ranč. Zabrinut sam za Sarinu.

– Nemojte gubiti nadu – hrabrio ga je Dok, ne skidajući oka s reke. – Doktor je do sada svakako stigao. I ja se ponešto u to razumem i mislim da rana nije tako teška kao što izgleda.

– Doktor Gelbrajt je stigao pre nego što sam ja otišao – reče Bejnard. Uzjahao je, izvadio cigaru iz džepa prsluka i kresnuo šibicu. – Sačekao sam samo toliko da se uverim kako ima šanse da preživi. Rana je čista – nastavio je, okrećući konja. – Tane je prošlo skroz i doktor Gelbrajt je veliki optimista. – Zastao je i nestrpljivo pogledao Doka. – Idete li sa njim?

– Ne odmah – odgovori Dok. – Mislim da neko od nas treba da potraži Svejnov leš. Bar da pokušamo.

– Da bi bio pristojno sahranjen? – Bejnard stisnu usne. – Zar mislite da taj podli lupež zaslužuje častan pogreb? Ostavite se toga, Holideje! Prepustite ga reci.

– Još uvek me kopka to zašto je hteo da vas ubije – promrmľjao je zapadnjak. – Šta ako vi grešite? Šta ako je neko platio da vas ubije?

– To mi zvuči pomalo neverovatno – reče Bejnard.

– Ako bih našao Svejnovu telo – reče Holidej – možda bi našao i smotuljak zelembaća u njegovom džepu. I šta onda? Možda su moje slutnje tačne.

Možda je zbilja bio plaćen da vas smakne. – Dok ode do početka mosta i uze pušku s teleskopskim nišanom. – Ova puška, na primer, vrlo je skupocena. Bio bih vrlo iznenađen da ju je Svejn kupio od svoje nadzorničke plate. Mnogo je verovatnije da je neko drugi platio tu pušku.

– Svejn je imao dosta sreće u pokeru – reče Bejnard otežući. – Eto vam odgovora. Dobio je pare na kocki i time kupio ovo čudovišno oružje.

– Njegov konj još uvek luta slobodan na drugoj obali reke – primeti Holidej. – Ako mu se vođice zapletu u žbunje biće izložen na milost i nemilost vukovima.

– Uhvatiću konja – odluči Bejnard – ali neću gubiti vreme tražeći Svejnoj leš.

– Ja ću potražiti Svejna – odluči Dok.

– Kako hoćete – složi se Bejnard. – Onda ja idem pravo kući što brže mogu. Brinem se za Sarinu.

– Doći ću i ja za vama.

– Ma koliko vam je Sarina obećala na ime nagrade, ja ću to udvostručiti – obeća Bejnard. – To je pošteno, Holideje. Da vi niste priterali Svejna u tesnac, on bi se vratio na ranč i opet bi se izvukao.

Rančer diže ruku u znak pozdrava i potera konja trkom prema šumi. Dok Holidej je izvadio tabakeru i zapalio cigaru pre nego što je prešao na drugu stranu mosta. Uhvativši mrkova, vratio se da pojaše svog ždrepcu i uputio se niz reku. Očima je stalno motrio njenu nemirnu, blistavu površinu, pazeći i na najmanji znak nečega što bi makar malo ličilo na ljudsko telo. Da li je nadzornikov leš potonuo kao

kamen na dno ili ga je brza rečna matiča odnela niz vodu?

Jahao je pored obale više od pola časa kada je ugledao telo. Puls mu je brže zakucao pri pomisli da će za kratko vreme biti u mogućnosti da proveri svoje slutnje. Ako bi slučajno u džepovima poginulog našao veću sumu novca...

Da li je Svejn uopšte mrtav? U prvom trenutku, zbog mlitavih pokreta ruku izazvanih talasanjem vode, Dok je pomislio da je ovaj još živ. Onda je zaključio da je to samo varka. Svejn je ležao zapetljan u spuštene grančice jedne vrbe, koja se spuštala čak do plićaka. Glava i ramena bili su mu iznad vode, a donji deo tela ležao je u mulju, zapetljan u žile i rastinje. Kada mu se desna ruka po drugi put pomerila, Holidej je shvatio da život još nije napustio to snažno telo. I ranjenik je istovremeno primetio zapadnjakovo prisustvo i pokušavao je da mu da neki znak.

Sjahavši s konja, Dok pozva Svejna po imenu. Trebalo mu je samo nekoliko trenutaka da zagazi u plićak i dopre do nagnute vrbe, posle čega mu je bilo lako da oslobodi Svejnove mlitave udove od šiblja i vodenog rastinja, digne ga iz vode i prebaci ga sebi preko ramena. Svejn je bolno zastejnio kada se Dok uputio nazad ka suprotnoj obali.

Petnaestak metara od obale Dok spusti Svejna na meku travu onoliko pažljivo koliko mu je to ranjenikova težina dopuštala.

– Viski... – zaustio je nadzornik preklinjućim tonom. – U mojoj torbi na sedlu...

– Lezi mirno – progunda Dok. ustajući, u nameri da ode do mrkova i udovolji samrtnikovoj želji.

Malo docnije, pošto je progutao dobru količinu žestokog pića, Svejn s mukom izusti još jednu želju:

– Prijala bi mi i cigara...

Holidej je sumnjičavo pogledao velike, opasne rane na nadzornikovim grudima i posavetovao ga da ne pusi.

– Duvanski dim bi ti u tvom sadašnjem stanju mogao prouzročiti veliki bol – rekao je.

– Kakva je razlika? – sumoran osmeh pojavi se na Svejnovom bledom licu.

– Nameravam da te odnesem do doktora – objasni Dok.

– Grešio sam u odnosu na tebe – promrmlja Svejn. – Nisam se nadao... da imaš smisla za šalu... momčino. Ti zbilja umeš biti komičan. Da me odneseš... doktoru? Pa ja sam već mrtav, Holideje. Zar bi ti... nosio mrtvog čoveka... lekaru? – Neveseo osmeh nestao mu je s lica kada je krkljajući nastavio: – Ipak, ima nešto što moram da ti kažem... dok još imam dovoljno snage. Dobro... batali taj duvan što sam tražio... ali daj još malo viskija...

Holidej je primeo Svejnovim usnama grlic boce, nalivajući mu u usta pomalo tečnosti, nadajući se da se samrtnik neće od toga zakašljati. Jer to bi mu onda bilo poslednji put.

– Bilo bi ti možda lakše – predložio je mirnim glasom – ako bi na moje pitanje odgovorio s kratkim da ili ne. Tako bi sačuvao dosta snage.

– Ne! – Svejn se ironično smeškao. – Samo bismo gubili vreme, jer bi ti postavljao pogrešna pitanja.

– Zašto si hteo da ubiješ svog gazdu? – upita Dok. – Počni s tim.

– Vidiš? ... Shvataš li sada šta sam hteo da ti kažem? S pogrešnim pitanjem si i počeo. Dakle... – liznuo je usne. – To samo dokazuje da je Kreg Bejnard sve vrlo lukavo isplanirao. Čak... čak je isplanirao i kao da mene prevari. – Samrtnikovo lice, iskrivljeno od bola, još se više izobličilo od besa. – Neka ode u pakao taj kućkin sin! Da sam mogao posumnjati da će se okrenuti protiv mene...

– Polako, polako – namrštio se Dok. – Sada pričaš gluposti.

– Ne, bogami, ne pričam – uzjogunio se Svejn. – I ti veruješ ono što je Bejnard želeo da svi poveruju? Ti misliš da je on bio meta? Naravno, on jeste bio... ali ne pravi i krajnji cilj... Zbog čega misliš... da me je opremio ovom lovačkom puškom... sa teleskopskim nišanom? S tom puškom mogao sam da pošaljem tane na pola metra od njega. I to sa velike daljine. S tom puškom u mojoj ruci bio je bezbedan... kao u sopstvenoj postelji. Ono što se desilo juče... kada sam okrznuo jednog od konja u zaprezi... to je bila greška. Moram da priznam... bio sam malo pripit.

– Kažeš da ti je Bejnard kupio tu pušku? I platio da pucaš na njega?

– Platio i to dobro. Ali mogao je to sebi da dopusti, jer je igrao na veliki dobitak. – Svejn uze mali predah pa nastavi: – Svaki put... ciljao sam da ga promašim... ali samo za dlaku. I uvek je izgledalo vrlo uverljivo.

– Ako nije Bejnard... ko je bio meta? – upita ga Dok.

– Zar ne nagađaš?

– Slutim, ali bih voleo da to čujem od tebe.

– Mislim da je mnogo voleo tu ženu kada se njom oženio. Ali sada ne može da je podnese... ne može ni da je gleda. Od kako je pala i povredila obraz želi da je se otarasi. Jer kad ona umre on će postati jedini vlasnik „Letećeg kruga“. Sarinin otac ostavio je testamentom celo imanje kćeri. Ona nikad ništa nije prenela na Bejnarda, jer je u testamentu to izričito traženo. Jedini način da dođe do imanja za Bejnarda je nasleđe. To je on hteo, Holideje... a posle da se oženi nekom drugom koja nema ožiljak na licu.

– Ti danas nisi ni gađao Bejnarda – svanulo je Doku – nego Sarinu. A svi bi verovali da ju je pogodio metak namenjen njenom mužu! I uzaludan potraga bi se nastavila.

– Ovo je jedino što nije planirao – procedi Svejn. – Bio je siguran da sam mrtav pao u vodu.. Voleo bih da vidim njegov izraz lica kad ga budeš izazvao...

– Ne bi me iznenadilo – Svejnov glas postajao je sve slabiji – ako bi ponovo pokušao ... čak i sada kada je slaba i ranjena.. Mora da je ona luckasta kad nije posumnjala na njega...

– Ne luckasta – zavrte Dok glavom – nego nevina i nesrećna.

– Svejnov glas pretvori se u šapat:

– On.. nikada neće odustati...

– Bejnard će platiti za sve – obeća Holidej.

– Ako to nešto vredi... – još je prošaptao samrtnik – žao mi je...

Onda je izdahnuo.

*

Holidej ustade i priđe Migu. Iz bisinga na sedlu uzeo je bočicu brendija, koju je uvek nosio za svaki slučaj, da bi poslužilo kao okrepa, ili za dezinfekciju. Potegao je gutljaj i vratio bočicu u bisage. Onda je izvadio iz tabakere i zapalio cigaru. Lasom prebačenim preko Svejnovog sedla privezao je telo ubijenog za sedlo. Deo lasa upotrebio je da specijalnu lovačku pušku pričvrsti pored njega. Oružje, kojim je trebalo da Sarina bude ubijena, biće odneseno na ranč zajedno sa lešom čoveka koji je iz nje pucao.

Zatim je pojahao prema jugu, tragom Krega Bejnarda, vodeći za sobom mrkova, natovarenog telom mrtvog Svejna. Vranca je gonio umerenim kasom. Odjednom mu je palo na pamet kako se može desiti da kada stigne na ranč zatekne Sarinu mrtvu.

Ako se to dogodi, zadaviće Krega Bejnarda golim rukama.

VIII

Kada je oko pola pet popodne rančer ušao u spavaću sobu, očekivao je da će pored svoje žene zateći nekog od meksikanske posluge. Nije mu bilo ni na kraj pameti da je Nil Gelbrajt još uvek tu. Stari lekar je sedeo pored otvorenog prozora i tužno gledao u pravcu kreveta i ranjene Sarine.

Niko ne može reći koliko će dugo ostati u ovom stanju – obavestio je Bejnarda. – Bolje je, u stvari, da bude u nesvesti. Onog trenutka kada se probudi osetiće bol. To je razlog zašto sam još ovde. – Iz džepa na prsluku izvadio je malu tubu s pilulama. Pošto

je dao Bejnardu da je pogleda, vratio ju je u džep. – To je najbolje sredstvo protiv bolova – rekao je – ali ga ne smem dati pacijentu u nesvesti. – Pogledao je rančera. – Prošli ste dugačak put – konstatovao je videvši u kakvom mu je stanju odeća.

– Sve do reke Riz.

– Pošli ste za Holidejem?

– Stigao sam ga. Smuči mi se kad pomislim na onog ubicu. Prokleti izdajnik.. neće više ispaliti nijedan hitac na mene.

– Ko..?

– Svejn, moj nadzornik! Možete li to da zamislite? Holidej će vam sve objasniti.

– Dovešće Svejna ovamo? – upita lekar.

– Ne. Dovešće konja koga je Svejn jahao. Ne verujem da će Svejново telo ikada biti nađeno, mada Holidej name-rava da ga potraži. Svejn je pao s mosta kad sam ga pogodio. – Prišao je prozoru i stao pored Gelbrajta. – Vi mora da ste vrlo umorni, doktore. Dopustite da je malo dežuram kraj Sarine. Tamo niz hodnik ima jedna spavaća soba. Mogli biste tamo malo dremnuti. Pozvaću vas čim se probudi.

– Pa dobro – slegnu lekar rameni-ma. – Priznajem da sam malo umoran. – Skoro bešumno on izađe iz sobe.

Bejnard je dugo zurio u zatvorena vrata, a onda se okrenuo krevetu. Pogled mu se zadržao na Sarininom unakaženom levom obrazu. Naglo je prišao bliže i uzeo jedan jastuk koji je stara Dolores ostavila na krevetu. Stegao ga je obema rukama i prišao ženinom uzglavlju, zureći netremice u Sarinino lice. Onda se začu okretanje

kvake i škripanje šarki i okrenuvši se, Kreg se nađe ponovo licem u lice sa starim doktorom.

– Ostavio sam ovde negde moje cigare – promrmrljao je Gelbrajt, prilazeći krevetu. Zastao je, zagledao se pažljivo u rančerovo lice, a onda, ne odajući na naboranom licu ni nagoveštaj svojih misli, primetio je: – Predomislio sam se. Nisam uopšte toliko umoran. A u mojim godinama san i nije toliko važan. – Pružio je ruku ka rančeru. – Uzeću taj jastuk.

– Šta...? – promuca Bejnard.

– Biće mi udobnije kad ga namestim na stolici. – Blago ali odlučno lekar uze jastuk iz Bejnardove ruke. – Ali pođite vi! Po vašem izgledu vi ste taj kome je odmor hitno potreban.

– Kako vi kažete – Kreg slegnu ramenima i pođe vratima.

Ostavši sam sa svojom bespomoćnom pacijentkinjom, Gelbrajt žalosno zavrte glavom, baci jastuk na krevet i priđe prozoru, kako bi bacio pogled niz padinu, na pašnjake ranča. Nikada u životu misli mu nisu bile toliko zbrkane kao sada.

– Šta ti je sudbina namenila, Sarina? To samo Svevišnji zna! A šta je sa mnom? Da li sam pre vremena postao senilan? Da li su me oči prevarile? Ne. Video sam ono što sam video. Šta je hteo s jastukom? Da ti ga podmetne pod glavu? Otkud onda onaj zverski sjaj u njegovim očima? Nikada ga dosad nisam video takvog. Ovde na ranču događa se nešto loše. Osećam to... i ne mogu da te ostavim.

Još uvek je bio dan. Mrak se na centralnu Nevadu spuštao tek oko pola šest. Konjanik koji se pojavio na

severnom obzorju bio je jasno vidljiv. Doktor je odmah prepoznao visokog zapadnjaka, ali ko je bio onaj drugi, prebačen preko leđa mrkova?

Gelbrajt se začudio kada je opazio Bejnarda kako silazi niz padinu i hita ka spavaonici za kauboje. Obuzeo ga je osećaj bliske opasnosti. Vratio se do vrata od sobe i okrenuo ključ u bravi. Onda je izašao na balkon. Video je da iz spavaonice izlaze kauboji, zbunjeni i u nedoumici zbog ponašanja njihovog poslodavca. Bejnard je skoro vikao tako da je doktor čuo šta govori.

– Rekao sam vam da svi izađete! Hoću da štala bude počišćena, a krov popravljen. Za taj posao su dovoljna tri čoveka. Ostali neka smesta pođu na istočne pašnjake i neka poteraju stoku s brdskog prevoja!

Za kratko vreme prostor ispred glavne kuće na ranču bio je praktično pust. Rančer je ostao sam na vratima spavaonice, pogleda usmerenog u pravcu odakle je dolazio Dok Holidej. Lekar vide kako je na trenutak nestao u spavaonici. Kada se opet pojavio nije više imao opasac s revolverom. Zašto?

– Vidim da ste našli Svejna – doviknu Bejnard Holideju.

– Lak posao – odgovori zapadnjak bez žurbe. – Prišao je još petnaestak metara pa stao. – Našao sam ga nešto dalje niz vodu.

– Zar niste mogli da ga ostavite tamo? – namrštio se rančer. – Umesto da ga izlišno vučete ovamo?

– Možda sam se poveo za jednom slutnjom, a da toga nisam bio ni svestan. – Holidej sjaha a lice mu je i dalje bilo neprozirno. Potapšao je vranca po

vratu i ovaj je frknuo i udaljio se. – Možda sam se nadao da ću ga zateći živog.

– Ma hajdete! – zabrunđa rančer. – S dva moja metka u prsima?

– Ne znam šta ga je tako dugo održalo u životu, Bejnarde – reče Dok. S lica mu je spala maska ravnodušnosti, oči su mu sevnule. – Možda tvrdoglavost. Držao se verovatno u nadi da će moći da vam vrati dug. Vi ste ga prevarili, Bejnarde. Ona predstava na mostu bila je zaista jako dobra. Znali ste da ne može da vam uzvрати. Bio je ranjen i nenaoružan, ali vama to nije smetalo. Morali ste mu zapušiti usta.

– O čemu vi to, dođavola, govorite? – promuća rančer.

– Suviše je kasno za skrivanje i obmane, Bejnarde. Kada se suočimo na sudu biće vaša reč protiv moje. Jeste li spremni na to? – Dok pođe lagano napred, desne ruke opružene porred futrole s revolverom. – Jeste li spremni da s lažima izađete pre sudijske i porotu pošto im ja prethodno ponovim ono što mi je Svejn rekao na samrti?

– Blefirate! – izusti Bejnard zadighano.

– Mislite? Kako onda znam za vaš dogovor sa Svejnom? Kako bih znao da ste mu platili da tobože puca na vas? Prošle noći niste išli da tražite strelca iz zasede. Bili ste sa Svejnom i davali ste mu uputstva. Nemate nikakvih starih neprijatelja iz Jute!

– Lažete – prasnu Bejnard.

Holidejeva pesnica ga dohvati po licu i on tresnu u okvir otvorenih vrata spavaonice. – Ne podnosim neosnovane uvrede – reče on.

Mumlajući kletve, Bejnard je pljuvao pljuvačku pomešanu s krvlju. – Neću da se tučem s vama, Holideje! Ako potegnute revolver to će biti čisto ubistvo i za to ćete biti. Evo! – raširio je ruke. – Nemam revolver!

– Reći ću vam nešto o vama – Dok je stajao pred rančerom stisnutih pesnica. – Vaša žena nije uopšte ružna. Ožiljak na obrazu ne može da izmeni njeno biće. Vaš ožiljak je gori! Ne vidi se jer je u vašoj duši i mislima. – Ispružio je prst ka rančeru koji je podrhtavao od straha. – Svejn je sve priznao... sve što ste smislili. Nikada vi niste bili u opasnosti. Prava meta je bila Sarina.

– Poreći ću svaku reč koju budete izgovorili!

– Ne sumnjam da hoćete – klimnu glavom Dok. – Ali, da li će vam to pomoći? Čak i ako porota poveruje vašim lažima sa vama je svršeno. Sarina vam je verovala, ali to ne znači da je budala. Kada bude čula istinu, povezaće niti događaja i počće da sumnja u vas, a onda je s vama svršeno. Voleo bih da ste mi se suprotstavili naoružani, Bejnarde. Ali vi za to nemate hrabrosti. Vi imate hrabrosti samo da ugrožavate nemoćne žene.

Okrenuo se i pošao nekoliko koraka kad začu Gelbrajtovo glas: – Pazite leđa!

Dok se munjevito okrenuo, bacio na zemlju, izvukao revolver i zategao obarač. Plamen je suknuo iz jedne od cevi skraćene dvocevke u rančеровим rukama. Tanad su prozviždala tamo gde se on sekundu ranije nalazio. Da je Bejnard imao vremena da ispali dru-

gu cev na metu koja je ležala na zemlji...

Ali Holidej je već pritisnuo okidač kolta i udar teškog kuršuma, zajedno s dodatnim trzajem kratke puške, odbacili su Bejnarda nazad u spavaonicu. Ležeći na podu i dalje je grčevito držao pušku, besno zureći u Doka, ljut što je i drugi metak iz dvocevke promašio. Iz štale i ograđenog prostora za stoku prizor su posmatrali kauboji. Dok je ustao i s revolverom u ruci pogledom obuhvatio scenu. Njegov stav i preteći izraz sivoplavih očiju sprečavali su ih da učine nešto nepromišljeno. Stajali su i gledali u svog umirućeg poslodavca. Užagrenih očiju, rančer se izrekao:

– Ona...ona je trebalo da umre! Žena... tako ružna... ne zaslužuje da je ljudi gledaju... da živi! Ja nisam ružan. Ja treba da živim...

Pokušao je da ustane i to skoro da mu je uspelo, a onda ga je smrt zgrabila. Izraz zaprepašćenja izobličio je njegovo inače lepo lice i on se sruši na zemlju ispred spavaonice.

Kada je otvorila oči, do Sarinine svesti najpre je dopro osećaj sigurnosti i udobnosti, uprkos žestokom bolu koji je odmah zatim usledio. Pored njenog kreveta sedeo je doktor Gelbrajt i držao je za ruku, proveravajući puls. Baš kao što je i očekivala da će biti. Doći svesti bez prisustva starog lekara bilo je za nju neobično.

Bila je zadovoljna što ga vidi, ali istovremeno i uznemirena. Jer drugi prisutni muškarac nije bio njen muž nego... Dok Holidej.

– Iznenadena sam – rekla je slabim glasom. – Znam da ste hteli da me pitate kako se osećam.

– To je uvek prvo pitanje – potvrdio je doktor Gelbrajt bez žurbe.

– Čuli ste moj odgovor. – Osmehnula se sa snebivanjem. – Iznenadena sam. Iznenadena sam da sam živa. Znam sigurno da je na mene pucao i da sam pogođena. Da... – Pokušala je da savije vrat prema napred kako bi pogledala svoj zavojima previjen torzo, ali joj ej lekar stavio prst pod bradu i tako sprečio njen pokret. – Toliko se secam. I... mislila sam da ću sasvim sigurno umreti.

– Uzmite ovo. – Gelbrajt joj je utisnuo pilulu između usana i prineo joj čašu vode. – Pažljivo je progutaj, Sarina.

Mlada žena je ćutala sve dok lek nije počeo da deluje i ona osetila kako bol polako prestaje. Bila je neobično pribrana, mada uznemirena. Obuzela ju je čudna mešavina osećanja skoro potpunice otuđenosti i nekog nejasnog nespokojsstva.

Holidej je šapatom upitao lekara je li ona dovoljno jaka, ali ga je Sarina ćutala i sama odgovorila:

– Ne brinite. – Osmehnula se. – Dovoljno sam jaka za sve... sem možda da u trku jašem preko pašnjaka... ili da se u dilažansi vozim do Karson Siti-ja... – Osmeh joj iščeznu s lica. Sada je već bila sasvim svesna svega oko sebe i napregnutosti i zabrinutosti prisutnih. – Nešto se desilo. Nešto strašno. Ne... ne možete to sakriti od mene.

– Vi odlučite – obrati se zapadnjak lekaru.

– Reč žalosno ima nepotpuno... a i netačno značenje u ovom slučaju –

uzdahnu Gelbrajt. – Sećam se da sam u vreme kad se Sarini desila ta nesreća smatrao da je žalosno... da je prava nesreća što ću joj morati reći da će ožiljak ostati. A sada...

– Ne govorite o meni kao da nisam prisutna – ljutnula se ona – kao da sam malo dete koje ne razume ono što se govori o njemu. Znam da nešto nije u redu. Nećete mi učiniti ništa dobro ako odlazete da mi saopštite rđave vesti. – Liznula je suve usne i pogledala prema zatvorenim vratima. – Je li... Kreg u pitanju? Znam da bi on sada bio ovde ako bi to bilo u granicama ljudskih mogućnosti.

– Misis Sarina... – zausti Dok.

– Dopustite da joj ja najpre uputim jedno pitanje – Gelbrajt zamišljeno nabra čelo.

– Izvolite – pristade Dok.

– Kako stoje stvari između tebe i Krega? – lekar je to izgovorio učtivo ali i odlučim tonom koji nije dopuštao da ostane bez odgovora. – Jeste li sasvim srećni? Imaš li apsolutno poverenje u njega?

– To što me pitate zvuči strašno – izusti Sarina, skoro bez daha.

– Zaista? – doktor je pogleda. – Otkad to stari prijatelji skrivaju istinu jedan od drugoga? Budi iskrena prema nama, Sarina.

– Sasvim je prirodno – ton kojim je progovorila više je ličio na preklinjanje nego na glasno razmišljanje – zaista prirodno da je Kregu bilo teško... da se privikne na izgled moga lica. Činjenica je da je bio vrlo strpljiv, vrlo nežan...

– Je li to što kažeš istina, na koju se možeš zakleti? – upita Gelbrajt. – Da

li bi to isto kazala i sudiji Kortesu ako bi ti postavio isto ovo pitanje?

– Jeste li se nekad uplašili od njega? – upade Dok. Postavio joj je to pitanje impulsivno, na prepad, očekujući da će je zbuniti i dobiti iskren odgovor. Njena reakcija je bila onakva kakvu je očekivao. Pogledala ga je tužnim očima i klimnula glavom.

– Jednom...ili dva puta – priznala je – kada sam ga iznenada pogledala i zatekla ga da me posmatra... imao je neki čudan izraz u očima.

– Hoćete da kažete – pomogao joj je Dok – da ste u njegovom pogledu otkrili mržnju?

– Otkud to znate? – prošaputala je.

Onda su joj sve rekli. Počeo je Gelbrajt, izloživši joj svoju sumnju da bi je njen muž ugušio jastukom da se on nije neočekivano vratio u sobu. Zatim joj je opisao scenu koja se odigrala ispred spavaonice za kauboje kao i sve drugo što je čuo i video sa svog mesta na balkonu. Kada je on završio, Holidej je nastavio, izlažući svoja zapažanja. Govorio je tiho, štedeći reči i bez žurbe. Prepričao joj je suštinu samrtničke izjave Toda Svejna, pri čemu je diskretno gledao na drugu stranu, da ne bi morao da pokaže kako primećuje jad u njenim očima.

Posle svega što je čula, Sarina je reagovala na za nju uobičajen, karakterističan način.

– Jadni Kreg – uzdahnula je. – Nije mogao da podnese svoju sudbinu. Možda ga ne bi trebalo osuđivati. To sa mojim obrazom bio je za njega strašan udarac. Ja nikada nisam bila velika lepotica, ali mislim da sam mogla proći kao podnošljivo zgodna... bar

tako je bilo kada smo se venčali. A onda... – napravila je grimasu i prinela ruku ožiljku na obrazu. – Ovo je bilo suviše za njega.

– Ako si ti mogla da naučiš da živiš s tim – primeti ozbiljno Gelbrajt – onda je mogao i on. Istina je, u stvari...

– Nemojte mi ništa više reći – zamolila ga je.

– Da je Kreg Bejnard bio samo upola toliko hrabar kao njegova žena – produžio je lekar uprkos njenom protivljenju – ne biste imali nikakvih problema.

– On... jednostavno to nije mogao da podnese – branila ga je Sarina i dalje.

– Kada ga budeš prežalila – reče joj Gelbrajt – setićeš se njegove pohlepe... pohlepe koja ga je oterala tako daleko da isplanira ubistvo sopstvene žene.

Holidej je ustao. Sve vreme se mučio, ali nije mogao da pronađe reči utehe, koje bi ublažile patnju ove i ranjene u telu i ranjene u duši žene. Zbog toga je bio napet i nervozan. Ona je postala udovica zbog toga što je on pucao na njenog muža, a ipak, uprkos tome, ona je ležala neobično smirena i posmatrala ga očima u kojima kao da je naslutio sažaljenje. Sarina ga je žalila, jer je osećala njegovo nezadovoljstvo, čak je pokušavala da ga navede da se opusti. – Nemate razloga da sebe osuđujete – rekla je.

Gelbrajt je u međuvremenu prišao vratima. S rukom na bravi tiho je predložio:

– Sada bi bilo najbolje da je ostavimo samu. Pelijer će hteti da razgovara s nama, a Sarini je potreban odmor.

– Dolazim odmah – dobaci mu Dok. Koraknuo je bliže ka krevetu, gledajući netremice Sarinu u oči. Onda je rekao:

– Moram da vam kažem „adios“, Sarina. Vi znate kako sa mnom stoji stvar.

– Znam – osmehnula se. – Morate da produžite traganje za vašim čovekom. Imate vaše lične probleme.

– Doktor me je obavestio da je Tisdejl umro a da nije rekao ni reč – obavesti je Holidej. – Stoga sutra napuštam vašu pokrajinu. Prethodno ću odjahati s doktorom u grad, srediti poslove s šerifom i sutra poći dalje.

– I... više vas neću videti? – podigla je upitno obrve.

– Ne – polako je nekoliko puta zavrteo glavom. Počutao je trenutak, a onda s prizvukom sete, nastavio: – To je nešto zbog čega će mi uvek biti žao. – Nemojte ostati udovica. Biće još ljudi... možda će neki od njih biti čovek vredan i dostojan vas. Kada se takav pojavi i kada se uverite da nije isti kao Kreg Bejnard...

– Kažete li mi vi to da treba ponovo da se udam? – gledala ga je tužno.

– Suviše ste mladi da ostanete udovica do kraja života. Sem toga, „Letećem krugu“ je potreban muškarac.

– Muškarci neće baš mnogo obijati prag moje kuće – primeti ona žalosno. – Čak će i neki bestidni lovac na miraz razmisliti dva puta pre nego što zaprosi udovicu s unakaženim licem. Mislim da je Kreg bio u pravu: ja jesam ružna.

– To nije istina – promrmrljao je Dok.

– Da, to je istina – bila je uporna Sarina. – Suviše mnogo sam očekivala

od sirotog Krega. Da li bi neki normalan čovek mogao da voli ženu kao što sam ja?

Dok Holidej je znao samo jedan odgovor na to pitanje, odgovor koji se nije mogao uobličiti u reči. Ni za trenutak se nije dvoumio. Blago, skoro nežno, sagnuo se i poljubio je... ne u čelo, desni obraz, ili u usta, nego u levi obraz, unakažen ožiljkom. A onda, kada se uspravio, uputio joj je ohrabrujući osmeh i podigao ruku u znak pozdrava. – Ne, vi niste ružni – izjavio je bez uvijanja. – Nikada niste bili ružni i nikada nećete biti.

– Vi ... šamo hoćete da budete ljubazni ... – glas joj je zamro u grlu.

– Ne potcenjujte sebe! Kada ne bih morao da tražim čoveka koji je ubio Krisa Kertona, ostao bih neko vreme ovde i onda biste vrlo brzo videli da vas ne zavaravam. – Osmeh mu se razlio po licu. – Zadovoljstvo je biti u vašoj blizini.

– Vi me tešite i ulivate mi nadu... Hvala vam.

– Sada spavajte – rekao je Dok, udaljujući se prema vratima. – I kada se budete oporavili od rane, počnite ponovo da živite.

– Sećaću vas se... i svake reči koju ste mi rekli.

*

Nešto kasnije, dok su kroz mesečnom obasjanu noć jahali prema gradu, doktor primeti: – Vi ste prilično dobar psiholog, je li?

– Nisam rekao niti učinio išta što bi joj dalo lažnu nadu – odgovori zapadnjak.

– Rekli ste upravo ono što je trebalo reći. A što se tiče poljupca u obraz s ožiljkom, to je bilo nešto više od obične ljubaznosti, Holideje. Bio je to potez genija, izvanredno tempiran potez! – Doktor se osmehnulo. – Sada se osećam mnogo bolje! I sklon sam da očekujem da ću u roku od nekoliko godina biti pozvan na ponovno venčanje. Sarina će se opet udati. Ostati udovicom, za nju bi bilo nepotrebno mučenje same sebe.

*

Šerif je Holidejevu i doktorovu izjavu uzeo za zapisnik, a onda izjavio da nema nikakvih prepreka za zapadnjaka da sutra ujutru napusti grad. Razgovarali su još oko dvadesetak minuta, a kada je Gelbrajt pozvao zapadnjaka da mu preko noći bude gost, ovaj se seti da upita za svog malog pratioca – senku. Zna li se nešto o Benitu?

Pelijer nije umeo ništa da kaže o malom Meksikancu, ali je njegov zamjenik Brin pružio Doku nekoliko obaveštavanja.

– Poslednji put kada sam ga video visio je u blizini radnje mis Edne Mej – rekao je.

– Zabrinuti ste za tog Meksikanca? – upita Gelbrajt Doka dok su jahali prema Fičovoj štali.

– Ne bih to baš nazvao brigom – odgovori Holidej bez žurbe. – Pre bih rekao da je to radoznalost. Pitam se da li je u nekoj nevolji ili nije, ali se zbog toga ne jedom.

Zapadnjak je proveo u kući doktora Gelbrajta prijatnu i okrepljujuću noć. Spavao je zdravim snom u sobi za pacijente i rano ujutru pomogao doktoru da pripremi obilan doručak za

obojicu. Tek kada je doručak bio pri kraju, lekar je primio prvi poziv toga dna. U zapadnom delu Luisvila izbila je epidemija malih boginja.

Niz glavnu ulicu otišli su zajedno i kada su na rastanku stisnuli jedan drugome ruku, lekar izjavi

– Ovaj grad vas neće brzo zaboraviti, mister Holideje.

– Ne bih smeo da se kladim u to – slegnu zapadnjak ramenima – A nije ni važno. Kada kroz grad ne prolazi mnogo nepoznatih ljudi, nije teško ostati u sećanju građana. Adios, doktore!

– Adios i neka vam je sa srećom – otpozdravi Gelbrajt. – Nadam se da ćete naći vašeg čoveka.

U Fičovoj štali, dok mu je ovaj pripremao konja, Holidej je primetio da je Kapetan Kortež još uvek u svom boksu. Proverio je kolan, zavezao svoju putnu torbu za sedlo i vlasnika štale upitao je li mali Meksikanac skoro viđen u blizini. Fič slegnu ramenima i preko komada duvana za žvakanje nonšalantno odvrati.

– Ne, nisam ga video.

– Buneo – Holidej slegnu ramenima, kao i štalar. – Pruža mi se šansa da ga se otresem jednom za svagda.

I tada, baš kad je Dok hteo da se vine na leđa svog ždrepcu, na vratima štale pojavila se jedna poznata figura. Zadihan od uzbuđenja, sitnim koracima ušao je Benito.

– Saludas, amigo Holidej! – iscerio se. – Idemo, je li? Mnogo dobro. Tamo gde ideš ti idem i ja.

– Ja polazim iz ovih stopa – promrmlja zapadnjak. – Moraćeš ekspresno da osedlaš magarca.

– Si! – uzviknu Meksikanac i klimnu glavom. – Sad ću ja to. Odmah!

– Ti kao da si u Luisvilu jeo ekstra porcije, mali čoveče? – primeti Fič kada je Benito pošao prema pregradi za magarca. – Čini mi se da si nabacio dosta kilograma od kako si došao.

– I meni se čini da jeste – namršti se odjednom većito sumnjičavi Dok Holidej.

U žurbi da stigne do boksa, a možda i zbog prevelikog uzbudjenja Benito se sapleo, izgubio ravnotežu, pručio se po slamom pokrivenom podu i, izustivši neku meksikansku psovku, pružio ruke da dohvati i prikrije ono što mu je ispalo iz prenatrpanih džepova. Holidej je resignirano uzdahnio i pošao prema njemu. Pritisnuvši ga levom nogom po leđima da ovaj ne bi mogao da ustane, doviknuo je namrgođenom Fiču:

– Dodi ovamo da mi pomogneš! Treba pretrresti ovog malog nikogovića, nikogovićevog sina...

– Ovo je nepravda! – izusti zadihano Benito. – Ništa nisam učinio.

– Ti to nazivaš ništa! – uzviknuo je Fič, kleknuvši na jedno koleno. – Sto mu gromova! Mora biti da si opljačkao sve banke u gradu!

Silom su iz Benitovih džepova izvadili sav novac – veliku količinu zelenih banknota, više nego što je mali lupež ikada video svojim očima. Ne obazirući se na bujicu njegovih protesta, izvadili su i poslednji svežanj novčanica iz njegovih džepova i složili sve na gomilu.

Kada je letimično prebrojao novac, Fičov glas je odavao zaprepašćenje:

– Pedeset osam hiljada! Čudo nevijeđeno. Mora se ovom vašem pajašu

priznati da ima stila! Kad krade ne radi na sitno.

– Nisam ukrao! Kunem se grobovima mojih sjajnih predaka da je taj novac moj. Prošle noći sam se kockao u kazinu...

– Počeo si sa nekoliko centi – podsmehnuo se Dok – i dogurao do pedeset osam hiljada. Naravno. To je sasvim verovatno.

– Zar se ne stidiš, mali nitkove? – Fič je prepoznao banknote. – Svuda bih prepoznao ove novčanice. U svoje vreme sam ih dosta viđao. Samo jedan stanovnik Luisvila bi čuvao toliko bezvrednog papira... a to je Edna Mej Fulminster.

– Gle, gle, gle! – Holidej se prigušeno zasmeja, jer je u međuvremenu i on podigao i pažljivije pogledao jedan svežanj.

– Ja ovo nazivam časnim obrtom sudbine, bubašvabo od čoveka! Dobio si tačno ono što si zaslužio.

Dopustio je malom Meksikancu da ustane. Trepćući s nevericom, Benito je nekoliko puta prčšao pogledom po novčanicama, a onda po licima prisutnih. – Ne razumem – promrmľao je.

– Jesi li ikada čuo za novac Konfederacije? – podsmehnu se Holidej.

– Onaj koji je izišao iz mode odmah posle rata – nasmejao se i Fič. – Cela ova gomila ne vredi koliko papir na kome je štampana. Nema nikakvu vrednost. – Onda se obrati Holideju: – Ceo grad zna za „bogatstvo“ Edne Mej. Ona ga drži pod daskom iza tezge. U gradu kruže šale o tome. Neki ljudi kažu da Edna Mej ne zna da njen novac ne vredi, a drugi opet kažu da zna ali

da ga čuva jer ga je nasledila od oca, kome je bila jako privržena.

– Iako nema nikakvu vrednost – reče Dok – ovaj novac ipak pripada toj dami iz Džordžije. Ovaj mali lupez moraće da joj ga vrati.

– Ne! – uzviknu Benito. – Nikada!

Ali nekoliko minuta kasnije svež-njevi bezvrednog papira vraćeni su vlasnici, koja je bila iskreno iznenađena zbog svog privremenog gubitka. Sva ustreptala i širom otvorenih očiju slušala je Benitove laži, verujući naivno u svaku njegovu reč. Nije ni primećivala čoveka koji je stajao na ulici pred njenom radnjom.

Benito je konačno sebe predstavio kao heroja te smešne priče: – Taj nevaljalac, jedan grmalj, naoružan pištoljima, puškom i dvocevkom, trpao je novac u jednu vreću. Sa ulaza ja sam ga izazvao. On je pobeo, a ja sam jurnuo za njim. Gonio sam ga kilometrima pre nego što je, prestrašen, odbacio vreću i pobeo u zaklon. Tada sam ja, draga moja, uzeo vreću i vratio se u grad.

Holidej nije bio nimalo iznenađen što je Edna Mej Fulminster poverovala Benitu sve od reči do reči. Ona je bila tip žena koje veruju. Strpljivo je čekao da malom Meksikancu ponestane laži, a onda ga je pokretom prsta pozvao napolje. Bez reči se vinuo na svog vranca. Posle poslednjeg galantnog pozdrava nasmejanog Edni Mej, Benito je pojahao magarca i poterao ga uporedo s Holidejevim konjem.

Izjahali su iz Luisvila prema severu. Mali džeparoš je sve vreme jadikovao:

– Nikada da se konačno zaustavimo na jednom mestu! Da sam još neko vreme ostao u Luisvilu... ko zna? Možda bih postao muž moje voljene.

– To je zaista nesreća za onu damu – suvo je prokomentarisao Holidej.

– Znam da nisam ostao dovoljno dugo – žalio se i dalje Benito.

Okrenuvši se u sedlu, da bi pogledao u smeru „Letećeg kruga“, zapadnjak tiho izgovori:

– Tu grešiš, Kukarača. Ostali smo dovoljno... sasvim dovoljno

KRAJ

ŠESTI BROJ NAŠEG NOVOG SPECIJALNOG IZDANJA

NALAZI SE U PRODAJI NA SVIM KIOSCIMA

YU ISSN 0353-0000

9 770353 000002

00323

